

MUSA DA BÖYLE BUYURDU

Sedat Memili

Bu kitabın yayın hakları Analiz Basım Yayın Tasarım Uygulama Ltd. Şti.nindir.

Birinci Basım: Nisan 2000

Kapak: Rembrandt, Moses and the Tablets of Law

(Musa ve Kanun Tabletleri).

Teknik Hazırlık: Analiz Basım Yayın

Baskı: Sistem Ofset

ISBN: 975-343-290-9

KAYNAK YAYINLARI: 300

ANALİZ BASIM YAYIN TASARIM UYGULAMA LTD. ŞTİ.

İstiklal Cad. 184/4 80070 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 252 21 56 - 252 21 99 Faks: (0212) 249 28 92

SEDAT MEMİLİ

Musa da Böyle Buyurdu

SEDAT MEMİLİ

Musa da Böyle Buyurdu

Sedat Memili'nin bu çalışmasında,
Tevrat'ın "Tekvin" ve "Çıkış" bölümlerinde yer alan
terör olgusu ele alınıyor.

İlahların karanlık yüzleri konu alınırken,
her türlü iyiliğin kaynağı olarak görülen bu ilahların,
aynı zamanda ne tür kötülüklerin kaynağı olduğu
üzerinde duruluyor.

Memili'nin, *Aydınlık* dergisinin düzenlediği
1999 Turan Dursun İnceleme ve Araştırma Ödülü'ne katılan
bu eseri övgüye değer bulundu.

Kitaptan bazı konu başlıkları şunlar:

Mitolojilerin Yazıya Dönüşmesi...

Yehova'nın Can Alma Yetkisi... Kutsal Kitapta Terör...

Ya Şeytan Olmasaydı?... Yehova Teröre Ortam Hazırlıyor...

Yehova'nın Büyük İşini ABD Üstleniyor...

Musa'nın 20. Yüzyıl Versiyonu: Gladyo...

Din Silaha Dönüşüyor... İlahların Ürettiği Cellat...

Sermaye Tanrılarının Musa'ları... Sömürünün Tinsel Kılıfı...

İnanç mı Kâr mı?... Mübarek Olanlar Hile Yapar mı?...

Karaborsanın Kutsallığı... İnançların Bireysel Etkileri...

Nesneye Dönüşen İnsan... Terâr BİR Hak Arama mıdır?...

Teröristler, Sadist Yönetim Biçimlerinin Tetikçileridir...

Terör, Olumsuzlukların Nedeni Değil Sonucudur...

ISBN 975-343-290-9

9 789753 432900

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ : 9

BİRİNCİ BÖLÜM:

MİTOLOJİLERİN YAZIYA DÖNÜŞMESİ : 11

Yaratılış Destanlarında

Yokluk Var mıdır?

Yehova'nın Can Alma Yetkisi

Eşya ve Sahip

İKİNCİ BÖLÜM:

KUTSAL KİTAPTA TERÖR : 26

Mitolojilerde Terör

Mezopotamya Krallıklarına Yansıması

Şeytan, Şeytan mı?

Ya Şeytan Olmasaydı?

Terörün Kutsal Kitaba Girişi

Yehova Teröre Ortam Hazırlıyor

Yehova Mısır Ekonomisini Çökertiyor

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

YEHOVA'NIN BÜYÜK İŞİNİ ABD ÜSTLENİYOR : 48

Musa'nın 20. Yüzyıl Versiyonu: Gladyo

"Büyük İş"in Gönüllüleri

Korkuya İtaat

Din Silaha Dönüşüyor

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

İLAHLARIN ÜRETTİĞİ CELLAT 63

Sermaye Tanrılarının Musa'ları 63

Kanın Ölesiye Sunduğu Yaşam 70

Kanı Kanıksamış Çocuklar 74

Sömürünün Tinsel Kılıfı 77

Diller Farklı Oluyor 79

İnanç mı Kâr mı? 80

Mübarek Olanlar Hile Yapar mı? 83

Karaborsanın Kutsallığı 88

Bir Not 94

Vasiyetnamede Terör 95

BEŞİNCİ BÖLÜM:

İNANÇLARIN BİREYSEL ETKİLERİ 99

Nesneye Dönüşen İnsan 102

Düşmanın Varlığı ile Beslenen Sadist 104

Teröristler, Sadist Yönetim Biçimlerinin Tetikçileridir 105

Şiddetin Ataları ve Terör 108

Terör Bir Hak Arama mıdır? 112

SONUÇ 116

Terör, Ölümsüzlüklerin Nedeni Değil Sonucudur 116

*Çocuklar korkunç, Allahım
Bebek yaparlar haçları
Aşına değiller hatıramıza
Severken aynı ağaçları*

*Çocuklar korkunç, Allahım
Elleri, yüzleri, saçları
Uyurlar bütün gece
Yok sana ihtiyaçları*

Fazıl Hüsnu Dağlarca

"Yok sana ihtiyaçları... Burada işte, Momo'nun, Nemeçsek'in, Peter Pan'ın sırrı. Burada işte gelecek imgesi. Burada işte eskimemek, köhneleşmemek için gereken formül. Çocuk kalmak! Zamanı tutsak etmek isteyen sistemin, buna karşılık vaat ettiği, boş, kof, ahmakça değerlere ihtiyaç duymamak..."

Asaf Güven Aksel Papirüs, Nisan 99, sayı 26

GİRİŞ

Hindu Pañcatandra metninde şaşırtıcı bir fabl vardır. Fakirlikten bunalıp zengin olmaya karar veren dört arkadaş **Brahman** birlikte yola çıkarlar. Avanti ülkesinde **Terör-Neşesi** adlı bir büyücüye rastlarlar. Ondan yardım isterler. Terör-Neşesi her birine büyülü bir tüy verir ve kuzeye, Himalayalar'ın kuzey eteklerine (*yani Budist Tibet'e*) gitmelerini öğütler. Tüy nerede yere düşerse sahibi orada hazine bulacaktır. Önce önderleri tüyünü düşürür ve yerin tamamıyla bakır olduğunu görürler. "*İşte*" der önder, "*şuraya bakın, istediğinizi alın!*" Ama ötekiler devam etmeye karar verirler. Birinci bakırını alır ve geri döner. Sonra ikinci önder tüyünü düşürür, kazar ve gümüş bulur ve dönen ikinci kişi olur. Sonraki tüy altın verir. Dördüncüsü "*Anlamadın mı?*" der, "*Önce bakır, sonra gümüş, sonra altın, bundan sonra muhakkak mücevher olacak.*" Ve yoluna devam eder.

"Ve dördüncü tek başına yoluna devam etti. Kolu bacağı yaz güneşinin ışınlarıyla yandı ve akli susuzluktan bulandı, büyülü ülkenin patikalarında ileri geri dolandı. Sonunda, dönen bir platform üstünde gövdesinden kan damlayan birini gördü; başının üstünde dönen bir tekerlek vardı. Acelecilik etti ve '*Efendi, neden başında dönen tekerlekle duruyorsun? Hem buralarda su var mı, susuzluktan çıldırdım*' dedi.

"**Brahman** bunu der demez tekerlek adamın başından kalktı onun başına kondu. 'Değerli efendim bu ne demek?' diye sordu. 'Aynı biçimde benimde başıma oturdu' dedi adam... 'Değerli efendim, böyle dururken nasıl yemek yiyebildin?' diye sordu **Brahman**. İşkenceden kurtulan adam, '**Zenginlikler Tanrısı, hazineleri çalınır korkusuyla, hiçbir büyücü buralara gelmesin diye bu tuzağı hazırladı. Gelmeyi başaran olursa da açlık ve susuzluğa, bütün bu yorgunluğa dayanması ve bu işkenceyi atlatması gerekir**' dedi."

Öyküden birçok sonuç çıkarabiliriz. Öykünün en dikkat çekici yanı, büyücünün adında terör olması ve zenginlik Tanrısının, servetine göz koyanlara yaptığı sonsuz işkence.

"*Terör*", **Bhairava, Şiva'nın en korkunç niteliğini benimseyen kült adıdır; hayalin korkunç yıkıcısı, kan dondurucu, kan içici kara Tanrıça Kali'nin eşidir. Karanlığı, acımasızlığı, doğanın ve insan yapısının amansız yönlerini temsil eden bu tür ilahlar, kendileri karanlık, acımasız ve yürekleri ihtiras dolu insanlara uygun düşerler.(1)**

Çalışmamızda, ilahların bu karanlık yüzü konu alınmıştır. Her türlü iyiliğin kaynağı olarak görülen ilahların, aynı zamanda ne tür kötülüklerin kaynağı olduğu üzerinde durulacaktır.

Dinler tarihi boyunca her inancın Tanrısı, kendine inananları "*en üstün millet olarak, diğerine efend*" tayin etmiştir. Her millet farklı Tanrıya inandığı için de, doğal olarak birbirine düşman olan milletlerin yaşadığı bir dünyada bulduk kendimizi. Oysa **dinsel inançlar, kirlenmiş aklın ürünü olarak, mülkiyet duygusunun tatmini için manevi bir silah olarak kullanılmıştır.**

Dinsel inançları, sömürü düzeni için "*manevi silah*" olarak kullanan emperyalist güçler, bir yandan terör ortamının nesnel koşullarını oluştururken, diğer yandan terörü ortadan kaldırmaya çalışmaktalar.

Bu çalışmamızda **ana kaynağımız Musa'nın kitabı Tevrat'ın Tekvin ve Çıkış bölümleridir, insanlığın yazılı ilk din kitabı olduğu iddia edilen Tevrat'ın, sadece bu iki bölümünde uygulanan terör konu alınmıştır. Bu çalışmalar daha sonra bölümler halinde devam edecektir.**

---

1 Joseph Campbell, Tanrının Maskeleri/ Yaratıcı Mitoloji, çeviren Kudret Emiroğlu, İmge Yayınevi, Ankara, 1995, s.416.

BİRİNCİ BÖLÜM

MİTOLOJİLERİN YAZIYA DÖNÜŞMESİ

Yaratılış Destanlarında

"Başlangıçta Allah gökleri ve yeri yarattı. Ve yer ıssız ve boştu; ve enginin yüzü üzerinde karanlık vardı; ve Allahın Ruhu suların yüzü üzerinde hareket ediyordu." (Tevrat/Yekvin, Bap 1: 1-2.)

İlk gün ışığı, geceyi ve gündüzü yaratan Tanrı, ikinci gün gökleri yarattı. Üçüncü gün yer ve sularla uğraşan Tanrı, dördüncü gün ay ve yıldızları, beşinci ve altıncı gün ise, göklerde, yeryüzünde ve denizlerde yaşayacak olan canlıları yarattı. Altıncı gün insanın yaratılışında bir karışıklık oluyor, *"Ve Allah insanı kendi suretinde yarattı, onu Allahın suretinde yarattı; onları erkek ve dişi olarak yarattı. Ve Allah onları mübarek kıldı..." (Tevrat/Tekvin, Bap 1: 27-28)* dendiikten sonra, ileri bölümlerde *"adam"* yeniden yaratılacak. Önce erkek ve dişi olarak yaratıldığı açıkça söylenen insan, ne hikmetse daha sonra sadece *"adam"* olarak yaratılmış olacak.

Yaratma eylemlerini altı günde tamamlayan Rab, yedinci gün istirahate çekiliyor. Altı gün çalıştıktan sonra yedinci günü kendine dinlenme için ayıran Tanrı'nın kullarına bu hakkı vermesi için binlerce yıl geçmesi gerekecekti.

Kuzey Amerika'nın büyük göller bölgesinde yaşayan **Çeyeni**'lerin yaratılış mitosunda şöyle geçer:

"Başlangıçta bir şey yokmuş ve **büyük Ruh Maheo** (*Yehova'nın Kızılderili versiyonu*) boşlukta yaşıyormuş; Maheo etrafına bakmış, ama görünürde hiçbir şey yokmuş... Hiçbir şeyliğin içinde yapayalnız yalnızca Maheo varmış...

*"Gücünün büyüklüğü sayesinde **Maheo** yalnız değilmiş. O'nun varlığı bir evrenmiş. Fakat hiçbir şeyliğin sonsuz zamanı boyunca hareket ederken, Maheo gücünü kullanması gerektiğini sezmiş..."*(1)

Toprağı yaratan Maheo, ardından cenneti ve burada yaşamak üzere, sağ kaburga kemiğinden bir parça alarak, nefesiyle can verdiği erkeği yaratmıştır. Mitosun devamında her ne kadar tek tek günler belirtilmemişse de, **Maheo'nun, evreni yedi aşamada yarattığı anlaşılıyor**. Su, sudaki canlılar, ışık, toprak, insan ve insanın yaşam kaynakları.

Modok Kızılderililerinin de yaratılış mitosları benzer özellikler taşımaktadır.

"**Başlangıçta sadece Atman vardı**. Etrafına baktı, lakin kendisinden başka bir şey göremedi. 'Ben varım' dedi. Bundan dolayı O'nun adı 'ben' oldu... Korku duydu, çünkü, yalnızlık korku yaratır. 'Benden başka kimse yoksa niçin korkayım' diye düşündü. O zaman korkusu geçti; korkacak bir şey yoktu, çünkü korku ikinci bir varlık olduğu zaman gelir.

"Bu yalnızlıktan dolayı mutsuzdu. Kendisine bir arkadaş istedi. Sarılmış kadın ve erkek iriliğindediydi. Kendini ikiye böldü, böylelikle erkek ve kadın doğdu... Kadın düşündü: O beni kendisinden yarattı..."(2)

---

1 Alice Marriott-Carol K. Rachlin, *Kızılderili Mitolojisi*, çeviren Unsal Özünlü, İmge Yayınevi, Ankara, 1995, s.36.

2 Joseph Campbell, *Tanrının Maskeleri/ İlk Mitoloji*, çeviren Kudret Emiroğlu, İmge Yayınevi, Ankara, 1995, s.11.

Avustralya'nın kuzeyinde yaşayan **Arandaların Bandikut** (*böcek ve ot yiyen, Avustralya'ya özgü bir hayvan*) **totemi** ile ilgili yaratılış mitosunda ise şöyle anlatılır:

"*Başlangıçta her şey karanlıktı. Ve bandikutların atası Karora sonsuz gecede Libalintija suyunun dibinde uyuyordu...*"(3)

Bu mitosun devamında bandikutlar, Karora'nın göbek ve koltuk altlarından çıkmaya başlıyorlar. Karora uyurken, koltuk altından çıkan bir parça da insan şeklini alıyor. Karora bağırarak ona can veriyor.

İzlanda mitoslarında ilk insan Ymir'dir. *Ymir*, başlangıcın esneyen boşluğunda biçimlenmiştir.

Kuzeyden gelen buzlu dalgaların, güneyin sıcak dalgalarıyla buluştuğu zamanda uyandığında onu ter bastığı anlatılır. Sol elinin altından bir erkek ve bir kadın ortaya çıkmış ve ayağından biri ötekinden oğul yapmıştır. Irklar böylece doğmuştur. (*İsa'nın Meryem'in bacağından doğması olayına benzemektedir.*) O zaman *Ymir*'in uykulu koca gövdesi dünyadan kesilip ayrılmıştır.

Ymir'in etinden yapıldı dünya Ve terinden denizler;

Kayalıklar kemiklerinden, ağaçlar saçlarından Ve kafasından gökyüzü.

Nesnel dünyayı kafaya benzetmenin kökenine ilkel Çin ve Japon mitolojilerinde rastlanır.

Tao-Tse'nin edebiyatından da eski olan *Kwang-Tze*'nin yazıtlarında yaratılış mitosları şöyle başlar:

"*Başlangıçta iki okyanus ve merkezde bir kara parçası vardı. Güney okyanusunun efendisi Shu (Dikkatsiz), kuzeydeki okyanusun efendisi Hu (Aceleci) ve merkezdeki kara parçasının efendisi Hwun-Tun (Kaos) idi.*

"Dikkatsiz ve Aceleci karayı sürekli olarak ziyaret ediyorlardı ve orada karşılaşip tanışmışlardı. '**Kaos**' onlara nazik davrandı ve minnet duygularını ifade edecek biçimde ona bir iyilik düşündüler. Meseleyi beraber tartıştılar ve ne yapacaklarına karar verdiler.

---

(3) *Age*, s. 113.

"Kaos şimdi, gözleri kapalı olduğu için kördü, kulakları kapalı olduğundan sağırdı ve burun delikleri olmadığından nefes alamıyor, ağzı açık olmadığından yemek yiyemiyordu.

"'Dikkatsiz' ve 'Aceleci' her gün merkezdeki karada buluştular ve her gün bir delik açtılar; yedinci gün işleri bitmişti."(4)

Bu mitolojilerin en belirgin özelliği, Tanrısız dinlere kaynaklık eden Japon kültüründe imgelerin daha nesnel olmasıdır. Somut olarak denizlerin karaya şekil vermesi ve kara ile insanın koşutluğu ön plana çıkmaktadır.

Her uygarlığın kendi kültür yapısına uygun bir yaratılış mitosu vardır. İster yazılı olsun ister sözlü, isterse kulaktan kulağa anlatılan masallar dizisi olsun, bu mitoslar, yaşanan nesnel koşulların etkisiyle üretilmiştir. İnsanların zihnini en çok ilgilendiren, yaratılış, ölüm ve ölümsüzlük gibi kavramlar her kültürde farklı imgelerle gündeme getirilmiştir. Yaratılış mitosları ile ilgili daha zengin örnek bulmak isteyenler, *Bilim ve Ütopya dergisinin Aralık 96 sayısına* bakabilirler.

Verilen bu örneklerde ortak özellikler şunlardır:

Önce "*yokluk*" vardı.

Yokluk içinde evreni yaratacak bir güç var.

Sırası bazı mitoslarda değişmek üzere, ışık, yeryüzü, gökyüzü, denizler ve diğer canlılar yaratılmıştır.

İnsan, Tanrı'nın sureti olarak yaratılmış ve Tanrı üfleyerek ona can vermiştir.

Kadın ise erkekten sonra ve erkeğin kaburga kemiklerinden yaratılmıştır.

Tanrı'nın evreni yedi günde yaratması birçok mitolojide işlenmiştir.

---

4 Donald A. Mackenzie, *Çin ve Japon Mitolojisi*, çeviren Koray Akten, imge Yayınevi, Ankara, 1996, s.217.

Daha ileri aşamalarda göreceğimiz gibi, yavaş yavaş soyut kavramların yaratılışına gelecektir sıra.

Mitolojilerdeki yaratılışın bu ortak özelliklerini gördükten sonra, **Tevrat'ta insanın yaratılmasını** görelim.

"Ve Rab Allah yerin toprağından adamı yaptı, ve onun burnuna hayat nefesini üfledi; ve adam yaşayan can oldu." (Tevrat/Tekvin, Bap 2: 7.)

"Ve Rab Allah adamın üzerine derin uyku getirdi ve uyudu; ve onun kaburga kemiklerinden birini aldı ve yerini etle kapadı; ve Rab Allah adamdan aldığı kaburga kemiğinden bir kadın yaptı, ve onu adama getirdi." (Tevrat/Tekvin, Bap 2: 21-22.)

Tektanrılı dinlerin yazılı ilk kitabı olduğu iddia edilen Tevrat, mitolojik olaylar ile Yehova, dinin yayılışındaki sürecin bir sentezinden başka bir şey değildir. Daha sonra göreceğimiz gibi, anlatılan olayların birçoğu, farklı kültürlerdeki mitolojik olayların yazılı şeklidir.

İkel uygarlıklar, kültürlerinden süzülen mitosları, paraya çevirme ve diğer insanların emeklerini sömürme aracı olarak kullanmayı akıl edememişlerdir. Her mitos, masumane bir şekilde, insanın zihnini meşgul eden sorulara yanıt niteliği taşıırken, **Tevrat'ın Yehova'sı insanlara toprak ve egemenlik bağışlamıştır.**

Belirli zürriyetlere vaat edilen bu toprak ve egemenlik haklarının, 20. yüzyılda bile nasıl kullanıldığına dikkat çekmek istedim. Terörizm konusunda araştırma yapan uzmanlar, terörizmi doğal görmektedirler. İnsanın varlaşması ile birlikte terör eylemlerinin var olduğunu savlamaktadırlar. Ben bu görüşe katılmıyorum. Terör eylemlerinin nesnel koşulları vardır ve bu nesnel koşulların ortadan kalkması ile birlikte terörün de ortadan kalkacağına inanmaktayım. Ancak, uzmanlar bu nesnel koşulları doğal kabul ederlerse, elbette terör doğal bir eylem olacaktır. Bu çalışma, terör eylemlerinin nesnel koşullarının doğal olmadığını ortaya koyma niteliğindedir.

Yokluk Var mıdır?

Mitolojilerin etkisi ile dine dayalı birçok ritüel, "*Önce hiçbir şey yoktu*" diye başlar. Yani yokluğun varsayılması ile başlar. Gerçekte yokluk var mıdır?

Birçok sözlük ve ansiklopedide farklı olarak tanımlanan yokluk Meydan Larousse Ansiklopedisi'nde, "*Bulunmama, yok olma hali. Var olanın bulunmaması*"(5) şeklinde tanımlanıyor. Tanımın yetersizliği ortada. "*Var olanın bulunmaması*" ne demek? Varlığı kesin kabul edilen bir şeyin o an bulunmaması anlamındadır. Bu da o şeyi yok yapmaz. Sadece o an bulunmadığını gösterir.

Yokluğun varlığını kabul etmek metafizik kuramcılar için can simidi olmuştur. **Yokluğu, var olanın bulunmaması anlamında kullanırsak bilim dışı bir önermeyle karşılaşırsınız.** Var olanın bulunmaması dar mekânlar için geçerli olabilir. "Kalem yok" demek, kalemin yokluğunu değil, o an kalemin olmayışını gösterir. Varlıkları nesnel şartlarla kanıtlanmış olan "soyut kavramlar" için de aynı şey geçerlidir.

"Demokrasi yoktur" demek, gerçekte demokrasi kavramı vardır, ancak uygulanmıyor demektir. Bilimin kanıtladığı bir gerçek var ki, o da "Hiçbir şey vardan yok, yoktan var olmaz".

Evren ilksiz ve sonsuzdur, var edilmediği gibi yok da edilmeyecektir. Maddeler fiziksel ve kimyasal olarak sadece şekil değiştirirler. Elimizde bulunan tüpgazın yanıp tükenmesi onun yok olduğunun göstergesi değildir. Isı, ışık ve gaz olarak şekil değiştirmesinin bir sonucudur. Bu nedenle, dinsel anlamlı "yokluk", varlığın karşıtı değildir.

Varlık, dinsel anlamda kullanılan yokluğun karşıtı değildir. Bunu anlamak için önce "varlık" kavramının ne olduğunu anlamamız gerekir. Tanım olarak **varlık; bilinçten bağımsız olarak var olan evrendir.** Ancak **bazı filozoflar, evrenin, nesnel koşulların ötesinde sezgi ile de kavranabileceğini ileri sürünce kargaşa başlamıştır.**

---

(5) Meydan Larousse. *Büyük Lügat Ansiklopedisi, Meydan Yayınevi, İstanbul, 1973, c. 12. s.813.*

Belki biraz karikatüristik olacak ama, örneğin **Fichte** şöyle der:

"Ben değil düşüncesi, 'ben' düşüncesinden başka bir şey değildir. 'Ben' düşüncesiyle, kendisinin sınırlı gerçekliğini hisseder ve bu sınırlamanın kendisi dışında bir nedeni olduğunu varsayar ve bu nedenle de bir 'ben değil'de gerçekleştirir... Zira, kendisinden duyular, duygular ve düşünceler halinde doğan her şey, kendi özel gerçekliğinden gelirler ve sözde dış varlık denilen şeyler, gerçekleştirilmiş ülküden başka bir şey değildir. Dış âlem 'ben'den doğar ve gerçek varoluşunu 'ben' içinde bulur."(6)

Varlığı "**ben**"in varlığına bağlayan bu düşünürü göre, varlık ancak tasarlanandır. Yani **şu** karşıda gördüğümüz dağ, **şu** sosyal adaletsizler, **şu** "*Otomobil Totem*"nin* kurbanları, emeği sömürülen insan yoktur; onlar "**ben**"den doğar ve "**ben**"in tasarılarıdır. Eğer öyle şeyleri tasarlamazsak, varlıklarından da söz etmek mümkün değildir. Bu düşüncenin devamı olarak, haksızlıklar ve sömürü düzeni de yoktur, hepsi tasarıdır.

Oysa varlık, bilinçten bağımsız olarak vardır. Herhangi bir nesneyi beş duyumuzla algılayamıyorsak bile, teknolojik gelişmelerle varlıklarını kanıtlayabiliyoruz. Herhangi bir nesnenin varlığı benim için yok olabilir; bu durum nesnenin yokluğunu değil, "**ben**"de olmadığını gösterir.

İnsan bilinci teknolojik gelişmeler ışığında, **doğada olup da bilincinde olmayan birçok varlığı keşfetmiştir.** İlkçağ insanının TV'den haberi yoksa, bu TV'nin olmadığını göstermez, sadece zaman içerisinde keşfedilmediğini gösterir. Bu nedenle icat kavramı üzerinde de tartışmak gerekir. Kanımca "*icat*" kavramı da yoktur; bilincimize sunulan keşifler vardır.

Yokluk kavramıyla bağlı olduğu için "*keşif*" ve "*icat*" kavramları üzerinde durmak istiyorum. Sözlük anlamı ile icat, "*Yeni bir şey yaratma eylemi*"dir.(7)

---

6 Cemil Sena, *Filozoflar Ansiklopedisi, Remzi Kitabevi, İstanbul, Şubat 1975, c.2, s. 127.*

* Bu terim ilk olarak *Bilim ve Ütopya* dergisinde kullanılmıştır.

7 *Meydan Larousse Büyük Lügat Ansiklopedisi, Meydan Yayınevi, İstanbul, c.6, s. 184.*

Keşif ise, "*Var olduğu daha önce bilinmeyen bir şeyin ortaya çıkarılması*"dır.(8) Bu tanımlara göre, **Kuzey Kutbu keşfedilmiştir, ama ampul icat edilmiştir.** Çünkü Kuzey Kutbu coğrafik olarak daha önce var, ancak insanlık bunu sonradan öğrendi. Aslında ampul de doğada vardı. Bugün ampülü oluşturan cam, bakır ve tungsten doğada vardı. Kum, soda ve tuzu **kimyasal ve fiziksel işleme tabi tutmak, bilgilenme işidir.** Bu ürünlerden camı elde etmek ve bu camın içerisine, tungsteni yerleştirip, bakırın da iletkenliğini kullanmak, **doğanın nesnel gerçeklerini keşfetme işidir.**

Bugün icat diye nitelediğimiz ürünlerin tamamı aslında keşfin konularıdır. Eğer, "*uçak icat edildi*" dersek, bir şeyi yoktan var ettiğimiz anlamı çıkar. Oysa **uçacı oluşturan bütün materyaller zaten doğada vardı.** İnsanlık en hafif madde olarak bilinen titanyum madenini uçma eyleminde kullanmayı keşfetmiştir. İnsanlık bu keşfi yapmadan önce de evrende titanyum, bakır gibi madenler vardı. Aklın fonksiyonu olan zekânın gelişmesi ile birlikte, doğayı oluşturan maddeler arasındaki nesnel ilişkiler keşfedilmeye başlanmıştır. **Teknik ilerleme dediğimiz şey, nesnel ilişkileri çözmek; çağdaşlaşma dediğimiz şey ise, bunu insanlaşma sürecinde kullanmaktır.**

Bu nedenle ilk madde olmayacağı gibi son madde de olmayacaktır. Yokluğun varlığını savunmak, doğayı oluşturan maddeler arasındaki nesnel ilişkilere sınır koymakla eşanlımlıdır. Bir sınır konması gerekiyorsa, bu, bilgilenme ve nesnel ilişkileri çözüme süreci olarak konulabilir. İki yüz yıl önce elektrik enerjisi ışığa dönüştürüleliyordu diyerek nesnel ilişkilere zaman sınırı konulabilir. Ama iki yüz yıl önce elektrik enerjisinin ürettiği ışık yoktu denilemez. Vardı, biz bilmiyorduk. Maddelerin, zaman olarak, keşfediliş tarihlerini sınırlasak bile, varlığı ya da yokluğuna ilişkin sınır koymak mümkün değildir.

Her şey karşıtıyla var olur önermesine bakarak, varlığın karşıtı yokluktur denilemez. Çünkü yokluk varlığın karşıtı değildir. Varlığın anlamını daraltıp, belli zaman ve mekân içine sıkıştırdığımızda, elbette karşıtı yokluk olacaktır.

---

8 Age. c.7, s.203.

Ama varlığın anlamı daraltılamaz; o, zaman ve mekânın da kendisidir. Mecazi ve daraltılmış anlamı ile, "*ayakkabınız var mı?*" diye sorulduğunda, "*yoktur*" yanıtı az önce açıkladığım gibi, o an ayakkabının olmadığını gösterir. **Ama ayakkabı evrende var.** Yoksa bile, ayakkabıyı oluşturacak tüm maddeler doğanın içinde saklıdır. Ben onu tasarlasam da tasarlamasam da o vardır. Sezgi ile de hiçbir ilgisi yoktur.

Yaratılış mitoslarında ve Tevrat'ta geçen "*başlangıçta hiçbir şey yoktu*" savı, başlı başına eşyanın doğasına aykırı ve bilim dışıdır. Başka bir açıdan başlangıç kelimesi bile bu tür olaylar için bilim dışıdır ve soyutlamadan başka bir şey değildir.

Metafizik felsefenin savunucuları, dinsel inançlara uygun olduğu için "yokluğun varlığını" savunadursunlar, 12. yüzyıl İslam filozofu İbn-i Rüşd yokluğun yokluğunu kabul etmiştir. "*İlk madde yaratılmamıştır, sonradan olma da değildir. Onun için yaratılmış kavramı kullanılamaz. Bu niteliği dolayısıyla ilksiz ve sonsuzdur, yok olmayacaktır. Varoluş geçmişten geleceğe uzanan bir akıştır.*" Rüşd bu görüşleri ile İslam dünyasında ateist olarak nitelendirilmiştir.

Yehova'nın Can Alma Yetkisi

Yehova insanların canını almaya yetkili tek varlıktır. Bu yetkinin kaynağı, canı kendisinin vermesidir.

"Ve Rab Allah yerin toprağından adamı yaptı ve onun burnuna hayat nefesini üfledi..."
(Tevrat/Tekvin, Bap 2: 7.)

Yaratıcı gücün cansız bir varlığa üfleyerek can vermesi yeni bir olay değil, yaratılış mitoslarının ortak ritüelidir. **İnsana can veren ruh** teriminin etimolojik kökenini inceleyen **Hançerlioğlu**; ilkel kavimlerden bugüne kadar "*ruh*" teriminin; **uçucu gaz, yel, soluk, yelli hava, rüzgâr, nefes** gibi anlamları içerdiğini belirlemiştir.

Sonuçta İbranicede ruh anlamını dile getiren nefes ve refah (*Eloah*) deyimleri soluk anlamındadır.

Sanskritçede ruh anlamını dile getiren *atma* deyimini aynı zamanda hava (*ye*) demektir. Eski Yunancada buhar ve hava anlamlarına gelen *atmos* sözcüğü de Sanskritçeden geçmiştir ki, hava yuvarı anlamına gelen atmosfer deyimini de bu kökten türemiştir, demektir.

"İlkel insan, çevresindeki her şeyi, kendisi gibi canlı ve eşanlamda ruhlı sayıyordu. Felsefe dilinde bu tasarımlara **canlılık** (*animizm*) denir. **Canlılara göre ruh tasarımı, uykuyla uyanıklığın birbiri ile karıştırılmasından doğmuştur.** İlkel, düşünde gördüklerini, uyanırken gördükleri ile bir tutar; düşünde gittiği yere gerçekten gittiğine inanır. Buysa, bedenden çıkıp, ortalıkta dolaşan can tasarımı gerçekleştirmiştir. Bu bedenden çıkıp dilediği yere giden can, bedenle kıyaslanmayacak kadar akıcı ve yumuşaktır, çünkü ağız ve burun gibi, küçük deliklerden de çıkabilmektedir."(9)

Tevrat'ta, Yehova hep uyku halinde iken mübarek kıldığı insanlara talimat ve emirler vermiştir. Bu mübarek insanlar, rüyalarındaki Tanrı'dan aldıkları emirle akıl almaz işler yapmışlardır. **Katliamlar, boğazlamalar, zürriyetlerin üstün kılınması ve vaat edilen toprakların sınırı, mübarek insanların uyku halinde Tanrı'dan aldıkları yetki ile gerçekleşmiştir.** Ayrıca vücutta olduğuna inanılan ruhun şiddetli sarsıntıyla vücuttan kaçabileceğine dair ilkel inanç günümüze kadar gelmiştir. Hapşırma anında "*çok yaşa*" deme alışkanlığımızın kökeninde bu düşünce vardır.

Ruhun tine dönüşüp nasıl Tanrı olduğu canlılarca şöyle açıklanacaktır: Ruh bedenle ilişkili olmakla beraber, bedene bağlı değildir. Oysa ruh, bedenin bir fonksiyonudur ve tinsel bir anlamı yoktur. **Ruh kavramı** ölümü bir türlü anlayamayan, anladığı şekilde de yok olmayı bir türlü içine sindiremeyen, **içi korku dolu insanın ürettiği bir kavramdır.**

---

9 Orhan Hançerlioğlu, *Felsefe Ansiklopedisi, Remzi Kitabevi, 1. basım, İstanbul, 1978, c.S.s.247.*

Birlikte avlandığı, elini tuttuğu, gözlerine baktığı insanın ölmesi sonucunda bedenini çürüyüp yok olduğunu gören insan, elbette bu doğal olayı bilimsel olarak çözümlenmekten uzaktı. Ölü bedeni olduğu gibi beş duyusu ile kavrayan insan, bir şeylerin o bedenden eksildiğini görmüş, ancak neyin eksildiğini bir türlü anlayamamıştır. Ölmekte olan birinin son nefesini nasıl verdiğine tanık olan insanlık, **can ile nefes** arasında bir koşutluk kurmuş, bu olguya somut bir deneyim olan "*rüya*" da karışınca, artık ruhun varlığını kabullenmek kaçınılmaz olmuştur.

İlkel insan için Tanrı henüz gökyüzünde olmadan önce, bütün bu güçleri üzerinde toplayan varlığın **bu ruhu** insanlara verdiği sanılırdı.

"Yabanıla göre eğer bir hayvan yaşıyor ve hareket ediyorsa, onun düşüncesine göre, bu ancak içinde onu hareket ettiren küçük bir hayvan olduğu içindir. Eğer insan yaşıyor ve hareket ediyorsa, bu ancak içinde onu hareket ettiren küçük bir insan olduğu içindir. Hayvanın içindeki hayvan, insanın içindeki insan, işte ruh budur."(10)

Bu düşünce dizgesi günümüz insanına çok ilkel gelebilir. Ancak ilginç bir paradoks, sonradan tektanrılı dinlerde oluşan düşünceden daha ileri olduğu gibi, kölelik sisteminin de geç gelmesine neden olmuştur. En azından böyle bir düşüncede "*ruhun sahibi*", o ruhu içinde barındıran bedendi. Dolayısıyla insan kendi kendinin sahibiydi. Doğal olarak yaşamı ya da ölümü ile ilgili kararlar, soyut kavramlardan çok, kendi ile ya da kabile ileri gelenleri tarafından veriliyordu.

"Ve bir hayvanın ya da insanın eylemi nasıl bir ruhun varlığı ile açıklanıyorsa, uyku ve ölüm dinlenmesi de onun yokluğu ile açıklanır; uyku ya da kendinden geçme, ruhun geçici, ölümse devamlı yokluğudur. Dolayısıyla ölüm ruhun devamlı yokluğuysa, ona karşı korunmanın yolu, ya ruhun bedenden ayrılmasını önlemek ya da eğer ayrılmışsa onun geriye dönmesini sağlama almaktır. Yabanılardan bu amaçlardan birini ya da öbürünü sağlama almak için kabul ettiği önlemler, yasaklar ve tabular şeklini alır..."

Bu tabuların neler olduğuna ve kaynaklarına bakalım.

---

10 James G. Frazer, Altın Dal, Payel Yayınları, çeviren Mehmet H. Doğan, İstanbul, c.1,s.213.

Doğa ile bir bütün olduğunu varsayan insan bütün güçlerin (*Tanrılaşmamış Tanrısal düşüncenin*) rahipte ya da kralda olduğuna inanırdı. Onun içinde yaşayan ruh, en büyük ruhtur. (*Adı Tanrı olarak konmamış düşüncenin mübarek kıldığı insan.*) İşte bu ruhun korunması için kral ve rahipler tabularla donatılmıştır. **Eğer kralın içinde yaşayan kral ruhu ölürse, doğa başıboş kalabilir.** İleride görebileceğimiz gibi, kendinden iyilik beklenen güç, aynı zamanda kötülük beklenen güçtür. **İyiliklerin kaynağı olarak güven veren güçler, kötülüklerin kaynağı olarak korku yaratırlar.** Öyle bir gücün iyilik ya da kötülük yapma kararı kendi elindedir. Bu tema, çoktanrılı dinlerden tektanrılı dinlere kadar varlığını korumuştur. Kralın içinde yaşayan küçük kral ruhu, güçlü bir bedene can vermektedir. **Doğada eyleşen ve ölmeyen ruh, terk ettiği bedene yeniden döneceği için o bedenin dinç ve sağlıklı olması gerekir.** Bu nedenle kral veya rahibin doğal ölümü beklenmez; öldürülür. Bazı ilkel kabilelerde, yaşlı bir bedenin doğal ölümü beklemesi günahkârlık sayılmaktadır.

Halkın mutluluk ve refahı için, kral ve rahipler öldürülür. Bu durumu ile; kral, halk için vardır. Elbette bu ilkel bir davranış biçimidir. Fakat, çoktanrılı dinlerden sonra tektanrılı dinlerin yazılı kitapları, halkların, krallar için var olduğunu söyleyecektir. Hiçbir şekilde bir yöneticinin halk adına kurban edilmesi onaylanacak bir davranış değildir, ancak, halkın da yöneticilerin hırs ve kaprislerine kurban edilmesi onaylanacak bir davranış değildir.

Tarihsel süreç içerisinde ruh kavramı ile ilgili söylemlerde büyük değişiklik olmamış, hatta benzer yanları ile Tevrat'a girmiştir. En büyük fark, **Tevrat'ta ruh kavramı ile Tanrı özdeştir. Yani ruh Tanrılaştırılmıştır.**

Çoktanrılı dinlerde kralı donatan tabular, Tevrat ile birlikte serbestliğe dönüşmüştür. Artık yasaklar krallar için değil, halk içindir. Çoktanrılı dinlerin evreni, insanı da içine alan doğal bir bütünlük olmaktan çıkmış, insan ve doğa ayrımı başlamış. Artık, doğa ve insanın bir sahibi var. Nefesi ile can veren Yehova, nefesi ile bu canı geri alma hakkının sahibi. İnsana yaşamı bağışlayarak ona en büyük iyiliği yapan Yehova, aynı zamanda kötülük yapabilecek güce sahip olduğu için, ona tapınması, sözünden çıkılmaması gerekir. Bu tapınma ise, Yehova'nın mübarek kıldığı insanlara yönelik olarak gerçekleştirilmektedir.

Kendine vekil tayin eden Yehova, bu vekilin kişiliğinde tüm evrenin malı, mülkü, üretim araçları, hayvan, insan ve bitkilerin de sahibidir. İlkel sayılan çoktanrılı düşünce, yerini daha da ilkel olan tektanrılı düşünceye terk etmektedir.

Mezopotamya ve Mısır'ı da kapsayan Ortadoğu'da her devletin kendine ait Tanrıları olduğu gibi, bu devlette yaşayan kabilelerin de Tanrıları vardır. Bu Tanrıların ortak bir özelliği var: Her Tanrı, kendine inananları en büyük zürriyet, inanmayanları ise düşman görmektedir. Ve her Tanrı, kendine tapanlara sınırlarını belli ettiği topraklar vaat etmiştir. Bu durumu ile imparatorlukları yönetmek sorun oluyordu. Sadece insanlarla değil bir de gölgelerle savaşmak gerekiyordu. Tarih bilgimizden anımsarız, ortaçağ Avrupa'sında küçük ve dağınık olan derebeylikleri aynı bayrak altında toplamadan, imparatorluk kurmak mümkün değildi; onun gibi bir şey. İşte küçük Tanrılara sahip olan bütün bu ulusları tektanrı düşüncesi altına toplamak, elbette onları yönetmek için büyük kolaylık olacaktı. Bunu önce Mısırlılar denedi ve tektanrıcılığın ilk temelleri atıldı.

Bilim adamları, inanılan üç yüz milyona yakın Tanrı saptamışlardır. Şimdi bir imparator düşünün, kendi Tanrısının temsilcisi; şehirlerde de başka Tanrılar var ve o Tanrılar halklarına üstünlük statüsü ile toprak bağışında bulunmuşlar; bu şehri yönetmek kolay değildir. O şehri yönetmek için Tanrısal düşünceyi denetim altına almak gereklidir. ***Adı konmamış olan globalleşmenin ilkel versiyonu.***

Önce bir tasarım olarak ortaya çıkan ruh, sonra açıklama, sonra inanç ve sonra da egemen güçlerin sömürü aracına dönüşmüştür. Ruh, mistik düşüncenin olmazsa olmaz kavramıdır. Çamurdan olan nesneye can veren Tanrı olduğuna göre, bu canın tasarruf haklarının tamamı da Tanrı'ya ait olacaktır. Ama bu tasarruf hakkını soyut varlık kullanamayacağına göre, onun adına yönetici sınıf bu hakkı kullanacaktır. İnsanın varlığı üzerindeki tasarruf hakkı, dinlerin en önemli varlık nedenidir.

Eşya ve Sahip

Rabb'in üflediği nefesle can bulan insanla Tanrısı arasındaki ilişki, **sadece kul-Tanrı ilişkisi değil; aynı zamanda eşya-sahip ilişkisidir.** Birçok sorunu mülkiyet kavramı içinde çözmeye çalışan Yehova, doğal olarak insanı da bir eşya gibi görmüştür. Yehova, insana can verdiği için, insan yaşamı üzerinde tasarruf hakkına sahiptir. Yaşam kaynağını oluşturan gücün, insanı meydana getiren fiziksel ve kimyasal elementlerin bir fonksiyonu olduğunu düşünmek, dinsel inançlardaki birçok yapının çökmesine neden olur. Ki, o zaman insanın kendi ile ilgili tasarruf hakkının kendinde olması sonucu ortaya çıkar ve bu tüm dinsel inançlara terstir.

Nedir bu eşya-sahip ilişkisinin sonuçları?

Mülkiyet duygusunun gelişmediği dönemlerde birçok kavrama yabancı olan insan, eşyaya sahip olma kavramına da yabancıydı. Beyin ve el arasındaki ilişkinin ortaya çıkardığı üretim araçları önce bazı ellerde toplanmıştır. Daha sonra dinsel inançların etkisi ile, birtakım insanlar Tanrı adına bu üretim araçlarına sahip olmuş ve daha çok güçlenmişlerdir. *(Okuyucuların bu konuda geniş bilgi sahibi olduklarını düşünüyorum. Bu nedenle yüzeysel anlatımla yetindim.)* Bu olgunun kutsal haklılığı olması gerekir.

Ancak, sorunu yeryüzündeki nesnel ilişkilerle çözmek istemeyen, **önce kral ve rahiplerden oluşan bu mutlu azınlık**, bu gücü sahiplenmenin haklılığını, Tanrı'dan aldıkları yetkiye dayandırmışlardır. Yani Tanrı emrettiği için olmadı bu işler; haklar gasp edildi, insanlar köleleştirildi, insan eşya gibi görüldü ve sonra bunun Tanrı isteği olduğu ikna edildi. İknaya olmayanlar için, vurucu güçler her zaman vardı. Tüm evrenin sahibi olan Tanrı, yeryüzünde bir temsilci bulundurduğuna göre, bu temsilcinin herkesin üzerinde bir tasarruf hakkı vardır.

Bu konuda Tevrat'ta bol örnek vardır. Her mübarek kişi ölmeye yakın, görevi kendinden sonra gelecek oğluna devrettikten sonra Rab rüyada görünüyor ve "*...Diyarı sana ve senin zürriyetine verdim...*" diyor. Bu anlatım onlarca yerde geçmektedir. Ayrıca Rab hangi diyarı verdiği haritasını çizmiştir sık sık. Ama bu haritada ne Arjantin ne de Norveç var. **Nil Nehri ile Fırat ve Dicle arasındaydı bu topraklar**. Kim bilir belki Yehova'nın o bölgelerden haberi yoktu. Daha Amerika kıtasının keşfedilmesine 2 500 yıl vardı. Keşfedilmemiş toprakları halkına vaat etmek elbette Yehova'ya yakışmazdı. Ayrıca oraları keşfetmiş olsa bile o bölgenin Tanrıları buna izin vermezdi.

Haritası çizilen bu diyarlar, Yehova adına mübarek kıldığı kişinin olunca, doğal olarak o diyarda yaşayan insanların mülkiyeti de ona ait olacaktır. Buna insanların, canları, malları, gelecekleri ve yaşam hakkındaki tasarrufları dahildir.

Bu temsilciler, Allah'ın üfleterek verdiği canı, gerektiğinde alma hakkını her zaman kendilerinde görmüşlerdir. Ölüm ile yaşam arasındaki ince çizgide varlığını, temsilcinin iki dudağı arasına teslim eden insan korkusundan köleleşmiş, gerektiğinde aslı mülkiyet, görünürde din savaşlarının ön safında yer almıştır. Ölenlerin yarattığı rant, temsilcilerin kasasına para ve taşlarına güç olmuştur.

Bu konumu ile ruh kavramı, dinsel inançlar için olmazsa olmazlar arasına girecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

KUTSAL KİTAPTA TERÖR

Mitolojilerde Terör

İlkel insanda kimlik sorunu yoktu. Bu önemsiz bir olay değil; daha sonraki yüzyıllarda kimlik sorunu, terörle başlayan savaşla devam eden birçok yıkımın gerekçesi olacaktır. İlkele göre, doğanın parçası olan insan yağmur yağdırabilir, felaket ve yıkımları önleyebilir; yani doğanın gidişine yön verebilirdi. Doğada oluşan her nesnel ilişkinin nedeni yine insandı.

Nesnel ilişkilerin kavranması ile birlikte doğa ile insan arasındaki ayırımın ilk filizleri yeşerdi. Önce yeryüzünde gezinen Tanrı, belirli fonksiyonları ile gökyüzüne çıktı. Kavramlar sorgulanmaya başlandı. İlk sorgulanan kavramlar arasında ölüm ve ölümlle ilgili düşünceler vardı. Mitolojiler ölümü reddeden insanlığın trajik öyküleri ile doludur. Ve tüm mitolojilerde ölüm, insanın yanılıgısı ya da Tanrı buyruklarına karşı gelmesinin cezası olarak verilmiştir. Bir yerde, doğadan ayrılan Tanrı ile bütünleşen yönetici sınıfın emir ve talimatlarına karşı gelinmesinin cezalarını da imgelemiştir mitoslar.

Hint efsanesine göre Brahma ilkin ölümsüz bir dünya yaratmak istemiştir. Tanrı Siva buna karşı koymuş ve kuğu kuşu kılığına girerek Brahma'nın insanların ataları olmak üzere yarattığı dört ölümsüz delikanlıyı ölümsüz insan üretmekten vazgeçirmiştir. Brahma ve Siva arasındaki bu çekişme insanlığı ölümsüzlükten etmiştir. Birçok dine kaynaklık etmiş olan Sümerlerin Gılgamış Destanı'nda Uruk Kralı Gılgamış'ın ölümsüzlük arayışları vardır.

Ancak Tanrı'nın bir şartını yerine getiremediği için (altı gün yedi gece uykusuzluğa dayanamamıştır) ölümlü olmuştur. Birçok mitolojide yaratılışları sonra, itaat etmeyen insanın Tanrılarca ölümlü olarak cezalandırıldığı yazılıdır. Terör konusunda birkaç örnekle yetineceğiz.

"Göğün Kraliçesi İnanna, kızkardeşi Tanrıça Ereşkigal'in egemenlik sürdüğü, dönüşü olmayan 'ölüler ülkesine' inmeye karar verir. Onu öyle bir karar almaya iten tutku, ölüler ülkesini egemenliği altına almaktı." Bunun için harekete geçen İnanna birçok serüvenden sonra ölüler ülkesine iner ve yakalanır. Gerisini mitostan izleyelim: "Ereşkigal'in ve ölüler dünyasının yedi yargıcı olan Anunna-ki'sinin karşısına çıkarılır. Bunlar 'Ölümün Gözlerini' onun üzerine çevirince, İnanna bir ceset olur ve bir kazığın üzerine asılır."¹

Tanrıça Ereşkigal, egemenlik sürdüğü toprağa göz koyan kardeşi göğün kraliçesi bile olsa affetmemiş ve onu ceset haline getirmiştir. Bir diğer Babilonya mitosunda bu kez ölüler ülkesinin egemenliğini ele geçiren Tanrı Iştar, kapılardan İnanna gibi rahat geçemez. Ölüler ülkesine geldiğinde kendisine kapıyı açmayan bekçi Tanrılara şöyle der:

*"Ey kapı bekçisi, kapını aç
Kapını aç da girebileyim!
Eğer açmazsan kapıyı,
Böylece giremezsem içeri,
kapıyı kesin parçalayacağım,
sürgüsünü koparacağım kesin,
kapı direğini parçalayacağım,
kapı kanatlarını söküp atacağım bilesin.
Ölüleri kaldırıp ayaklandıracağım,
Dirileri yesinler diye bırakacağım
Ta ki ölüler sayıca dirileri geçecekler."*²

1 S.H. Hooke, Ortadoğu Mitolojileri, Dumuzi ve İnanna Mitosu bölümü.

2 Age.

Sümer mitoslarından farklı olarak burada Tanrı İştar daha "terörist" bir kimlikle karşımıza çıkmaktadır. Terörist kimlikli Tanrı İştar, sonuç olarak ölümler ülkesinin egemenliğini ele geçirecektir. Çünkü İnanna'dan farklı olarak, başka Tanrılardan destek görmüştür. Ölümler ülkesinin egemenliğinin Tanrı İştar'ın eline geçmesi, diğer Tanrıların çıkarına olduğu gibi, güçlünün egemenlik hakkını elde etmesinin doğallığı da vurgulanmaktadır. Aynı çıkar paydasında kesişen Tanrılar, terörist kimlikli İştar'ı desteklemekte bir sakınca görmemişlerdir.

Başka bir anlatımla, diğer Tanrıların egemenlik haklarına göz diken Tanrılar, bu tutkuları uğruna terör yaratabilecekleri tehdidini savurdıklarında, ancak başka Tanrıların desteği ile başarılı olmaktadır.

Bunlar mitos elbette, ama anımsamak gerekir ki mitoslar, "belli bir durumun yarattığı insan düşüncünün ürünü olup, belli bir şey yapma niyetini gösterir."³

Mezopotamya Krallıklarına Yansıması

Bu mitosların pratik yaşama yansımalarının binlerce örneği vardır tarihte. Belirli bir fikir vermesi açısından iki örnekle yetineceğiz. Akad Kralı olan Naramsin'in (MÖ 2260-2223) yazıtlarında Anadolu sınırlarına değin varan askeri seferler yaptığı anlatılmaktadır. Kültepe'de ele geçen ve Mama Kralı Anum-Hirbi'den, Kaneş Kralı Warşama'ya yazılmış mektup Anadolu'nun siyasal durumu ile ilgili ayrıntılı bilgi vermektedir. Bu belgede Anum-Hirbi, Kaneş Kralı'na şöyle demektedir:

"Sen bana şöyle yazmışsın: Taişamalı benim kölemdir, ben onu sakinleştiririm. Fakat sen kölen Sibuhah'yı yatıştırabiliyor musun? Taişamalı senin köpeğin ise, o nasıl oluyor da diğer hükümdarlara karşı bağımsız gibi davranabiliyor?"

3 Age.

*Benim köpeğim Sibuhali diğer hükümdarlara karşı istediği gibi davranıyor mu? Taişamalı neredeyse aramızda üçüncü kral mı olacak? Benim düşmanım beni yendiğinde, Taişamalı benim ülkeme saldırdı, on iki kentimi yıkıp, sığır ve koyunları yağmaladı."*⁴

İkinci örnek Hititler'den. I. Murşil zamanında imparatorluğun zirvesinde iken, daha sonra tahta geçen Telepuni döneminde ülkede kargaşa baş göstermiştir. Telepuni kendisine katliam hazırlığında iken yakalanan rakiplerini affetmiştir. Ancak bu rakipler aftan sonra tekrar komplo hazırlığına girişmişlerdir:

*"Telepuni bu sefer onları Panku'nun yargılamasına izin vermiş, soylular meclisi olan Panku, suçluların cezalandırılmasına karar vermişti. Fakat çok insancıl bir kişiliği olan Telepuni, onların canlarını şu sözlerle bağışlamıştır. Tanuwa, Taruğu ve Tahurvvali'yi getirdiler ve Panku onları ölüme mahkûm etti. Söyledim. Niçin ölsünler? Onlar yüzlerini saklarlar (yani utanırlar), ben kral, onları birbirinden ayırdım, onları çiftçi yaptım. Silahlarını sağ yanlarından aldım ve onlara boyunduruk verdim."*⁵

Bu insancılığına karşı, cinayetler yine durmamıştı. Ölüm cezasını reddeden Telepuni, cinayetlerin durması için yeni yasalar koydu yürürlüğe.

Adı terör olmamış, ama terörün tüm unsurlarını taşıyan bu eylemlere karşı Telepuni'nin koyduğu yasalar, Anadolu uygarlıklarında terörü önleyen ilk yasalar niteliğindedir. Ne gibi önlemleri yasalaştırdı Telepuni?

Prens kral olsun başlıklı birinci madde, tahta geçecek olan prensin kim olacağını saptayarak, kralın ölümünde egemenliğin kime devredileceğine açıklık getirmiştir. *(Bu yasayı basite indirgememek gerek, bu tarihten yaklaşık 2 900 yıl sonra, Osmanlı İmparatorluğu'nda Fatih Sultan Mehmet tahta geçinceye kadar, egemenliği ele geçirme konusunda birçok kardeş kanı ile birlikte halktan binlerce kişinin kanı dökülmüştür.)*

4 Doç. Dr. Ali M. Dinçol, Anadolu Uygarlıkları, Görsel Anadolu Tarihi Ansiklopedisi, "Hititler Öncesi Anadolu", Görsel Yayınlar, İstanbul, 1982, c.I, s.23.

5 Age, s.32.

İkinci olarak Telepuni cezayı ferdileştirerek, suç işleyenin ailesi ile birlikte cezalandırılmasını yasaklamıştır.

Üçüncü olarak da, soylular meclisine yetki vermiş ve kralın dahi suç işlediği zaman bu mecliste yargılanması gerektiğini yasalaştırmıştır.

Günümüzden yaklaşık 3 500 yıl önce Anadolu'da hüküm süren Hitit uygarlığında terörü önlemek için; ölüm cezaları kaldırılmış, egemenlik sorunu yasalarla çözülmüş, cezalar ferdileştirilmiş ve en az bunlar kadar önemli olan dokunulmazlık hakları kral da olsa sınırlandırılmıştır.

Birçok uygarlığın izler bıraktığı Anadolu'da pratik yaşama geçen bu uygulamalar, daha sonra Tevrat'ın getirdiği kurallardan çok daha uygar ve ilericiydi. İnsanlaşma sürecine bir balyoz gibi inen dini inançların ülke yönetimlerine egemen olma düşüncesi, 3 500 yıl önce uygulanan yasalardan bile geridedir.

Musa'nın kitabı Tevrat'ta alabildiğine ölüm cezaları vardır. Suçlar, ferdi yapıdan çıkmış, bir insanın suçu için bir şehir halkı yok edilmiştir. Dokunulmazlık ise, değil uygulamak, düşünülmesi bile günah sayılmıştır. Egemenliğe gelince, Tanrı kimi dilemiş ve mübarek kılmışsa sadece egemenlik değil, tüm varlıklar onundur.

Telepuni, dokunulmazlık haklarına kısıtlama getirirken, egemenlik hakkını ele geçirmek için ülkeyi yönetenlerin de suç işleyebileceği savından hareket etmiştir. Nitekim kendine komplo kuranlar devleti birlikte idare ettiği yakınlarıydı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ve geliştiği dönemlerde Atatürk Gençliğe Hitabe'sinde, *"...Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalalet hatta hıyanet içinde bulunabilirler.*

Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler" demekle, dokunulmazlık hakları konusunda ne denli dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. 20. yüzyılın başlarında, devlet yönetimi 3 500 yıl önceki Telepuni'nin yasalarından bile geriydi. İşte iktidar sahiplerinin kişisel çıkarlarını istilacıların emelleriyle birleştirmesi birçok probleme kaynaklık ettiği gibi teröre de kaynaklık edecektir.

İktidar sahiplerinin dayandığı manevi bir silah var: Din.

Ama bir sorun var; **çoktanrılı dinlerde kötülöklere ve haksızlıklara neden olan, kötölük yapan Tanrılardır. Tektanrılı dinlerde bu kötölöklere bir neden bulmak gerekiyor, o neden Tevrat'ın yazarları tarafından bulunmuştur: Şeytan.**

Şeytan, Şeytan mı?

"Ve Rab Allah görünüşü güzel ve yenilmesi iyi olan her ağacı, ve bahçenin ortasında hayat ağacını, ve iyilik ve kötölüğü bilme ağacını yerden bitirdi." (Tevrat/Tekvin, Bap 2: 9.)

"Ve Rab Allah adama emredip dedi: Bahçenin her ağacından istediğin gibi ye; fakat iyilik ve kötölüğü bilme ağacından yemiyeceksin; çünkü ondan yediğin günde mutlaka ölürsün." (Tevrat/Tekvin, Bap 2: 16-17.)

Yehova iyilik ve kötölüğü bilme ağacını yasaklamıştır. Yasaklamasının nedenini şöyle açıklamakta: "Çünkü, ölürsün." Yarattığı ilk insanın karşılaştığı ilk yasak ve ilk ceza; ölüm. Yehova, koyduğu yasak karşısında insanın varlık nedenini ortadan kaldırma ile tehdit ediyor. **Evrene yeni gelmiş, iyilik ve kötölüğü bile bilmeyen, yani benzetme yerindeyse, daha hiçbir zihinsel faaliyeti olmayan insana "yasak" koyuyor ve uymaması halinde "ölüm" ile tehdit ediyor.** Egemenliği altında bulundurduğu yaratma ve can verme eylemini her an "yok etme"ye dönüştürebileceğinin ilk mesajlarını algılıyoruz burada.

Bu olayın devamını biliyorsunuz, adamın kabuğundan oluşan kadın, yılanın sözüne aldanarak o meyveden yemiştir. Yılanın bu konudan değişik yaklaşımı var:

"Ve yılan kadına dedi: Katiyen ölmezsiniz; çünkü Allah bilir ki, ondan yediğiniz gün, o vakit gözleriniz açılacak, ve iyiyi ve kötüyü bilerek Allah gibi olacaksınız." (Tevrat/Tekvin, Bap 3:4-5.)

Yılan açıkça Yehova'nın yalan söylediğini bildiriyor. Burada imgelerin kullanılmış olması, **Yehova'nın yalan söylediği** gerçeğini değiştirmez. Çünkü, iyiyi ve kötüyü bilmenin Tanrısal bir nitelik olduğu düşüncesinde bulunan Yehova, başka Tanrılar istemiyor. Bunun için daha henüz yarattığı kullarına yalan söylemekte bir sakınca görmüyor. Ayrıca her şeye gücü yeten Tanrı'nın, kadının aldanmasına niçin engel olamadığı da tartışma konusudur.

Başka bir tartışma konusu da **Tevrat'ta geçen yılan ile şeytan arasındaki ilişkidir**. Yılanı şeytandan farklı bir versiyon olarak gören teologlar ile, aynı gören teologlar vardır. Onlar kendi aralarında tartışadursunlar, **her şeyi yaratan ve her şeyin iyisini ve kötüsünü bilen, her şeye gücü yeten Tanrı'nın neden şeytani ortadan kaldırmadığı, tektanlı dinlerin en büyük çelişkisidir**. Çoktanrılı dinler bu çelişkiyi en aza indirmişlerdir. O ritüelde iyiliklerin Tanrısı olduğu gibi, kötülüklerin de Tanrısı vardır. Aydınlığın Tanrısına karşılık, karanlıkların Tanrısı da vardır. Ve insanlar, iyi Tanrılara iyilikleri için ibadet ederken, kötü Tanrılara da kötülük yapmaması için ibadet ederlerdi. Kötü Tanrılara, gerek insan, gerek hayvan kurban ederek bir şekilde gönlünü almaya çalışırlardı.

Yine çoktanrılı dinlerde iyilik ve kötülüğün aynı Tanrıda toplandığı da olurdu. **İkel inanışa göre, her iyiliği yapmaya gücü yeten Tanrının, kötülük yapabileceği de varsaydırdı**. İnsanları tabulara boğan düşüncenin kaynağı buydu. Güven duyulan varlık aynı zamanda korkulan varlıktır. Duyulan güvenden dolayı minnet beslediğimiz varlıklar, ayrıca korkulacak varlıklardır; onları küstürüp kızdırmamak gerekir. Ve yukarıda da açıkladığımız gibi bu gereklilik zaman içinde bilim dışı tabuları oluşturmuştur.

Kötülükleri kovma ya da yok etmeden tutun, kurban kesme, adaklar sunma ve bazı bitki ve hayvanların kutsallaştırılmasına kadar gitmiştir bu tabular.

Bütün bunlara karşın çoktanrı dinlerde, Tanrının kötülük yapa bileceği kabul edilmiştir. **Ama tektanrılı dinlerin ilahı kötülük yapmaz. Ne kadar kötülük yapmadığını, araştırmanın ileri bölümlerinde göreceğiz.**

Kalifornia Üniversitesi Tarih Profesörü Jeffrey Burton Russell, Tanrı'nın iyilik ve kötülüklerini araştırdığı *Şeytan* adlı yapıtında, Tevrat'ın yazıldığı döneme gönderme yaparak; bu dönemde **Yahudi milletin çektiği acılara neden olarak Tanrı'nın gösterilmemesi için şeytanın neden olarak gösterildiğini ileri sürer.**(6) Kötülükleri yaşadığı nesnel koşullarda aramayan ya da araması önlenen insanlık, nedenleri gökyüzünde ve soyut kavramlarda aramıştır. Ancak evrenle birlikte gökyüzünün de sahibi olan Tanrı'nın kötü olması düşüncesi bile, başta metafizik kuramcılar olmak üzere insanlığı rahatsız etmiştir.

Tanrı'nın kötü yanlarının kabul edilmesi, Tevrat'ta tanımlanan Tanrı'ya uymadığı gibi; kötülüğü de, Tanrı'dan ayrı bir varlık gibi görmek, tektanrılıları zor durumda bırakır. Bu ikilem içinde kalan teologlar, yıllarca çıkış yolu aramışlardır. Ya Tanrı'nın da kötülük yapabileceğini kabul edeceklerdi ya da düalist düşüncelyi... Daha sonra, birlik, teklik gibi kavramları ortaya atarak kanıtlamaya çalışmışlardır, ancak her iki sav da bilim dışı kalmıştır. **Varlığı bilim dışı olan bir tasarrın, bilimsel metotlarla açıklanması da bilim dışıdır.**

Daha sonra dinsel kitaplarda ateşten yaratıldığı kabul edilen şeytanın, topraktan yaratılmış insana secde etmeyi reddettiği yazılıdır. Gerekçesi de ilginç: Tanrı'ya der ki; "*ben senden başkasına secde etmem.*" Teologlar şeytan kavramına yorum üretmişlerdir. Kimilerine göre insanın içinde var olan kötülük dürtüsü, kimine göre de, "*İblis, Tanrı'nın karanlık yönü, Yehova'nın içinde iyiliğin gerçekleşmesini engelleyen unsurdur*"(7) diye tanımlanır.

6 Jeffrey Burton Russell, *Şeytan/ Antikiteden İlkel Hıristiyanlığa Kötülük*, çeviren Nuri Plümer, Kabala Yayınevi, İstanbul, 1999, s.202.

7 Age, s.204.

Her iki halde de, dikkatler, Kutsal Kitap, Yehova, iyilik ve kötülük ya da şeytan gibi kavramlarda yoğunlaştığı için, doğanın nesnel gerçekleri göz ardı edilmiştir. Son zamanlarda emperyalist düşünce bu tip tartışmaları bile kasıtlı olarak gündeme getirerek, nesnel koşulları insanların gözünden uzak tutmaya çalışmaktadır. **Bir kutsal kitap düşününüz ki, birçok bölümlerinde kitlesel kısımlar, Nazi zulmünü aratacak işkenceler Tanrı'ya itaatsizliğin bedeli olarak yapılmakta iken;** diğer tarafta Tanrı adına sahip olunan mal ve mülkün sınırsız egemenliği. Bu yönüyle, eğer evrende bir kötülük ve kötülüğün kişileştirildiği şeytan varsa, o da insanların duygu ve inançları ile oynayan sömürü düzeninin mimarlarıdır.

Emperyalist düşüncede "düşman" kavramı ile, dinsel inançtaki "şeytan" kavramı hemen hemen aynı fonksiyonları taşır. Biri diğer devletleri işgal etme ve sömürmenin haklı nedeni olurken, diğeri, din adına yapılan kısımların kutsal nedenidir. Varoluşu, işleyişi ve neden olduğu sonuçlar bakımından şeytan/düşman koşutluğu vardır.

"Şeytan bilincimizin dışında algılanan düşman bir gücün ya da güçlerin temeli, Tanrılaştırılması, nesnelleştirilmesidir. Üzerinde bilinçli herhangi bir denetim oluşturamadığımız bu güçler dinsel kökenli korku, yığı, endişe ve dehşet duygular uyardırırlar. Şeytan da Tanrılarla aynı ölçüde dinsel duyumun bir tezahürüdür. Gerçekten de şeytan deneyiminin canlandırdığı duygular, en azından lütufkâr bir Tanrı deneyiminin canlandırdığı duygular kadar yücedir... Yahudi-Hıristiyan Tanrı'nın aksine şeytan, kasıtlı yıkıcılığın kişiselleştirilmesidir. Bu kötü niyet bazen Ulu Tanrı ya da diğer uhrevi Tanrılara atfedilir; bazen daha aşağı ölümler dünyasının Tanrısal varlıklarına atfedilir; kimi zaman daha az önemli ruhların işi olarak kabul edilir."(8)

Tinsel düşüncenin ürünü olan şeytan kötülükle özdeşleştirilir. Bu konuda birçok tartışma yapılmış olsa bile, şeytanın kötü olduğu konusunda tüm teologlar görüş birliği içindedir.

8 Age, s.33.

Tanrı'nın iyiliklerine karşı şeytanın kötülükleri vardır. **Tanrı kötülük yapamayacak kadar iyidir. Hatta sel baskınları düzenler, bir kavmi ortadan kaldırır, kitle katliamları yapar, ama olsun, bu kötülük değil, üstün kıldığı zürriyeti ödüllendirmektir.** Kötülüğe uğrayan Firavun şeytana hizmet ettiği için bu kötülükleri hak etmiştir. Tanrı kendi eli ile ilahi adaleti gerçekleştirmiştir.

Tanrı kötü olamaz; ama kötülük var. Tanrı adildir; ama sosyal adaletsizlik var. Tanrı barışçı ve merhametlidir; ama dünya din savaşlarıyla kırılmaktadır. Tanrı kuluna merhametlidir; ama dünyayı yöneten 200 kişinin toplam geliri, dünya nüfusunun yüzde 20'sinin gelirine eşit ve insanlığın büyük kısmı, mutlu azınlıkların refahı için, asgari ücrete tutsak edilmişlerdir. İşte bütün bu kötülükler için ilahların seçtiği günah geçisidir şeytan. Asurbanipal'in, Nabukadnezar'ın, Roma ve Bizans imparatorlarının, Osmanlı padişahlarının ve bugün emperyalist sistemin çarkını döndüren insanların kendileri ve bir avuç çevreleri için yapılan sömürünün günahı elbette şeytana yüklenmelidir. Kötülüklerin anası odur. İnsanı sömüren ve devletleri sömürge haline getirenlerin hiç günahı yoktur, onlar süt kadar beyaz, saf ve masumdur.

Ya Şeytan Olmasaydı?

Emperyalist bir gücün en büyük korkusu düşmanın yokluğudur. Bir anlamda emperyalizm, varlığını, düşmanın varlığına bağlamıştır.

Şimdi Tevrat'a göre bütün iyiliklerin nedeni ve kötülük yapmayan Tanrı'nın göndermiş olduğu kitabın sadece **Tekvin ve Çıkış bölümlerine** bakalım.

"Ve Allah Nuha dedi: Önüme bütün beşerin sonu geldi; çünkü onların sebebile yeryüzü zorbalıkla doldu, ve işte, ben onları yeryüzü ile beraber yok edeceğim." (Tevrat/Tekvin, Bap 6: 13.)

Yeryüzü ve insanları Yehova yarattığı için, yok etme hakkını kendinde görmektedir. Zorbalığa neden olan olayların başlangıcı da önemli. **İlk yaratılan Adam'ın iki çocuğu var; biri çoban Habil, diğeri çiftçi Kain.** Bu iki çocuk ürünlerinin ilk semeresini Rablerine getiriyorlar gayet iyi niyetle. Ama Rab nedense Kain'in getirdiklerine ilgi göstermiyor ve iki kardeş arasında husumet doğmasına neden oluyor. Bu husumeti çözme şekli ise tam bir provakasyon. Rab, Kain'e diyor ki: "...ve onun istediği sensin; fakat sen ona üstün ol." (Tevrat/Tekvin, Bap 4: 7.) **Rabb'den bu gücü alan Kain kardeşi Habil'i öldürüyor.** Daha sonra Kain'e kol kanat geren Tanrı onu koruma altına alıyor.

Rabb'in iki kardeşin arasını açmaktaki taktiği ister istemez bana, ABD'nin Irak'ı vurma nedenlerini çağrıştırdı. Mark Zepezauer Ramsey Clark'ın **Günümüzün Cehennemi: ABD'nin Körfez Suçları** adlı yapıtından esinlenerek şöyle yanıt veriyor:

"1991 yılındaki Körfez Savaşı pek bir şey değiştirmedir. Şu eski ahbabımız despotik Kuveyt Emiri tahtına geri döndü. Eskiden dostumuz olan Saddam Hüseyin, bir-iki iğnelemeye karşın hâlâ iktidarda ve her zamanki gibi gaddar. Yüz binlerce Iraklı öldü, savaştan dönen binlerce Amerikan askeri esrarengiz bir hastalığın pençesinde ve Basra Körfezi tarihin en büyük çevre felaketini yaşıyor; binlerce ton petrol hâlâ temizlenemedi..."

"Tüm anlaşmazlık Kuveyt'in eğik sondaj yaparak Irak petrolerini çalmasıyla başladı. Kuveyt, ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı Brent Scowcroft'un eski şirketinden aldığı araçları kullanarak, Irak toprağı altındaki rezervlerden 14 milyon dolarlık petrol sızdırdı. Hatta Kuveyt'in sondaj cihazını yerleştirdiği alan bile eskiden Irak toprağıydı. Eğik sondajla başkasının petrolünü çalmak Teksas'ta vurulmak için yeterlidir ve tabi Ortadoğu'da da savaş başlatmak için yeterli oldu."

"Yine anlaşmazlık görüşmelerle çözülebilirdi. Ama bu işleri gerçekte savaş kışkırtmak amacıyla yapıyorsanız, savaştan kaçınmak zordur."9

Bundan sonraki gelişmeler ibret vericidir. Televizyonlardan elimizde kabak çekirdeği yerken naklen seyrettiğimiz savaşın görünürdeki nedeni, Irak halkını Saddam'dan kurtararak, ülkeye demokrasi ve özgürlük getirmek.

*"Kışkırtmanın en bilinen örneği, Irak'ın Kuveyt'i işgalinden beş gün önce Saddam'la ABD'nin Bağdat Büyükelçisi April Glaspie arasında gerçekleşen görüşmedir. CIA uydu fotoğrafları Irak işgal birliklerinin Kuveyt sınırına yığınak yaptığını gösterirken, **Glaspie Saddam'a, Irak'ın Kuveyt'le sorununa 'ABD karşımayacak' dedi.***

"Birkaç gün sonra, son dakika görüşmeleri sırasında Kuveyt Dışişleri Bakanı şöyle diyordu: '(Irak'a) karşılık vermeyeceğiz. .. Memnun değilse topraklarımızı işgal etsinler... Biz de Amerikalıları getiririz.' ABD'nin Kuveyt'in bu tutumunu teşvik ettiği bildirildi.

"Bir ay önce Bush yönetimi, Irak'la büyük çaplı ekonomik işbirliğinden söz eden gizli bir yönerge yayınladı. Bu girişim Saddam'a milyarlarca dolarlık gizli silah satışıyla sonuçlandı."

Zepezauer, olayın sonunu şöyle bağlayacaktır:

"Körfez Savaşı bölgeyi istikrarsızlaştırdı ve Kuveyt'i ABD'ye bağımlı hale getirdi. ABD petrol şirketleri petrol fiyatlarını daha rahat kontrol eder hale geldiklerinden kârlarına kâr katmaktadırlar. ABD bölgede daha çok üs bulundurmak için bahane elde etti. (...) Ve son olarak savaş Üçüncü Dünya ülkeleri liderlerine, 'hizayı bozmaya' kalktıklarında başlarına ne geleceğine ilişkin mesajlar verdi."(10)

9 Mark Zepezauer, CIA'nın Büyük Operasyonları, Kaynak Yayınları, İstanbul, Ekim 1996,s.109.
10 Age, s. 110.

İyi yürekli ABD, Irak halkını Saddam zulmünden korumak için önce kışkırtıcılık yapmakta, sonra milyarlarca dolarlık silah satmakta, ardından ilgili ülkelerin yeraltı kaynaklarını ele geçirmektedir. Bunları da demokrasi ve özgürlük adına yapmaktadır.

Rab de farklı bir şey yapmıyor. Oluşan zürriyetlerin birini diğerine kul ve hizmetli yapıyor. Yani sosyal adaletsizlikleri oluşturan Tanrı, kargaşayı ortadan kaldırmak için, yeryüzü ile birlikte insanlığı yok etme kararı alıyor. Bu ve buna benzer olaylar daha sonraki bölümlerde de devam edecek, Rab her defasında bir zürriyeti diğer zürriyete üstün kılacak. **Bir zürriyeti efendi, bir zürriyeti bu efendilere kul yapacak.** Tevrat'a göre daha dünya nüfusu dört iken (Adam, karısı ve iki oğlu), iki kardeş arasında ayırım yapan Rab, insanlar çoğaldıktan sonra diyecek ki; *"Ve Rab gördü ki, yeryüzünde adamın kötülüğü çoktu, ve her gün yüreğinin düşünceleri ve kuruntuları ancak kötü idi."* (Tevrat/Tekvin, Bap 6: 5.)

Kendi suretinden yarattığı insana kendi nefesini üfleterek can vermiş olan Rab, insanların kötülüğünü görmüş ve izlemiştir. Ve bu iyi Tanrı Nuh tufanı ile yeryüzünde bir kitle katliamı yapıyor.

"Ve yer üzerinde hareket eden bütün beden sahipleri, gerek kuşlar, gerek sığırlar, ve hayvanlar, ve yer üzerinde her sürünen, ve her adam öldü..." (Tevrat/Tekvin, Bap 7: 21.)

Kötülükleri ortadan kaldırmak için kendisinin mübarek kıldığı birkaç insan dışında tüm insanlığı yok eden iyi Tanrı, yaptıklarından pişman olmuş ya da realiteyi kabul etmiş gibi; *"Ve Rab hoş kokuyu kokladı; ve Rab yüreğinde dedi: Adamın yüzünden artık toprağı tekrar lanetlemeyeceğim; çünkü adamın yüreğinin tasavvuru gençliğinden beri kötüdür; ve artık her yaşayan şeyi, ettiğim gibi, tekrar vurmuyacağım."* (Tevrat/Tekvin, Bap 8: 21.)

İlginçtir, Yehova, varlığını kendi mayasından, yani kendi suretinden yarattığı insan yüreğinin kötülükle dolu olduğunu itiraf ediyor. Böyle söylemesine rağmen Yehova daha sonra yeryüzünü ve insanlığı defalarca vurmuştur.

Tanrı'yı hiddetlendiren ve içindeki kötülüğü ortaya çıkaran iki olgu var. **Birincisi; zürriyetini tüm yeryüzüne efendi tayin ettiği İsrailoğullarına karşı gelen kavimlerin varlığı.** Çünkü Yehova mübarek kıldığı bu ulusun tüm dünyaya egemen olmasını istemektedir. Yani bu ulusun egemenlik hakları Tanrısal bir yazgı olmaktadır. Bu yazgıya karşı koymak isteyen ulusların vay gelmiştir başlarına. Kenanlılar, Mısırlılar, Sodom ve Gomorra'da yaşayanlar Yehova'nın hiddetinden paylarını almışlardır.

İkincisi; Yehova'nın belirli kuralları vardır. Bu kurallara karşı koyan İsrailoğulları da olsa, Yehova'nın hışmına uğramaktadırlar. Yani karşımızda öyle bir Rab durmaktadır ki; İsrailoğulları ve zürriyetini üstün ırk olarak belirlemiştir. Bu üstün ırkı bile efendi ve kul olarak ikiye ayırmıştır. Bu zürriyetin tamamına hizmet edecek zürriyetleri tayin etmiş; mutlu zürriyetin yaşayacağı toprakların haritasını çizmiş; dolayısıyla sınıf farkları ve zenginliğin kaynağının Tanrısal bir irade olduğunu bildirmiştir. İşte bu oluşumlara karşı koyan, hangi zürriyetten olursa olsun acımasızca cezalandırılmıştır.

Bir yandan sosyal ilişkileri düzenleyen Tevrat, diğer yandan, sömürü düzeninin Tanrı tarafından onaylandığı bir belge olarak çıkmaktadır karşımıza.

Terörün Kutsal Kitaba Girişi

Günümüzden tipik bir örnek vermek istiyorum. 8 Ocak 1933'te İspanyol Anarşist Sendika *Confederacion Nacional de Trabajo (CNT)*, devleti ortadan kaldırmak ve liberter komünizmi kurmak için İspanya'nın büyük kentlerinde ayaklandı.

Devrim, anında ve pek az şiddet kullanılarak bastırıldı. İki gün sonra, Endülüs köyü *Casas Viejas*'ın sadece tüfekler ve tarım aletleriyle silahlanmış anarşist tarım işçileri, yenik devrimi desteklemek için tek başlarına ayaklandı. Üç polis öldürüldü ve pek çoğu yaralandı. Buna misilleme olarak 21 köylü öldürüldü, başka birçoğu yaralandı ve dövüldü. Öldürülenlerin pek azı ayaklanmaya katılan kişilerdi, aralarında iki kadın iki de ihtiyar vardı.

Madrid'te 23 Şubat 1981'de Sivil Muhafız Yarbay Antonio Tajero Molina, beraberinde altı okul otobüsü dolusu iki yüz silahlı trafik polisiyle işgal etmek üzere Cortes'e (İspanyol Parlamentosu'na) girdi; milletvekillerini esir aldı ve rehine olarak alıyordu. Onu desteklemek amacıyla, birkaç sağcı subay, askerleri ve tankları harekete geçirerek, ulusal radyo ve televizyon merkezlerini ele geçirdi. Sonuçta isyan başarısız kaldı, isyancılar karşı koymaksızın teslim oldular. Tüm o askerlere, tanklara, tüfeklere, silah seslerine rağmen hiç kimsenin burnu kanamadı."

Silahsız birkaç köylünün yaptığı ayaklanma ile silahlı ve organize olmuş diğer ayaklanma arasındaki en büyük fark; ilkinin devlete karşı olması, ikincisinin ise, devleti olduğu gibi kabul ederek düzeni ele geçirme çabasıdır. Amaçları yönünden oluşan bu fark, ilkinin kanlı diğerinin uzlaşma ile çözülmesine neden olmuştur.

Kökenleri ne olursa olsun, Yehova sadece İbranilerin değil, tüm kainatın tektanrısı sayılmıştır. Tektanrı düşüncesinin kaçınılmaz sonuçları vardır.

O Tek Tanrı'dır, ondan başka yaratıcı ve egemen yoktur.

O Tek Tanrı'dır, tüm yetke ve otoritenin sahibidir. O Tek Tanrı'dır, monoteizmin "İçsel kutupların çatışmasından soyutlanamaz, hem ışık hem karanlıktır; hem iyi hem kötüdür.

O Tek Tanrı'dır, emirleri mutlaktır. Dilediğine toprak, dilediğine egemenlik hakkı bağışlar, dilediğini mübarek kılar ve zürriyetini diğer zürriyetlere efendi yapar; dilediğini de köle olarak tayin eder.

11 David Riches, Antropolojik Açıdan Şiddet, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1989, s.42.

Bu ve buna benzer özellikleri ile Tevrat gözden bugünkü emperyalist sistemin uyguladığından farklı bir uygulama ile karşılaşmayız. Tanrı Yehova'nın emirleri vardır. Bu emirler yeri-ne getirildiği müddetçe sorun yoktur. Tanrı Yehova'nın kurmuş ol düğü düzenin aksine hareket ettiğiniz zaman, insanlık dışı yöntemlerle de olsa yok edilirsiniz.

Vaat edilmiş topraklar ve bu topraklar üzerinde bulunan servetler, Rabb'in mübarek kıldığı kimselere aittir; bu tartışılmaz bir gerçek. İkinci gerçek ise, bazı zürriyetler bu fikre hizmet edeceklerdir. Fakirlik, yoksulluk, gelir bölüşümündeki adaletsizlikler, krallar ya da temsilciler ile ilgili değil, Tanrı Yehova'nın bir takdiridir. İşte bu düzenle oynayan ister İsraili, isterse başka kavimden olsun, Yehova'nın, Asur Kralı Nabukadnezar'dan ya da Hitler'den daha acımasız olan yüzüyle karşılaşır.

Yehova Teröre Ortam Hazırlıyor

Yehova'nın savaşı ya da terörü desteklemesi bu kadarla kalmaz, zaman zaman terör ortamını kendisi yaratmaktadır. Musa'ya, zenginliği ile ün salmış Mısır'ı yağmalama taktiklerini göstermiştir:

"...ve sen ve İsrail ihtiyarları Mısır kralına geleceksiniz ve ona diyeceksiniz: İbranîlerin Allahı Yehova bize rast geldi; ve şimdi rica ederiz, çölde üç günlük yol gidelim, ta ki, Allahımız Yehovaya kurban keselim. Ve ben bilirim ki, Mısır kralı kuvvetli bir el ile olsa bile, gitmek için size izin vermeyecektir. Ve elimi uzatacağım ve Mısır, içinde yapacağım bütün hârikalarımla vuracağım; ve sizi ondan sonra salıverecektir. Ve Mısırlıların gözlerinde bu kavma lütuf vereceğim; ve vaki olacak ki, gittiğiniz zaman, eli boş gitmeyeceksiniz; fakat her kadın komşusundan, ve evinde olan misafirden gümüş şeyler, ve altın şeyler, ve esvaplar isteyecek; ve oğullarınızı ve kızlarınızı onlarla süsleyeceksiniz; ve Mısırlıları soyacaksınız." (Tevrat/Çıkış, Bap 3: 18-23.)

El İnsaf!

Bu ilk ve son örnek değil. Tevrat'ın Çıkış bölümünde Yehova, Firavun'u yok etmesi için Musa'yı görevlendirdiğinde, *"...Dönüp Mısıra gittiğin zaman, senin eline verdiğim bütün harikaları Firavunun önünde yapmağa dikkat et; fakat ben onun yüreğini sertleştireceğim, ve kavmini salıvermeyecek"* demektedir.

Yehova her defasında, kabul edilmesi mümkün olmayan ve kabul edilmeyeceğinden emin olduğu şartlar ileri sürerek, yıkımlara ve katliamlara neden olmuştur. Bir tarafa görev verirken, diğer tarafın bunu kabul etmemesi için yüreğini sertleştirmiştir. Böylelikle estireceği teröre ortam hazırlamıştır. Mübarek kıldığı ulusa, diğer ulusu soyması için *(üstelik nasıl soyacağını da açıklarak)* emirler veren bir Tanrının içinde iyilik mi yoksa kötülük mü olduğu tartışılır mı?

İsrail'in Tanrısı tektanrı, evrenin en üstün gücü, her şeyin düzenleyicisi olduğuna göre, o arzu etmedikçe hiçbir edim gerçekleşmezdi. Ahlak kurallarını çiğneme yetkisi Tanrı Yehova'ya ya da mübarek kıldığı kimselere aitti. *"İbranilerin ahlakları, toplumsal adaletin çiğnenmesinden çok, bir tabunun ihlaliyle ilişkilendiriliyordu."*¹²

Daha açık bir ifade ile, **toplumsal ilişkileri düzenleyen kurallar şeriat karanlığına gömülmüştü**. Sadece Tekvin bölümünde bile, bugün Yahudilerin reddettiklerine inandığım toplumsal ahlak yapısı ile ilgili olmayan olaylar vardır. Tevrat'ın yazıldığı dönemin nesnel koşullarında belki bu tür uygulamalar ahlaksız olarak değerlendirilmiyordu. Nitekim de öyledir. Ancak bu sav, kutsal kitapların değişmezliği niteliğine uymamaktadır. Örneğin; **önce adı Abram olan, daha sonra da Yehova tarafından cumhurun babası olarak tayin edilen İbrahim, karısını kız kardeşi olarak tanıtp, Firavun'un sarayına göndererek hayatını kurtarmıştır** (Tevrat/Tekvin, Bap 12).

¹² Jeffery Burton Russell, Şeytani Antikiteden İlkel Hıristiyanlığa Kötülük, çeviren Nuri Plümer, Kabalıcı Yayınevi, İstanbul, 1999, s.205.

Babaları Lut'a şarap içiren iki kız kardeş, babalarından hamile kalmıştır, "*Lut'un iki kızı böylelikle babalarından gebe kaldılar.*" (Tevrat/Tekvin, Bab 19: 36.) Yakup, iki kız kardeşle evlenerek kayınbabasının evinden, malları da kaçıarak gizlice kaçmıştır. Resmen hırsızlık yapmıştır. Yahuda bilmeden, ölen oğlunun karısı yani gelini Tamar ile zina etmiştir (*ama Tamar bilerek zina etti*). Ölen oğlunun karısının hamile kalması üzerine hiddetlenen Yahuda, onun recmedilmesini, yani taşlanarak öldürülmesini emretmiş, fakat kendisi ile zina ettiği anlaşılınca, nedense affedilmiştir. Kayınbabadan hamile kalan gelinin ikiz çocukları olmuştur. (Tevrat//Tekvin, Bap 38.)

Bu tip sosyal ahlakla ilgili kuralların ihlal edilmesinde herhangi bir sakınca yok, ancak Yehova'nın tabuları ile ilgili kuralların ihlali halinde Yahudi şeriatı otomatik olarak devreye girmektedir. Bugün Tevrat'ta yazılı sosyal ahlak kurallarını çağdaşlık adına reddeden düşünce (ki öyle olması gerek) hâlâ Yehova'nın vaat ettiği topraklar peşindedir.

Oysa bütün bu olanların Yehova ile ilgisi olmadığı açıktır. Mülkiyet kavramının gelişmesi insanlığı bir yol ayrımına getirmiştir. Ya mülkiyeti tutsak edecek ya da mülkiyetin tutsağı olacaktır.

Doğayı anlayamayan, ondan korkan ve anlama sorumluluğunu üstlenemeyen insan, özgürlüğü seçeceğine mülkiyete tutsak oldu. Kendi içindeki hırs ve kaprisleri ve hatta eksiklikleri, mülke sahip olma duygusuyla kapatmaya çalıştı. Sahibi olduğunu sandığı her varlığın, gerçekte nesnesi olduğunu gözden kaçırdı, bu gerçeğe yüzleşemedi. Ben bu olguyu günlük konuşmalarımda "*içimizdeki put*" olarak tanımlıyorum. Her insanın içinde büyüttüğü bir put vardır. Bu puta efendi ya da kul olmayı seçmesi, onun, bilgi, görgü ve kültürü ile ilgilidir. **İçindeki putun tutsağı olan insanlar doğal olarak mülkiyet duygusunun da tutsağı oldular.** Sahip oldukları her mülk, onların tutsaklığını pekiştirdi. Ayrı mutsuzluklar yarattı. Sahip olma duygusunun tükendiği noktada kaybetme korkusu başlar. İşte bu sahiplenme duygusu ve ardından gelen kaybetme korkusu, birçok masum insanın yazgısını belirleyen sömürücü sistemin yakıtları olmuştur.

ABD'nin Vietnam'ı bombalaması ve onun ardından aylarca süren savaşın gerçekte insancıl bir nedeni yoktu. Bir prestij konusu olmuştu. Eğer ABD Vietnam'da başarılı olmazsa, dünyanın diğer ülkelerindeki yatırımcılar, bir güven bunalımına düşebilirlerdi. Bu nedenle, **sayısı belirsiz insanlar katledildi.** Sadece sahip olmak olayın bir boyutu, sahiplendiklerini korumak ise öteki boyutunu oluşturmaktadır.

Tanrılar, mülkiyet duygusunun oluşturduğu ruhani kılıflardır. Sahip olmanın yarattığı güce dört elle sarılan insanlık, bu düşünceyi kendisinin ürettiğini söyleme yürekliliğini gösterememiş ve suç, ürettiği başka varlıkların üzerine atmıştır. **Bütün ilkel Tanrılar, kendine inananlara toprak vaat etmiş ve onları üstün ırk saymıştır.** Bir kral ya da imparator kendi adına toprak sahibi olmak istediğini söyleme yürekliliğini gösterememiştir. **Bugün hiçbir yazar, ben sermayenin ve sömürü düzeninin kalemiyim diyemiyor.** Bilinçaltında bu duyguların olumsuzluğunu gören, ama ürettiği nimetlerden vazgeçemeyen insanlık, nimetlerini bölüştüğü **bu kokuşmuş sistemi savunma cesareti gösteremiyor, ya Tanrılara yüklüyor sorumluluğu ya da ürettiği diğer kavramlara.** Mülkiyet adına yaptığı her çirkin iş, mutlaka soylu bir düşünceyle süsleniyor. **Hammaddelerine göz koyduğu ülkeleri, barış adına yağmalar; ucuz emek elde etmek için insanları yasalara boğarken, demokrasiden söz eder. Soylu bir düşünceyle başlamayan hiçbir çirkin eylem yoktur.**

Mülkiyet duygusu, insanı, kendi içinde kişilik parçalanmasına götürmektedir. Herkes kendi kendine ihanet ettiğini bilmektedir, ancak bu ihanetin yarattığı rantın tutsağı olmak ve onun varlığı ile sahte mutluluklar yaşamak kolay gelmektedir insana. Böylelikle herkesin görünürde kabul ettiği bu ihanetler, olguyu ihanet olmaktan çıkarıp, toplumsal inanç haline getirmektedir. Diğer bir anlatımla, doğanın nesnel gerçeklerine uygun olmayan düşünceler, ihanetlere kaynaklık eder ve bu ihanetlerin ortak kabullenişleri, eylemi ihanet olmaktan çıkarır.

Musa da büyük olasılıkla Rabb'le konuşmadığını biliyordu. Ama içindeki sahip olma ve yönetme güdüsü ile iyi bir sistem bulmuştu. Toplumsal şartlar da bu sistemi kabul etme doğrultusunda geliyordu. Çünkü Musa da bir insandır ve yaşadığı dönem insanları ile aynı şartlarda büyümüştür. Bulduğu sistem herkesin bilinçaltına seslenen bir sistemdi. Mülkiyeti kutsallaştıran, mülkiyetin yarattığı egemenlik duygusunun nimetlerini ortaya döken Musa, diğer dinlerin yaptığından farklı bir şey getirmemiştir ortaya. Döneminden 100 yıl önce ya da sonra böyle bir eyleme girişemezdi, çünkü o zaman ne siyasi ne kültürel ne de sosyal şartlar uygun değildi.

İçindeki put'a tutsak olmayanlar ise, doğayı anlamaya, yorumlamaya ve insanlaşma sürecini hızlandırmaya emek harcamışlardır. Bilim adamları, sanatçılar ya da hangi konumda olursa olsun, bu insanlar kendi içlerinde özgürlüğü yakalamış insanlardır. Özgür olmayı kaldırabilecek birikime sahiptirler. Bu insanlar kendi varlık nedenlerine bir anlam veren ve düşündükleri gibi yaşayanlardır. Ve bu insanlar bedel ödeyenlerdir. Ortaçağda derisi yüzülen, 20. yüzyılın başlarında asılan, bu yüzyılın sonlarında faili meçhul cinayetlere kurban giden ya da cezaevinde tutulan insanlardır.

Sahip olma duygusu ve mülkiyetin tutsağı olan düşünce, insanın özgürlüğü ile serbestliğini birbirine karıştırır. Ona göre hapsedmek, bir hücreye kapatmaktır. Ona göre özgürlük bile bir nesnedir. Üstelik tanımlanan bir nesne. Ama içindeki pufun efendisi olanlar için özgürlük tanımlanamaz, yaşanır. O kendi içinde barışık ve dünyayla konuşmaktadır.

Bugün emperyalist düzenin cezaevine attığı insanlar, üretkenliklerinden hiçbir şey kaybetmeden, yaşamı istedikleri gibi paylaşmaktalar. Kendilerine sunulmuş değerleri reddedip, nesnel ilişkileri soylu bir düşünceyle çözme kavgasındalar. Mülkiyet tutsağını var olcu neden serbestlik olunca, yok eden neden de serbestlik olur. Putların efendisinin yaşam kaynağı, doğanın nesnel ilişkileridir. Bu ilişkiler ilksiz olduğu gibi sonsuzdur. Ve karanlık hiçbir sistem, nesnel ilişkileri tersine çeviremez, sadece anlaşılma zamanlarını uzatabilir.

Tanrı üretme çabaları, nesnel gerçeklerin anlaşılma sürecini uzatma ile ilgilidir. Yapılan güzel şeylerin nedeni Tanrı olmadığı gibi, kötü şeylerin de nedeni Tanrı değildir. Çıplak gözle, roman okur gibi Tevrat'ı okuyan her kişi bu gerçekleri açıkça görür.

Yehova'dan Mısır'ı soyma talimatı alan Musa kendine verilen görevi başaracaktır.

Yehova Mısır Ekonomisini Çökertiyor

"Ve Rab Musaya dedi: Firavunun yanına gir ve ona de: Rab şöyle diyor: Kavmimi saliver ki, bana ibadet etsinler. Ve eğer sen salıvermek istemezsen, işte, ben senin bütün sınırlarını kurbağalarla vuracağım..." (Tevrat/Çıkış, Bap 8: 1-2.)

Ama her şeye gücü yeten Tanrı bu şartı kabul etmemesi için, Firavun'un yüreğini sertleştireceğini de taahhüt altına alıyor. Başka Tanrının yeryüzündeki temsilcisi olan Firavun, ülkeyi yönetmek adına ve Yehova'mn provakasyonu ile Musa'nın şartlarını kabul etmiyor.

"Fakat Firavun ara verildiğini görüp Rabbin söylediği gibi yüreğini katılaştırdı, ve onları dinlemedi." (Tevrat/Çıkış, Bap 8: 15.)

Bu diyaloglarla süren olaylar sonunda, Yehova önce kurbağaları musallat etmiştir Mısır'ın başına. Irmaklar kurbağalarla kaynıyor, evde, yatak odalarında, yatağın üzerinde, fırınlarda ve hamur teknelerinde kurbağalar oluşuyor.

Diyalogun ikinci bölümünde Yehova bu kez atsineklerini gönderiyor Mısır'a. Sadece Goşen Bölgesi (*İsrail kavminin yaşadığı bölge*) atsineklerinden etkilenmiyor. Firavun'la egemenlik ve kişilik kavgasına giren Yehova, halka zulmediyor. Üçüncü olarak **Yehova'nın eli "Kırda olan hayvanların üzerinde, atların üzerinde, eşeklerin, develerin, sığırların ve koyunların"** üzerinde oluyor ve salgın hastalık gönderiyor.

Bu ilkellik günümüze kadar gelmiş, kendini çağdaş sayan uluslar gerektiğinde kimyasal silah kullanmaktan çekinmiyorlar. Bununla tatmin olmayan Yehova, insan ve hayvanların üzerinde irin çıkaran illeti yayıyor, yetinmiyor dolu gönderiyor. Ama her seferinde teslim olmaması için Firavun'un yüreğini sertleştiriyor.

Hiçbir şekilde terörü onaylamıyorum, ama günümüzde hiçbir terörist bu kadar acımasız olmadı. Mısır ekonomisine yönelik bütün bu saldırıların sonunda Firavun artık pes ediyor ve "Rab, adildir ve ben ve kavmim kötüyüz" demesine rağmen, yine de yaranamıyor. Sözünden dönüyor, ama sözünden dönmesi bile Yehova'nın kontrolünde gerçekleşiyor. Okuyucuyu bu hikâyelerle sıkmak istemiyorum, ama konuyla yakın ilgisi var diye anlatmak gerekiyor. Ekonomisi çöken ve halkının sınırları bozulan (bu arada binlerce insan ölmüştür) Mısır'ın ileri gelenleri, İsrailoğullarının gönderilmesi için Firavun'un izin vermesini istiyor ve Musa için şöyle diyorlar:

".. Ne vakte kadar bu adam bize tuzak olacak? Adamları salıver de Allahları Rabbe ibadet etsinler; Mısırın harap olduğunu daha bilmiyor musun?" (Tevrat/Çıkış, Bap 10: 7.)

Oysa zavallı Firavun her defasında izin vermek istedi, ama Rab kalbini katılaştırarak bu izne engel oluyordu. Olayın devamında **Mısır halkını soyan İsraililerin**, Kızıldeniz'den geçişleri ve Yehova'nın Firavun'un ordusunu nasıl yok ettiği detaylı olarak anlatılmakta.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YEHOVA'NIN BÜYÜK İŞİNİ ABD ÜSTLENİYOR

"Ve İsrail Rabbin Mısırlılar üzerinde yapmış olduğu büyük işini gördü..." (Tevrat/Çıkış, Bap 14: 31.)

Nedir Rabb'in yapmış olduğu bu büyük iş?

"Ve sular dönüp cenk arabalarını ve atlıları, onların arkasından denize girmiş olan bütün Firavun ordusunu örttü; onlardan bir nefer bile kalmadı ... ve İsrail Mısırlıları deniz kenarında ölü olarak gördü." (Tevrat/Çıkış, Bap 14: 28-30.)

"Büyük iş" etnik temizlikle eşanlamalı. Musa'nın şartını kabul etmek isteyen, fakat Yehova'nın provokasyon sonucu bir türlü kabul edemeyen **Firavun ve halkı sonuçta toptan yok edilmiştir**. Firavun'un halkı ve askerleri, ülkelerini korumak ve kendi Tanrılarına hizmet etmek için savaşmışlardı. **Egemenlik Tevrat'ı kabul edenlerin zürriyetinde kaldığı için**, Osis, Osiris ya da Amon'un müritleri mundar bir ceset olarak ölmüşlerdir. Şayet egemenlik Güneş kültünün Tanrılarına inananlarda kalsaydı, Yehova'nın halkı mundar olacaktı. **Nitekim 20. yüzyılın ortalarında Hıristiyanların Yahudilere yaptığını tüm dünya kınamış ve engellemeye çalışmıştı. Demek ki kavgalar özde Tanrı adına değil, mülkiyetle birlikte gelen egemenlik hakları ile ilgiliydi. Tanrılar bu işte manevi silah olarak kullanılmaktan öteye gitmemişlerdir.**

Bu "büyük iş"i başaran Yehova'nın yaptıkları, ilginç bir sonuç verdi. *"...ve kavm Rabden korktu, ve Rabbe, ve kulu Musaya inandılar."* (Tevrat/Çıkış, Bap 14: 31.) Koca bir halkı, önce ekonomisini çökerterek, sonra da sınırlarını gererek, ülke üzerinde terör ve baskı yaratan Yehova, ürettiği korkularla kendine ve Musa'ya inanılmasını sağlamıştır. İşte bu korkuyu temel alan inanç, toplumlari sürü haline getirmiştir.

Olayların soyut kavramlarla açıklanması bir yana, somut kavramlarla açıklanmasını istersek, terörün ve teröristin tanımından yola çıkmak gerekecek. Terör ve terörist konusunda yaptığı araştırmaları *Terörün Anatomisi* adlı kitapta toplayan Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, dünyada değişik bölge ve değişik zamanlarda yapılan terör tanımlarının bir listesini yapmıştır. En yalın tanımı ile *"Terörizm; bilhassa bir siyasi silah ve politika olarak korkutmak ve itaat ettirmek için terör ve dehşetin kullanılması"*. *"Terörist ise, terörizmi uygulayan ve destekleyen kişi olarak tanımlanmıştır."*¹

Aynı eserde terörün amaç ve yöntemleri hakkındaki saptamalara da yer verilmektedir.

*"Terör, kendilerince tespit edilen amaçlarına ulaşmak için, önceden yapılan hazırlık ve eğitim sonucunda mer'i nizam ve kanunlara karşı çıkararak en hafifinden başlayarak öldürmeye kadar uzanan ve suç olan eylem zincirini kapsamakta ve tüm bu olaylar, illegal olarak kurulmuş bir örgüt tarafından gerçekleştirilmektedir. . . Bu tanımın içinde, her türlü eğitim vardır, silah vardır, kanunsuzluk vardır, suça azmettirme ve suça hazırlama vardır; her türlü propaganda vardır, yasaların insanlara tanıdığı hakları istismar vardır; insanların fikrine saygı yoktur ve karşı fikirde olanlara yaşama hakkı yoktur."*²

1 Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, Terörün Anatomisi, Mim Kitaplar Yayınevi, 1. basım, İstanbul.Mart 1995, s.22.
2 Agy.

Yehova önce bir amaç tespit etmiştir: Kendine inanılmasını sağlamak.

Önceden yapılan hazırlık ve eğitim vardır: **Musa ile konuşarak, ona bir-iki sihir öğretmiştir. Asanın yılanı dönüşmesi gibi.** Ayrıca bu konuda Yehova, nerede nasıl davranması gerektiği ve hangi şartları hangi ortamlarda sunacağı konusunda Musa'yı eğitmiştir.

Mer'i nizam ve kanunlara karşı çıkmak: **Musa Firavun'a, yürürlükte bulunan inanç yapısına uygun olmayan şartlar ileri sürmüştür. Kabul edilmeyeceğini bile bile.**

En hafifinden başlayarak öldürmeye kadar uzanan ve suç olan eylem zinciri vardır. Önce kurbağa, sonra atsineği, sonra hayvanlara, daha sonra da insanlara hastalık yaymak, dolu göndermek ve sonunda toptan yok etmek.

İllegal kurulmuş örgüt vardır: **Yehova, Musa'yı görevlendiriyor ve propaganda yapma becerisi olmayan Musa'ya kardeşi Levili Harun'u yardımcı olarak veriyor.**

Mısır halkını yok etmek için yapılanlar, terör tanım ve yöntemleri ile tam bir koşutluk göstermektedir. Terörün tek tanımı ile hareket etmenin hatalı olacağını ileri sürecekler için başka tanımlarda da gezinti yapalım.

Terör; ilerideki tehlikelere atif yapan bir çeşit yoğun korkudur. Terör; bir devleti yıkmak için bir tekniktir. Albert Camus'a göre de, *"masumun boğazlanması ve masumluğun çifte kurban vermesidir"*. Robert A. Friedlander'e göre, *"Meşru yollarla iktidara ulaşamayan veya hükümet siyasetini etkileyemeyen grupların hükümetleri zorlayabilecekleri, yerleşmiş rejimleri devirebilecekleri ve tüm halkı korkutabilecekleri bir stratejidir."*

Bu tanımları derleyen Sn. Altuğ şu sonuca ulaşmıştır:

*"Bütün tanımlarda ortak iki nokta vardır. Kuvvetin yarattığı korku ve maksadı zararlı olan endişe yaratmak."*3

Yehova hem Musa'nın kavmi, hem de Mısır halkı üzerinde korku ve endişe yaratmıştır. O zamanın tekniklerine göre ürünlere zarar vermiş, Firavun'un yüreğini sertleştirerek suça azmettirmiş ve suça ortam hazırlamıştır. Musa'nın istedikleri de yasal değildi. Ama yaratılan korku ve endişenin sonunda Firavun, Yehova ile baş edememiş, önce ekonomisi çöken devletini kurtaramamış, ardından terör karşısında yenik düşmüştür.

Yehova'ya bu başarısından sonra bazı sıfatlar yüklenmiştir.

"Rab cenk eridir; ismi Yehova'dır... Senin sağ elin, ya Rab, kudrette celildir, senin sağ elin, ya Rab, düşmanı ezer. Ve sana karşı ayaklananları, azametinin çokluğunda yıkarsın; Gazabını gönderirsin, onları anız gibi yer... İllâhlar arasında senin gibi kim vardır, ya Rab? (Başka ilahların varlığının bir çeşit itirafı değil mi bu?- S.M.) Kudsiyette celil, senalarda heybetli, hârikalar yaratan senin gibi kim vardır?.. Kavmlar işittiler, titrediler; Filistinde oturanları ağrı tuttu. O zaman Edomun emirleri korktular; Moabın yiğitlerini titreme aldı; Kenânda oturanların hepsi eridiler... Rab ebediyen ve daima saltanat sürecektir." (Tevrat/Çıkış, Bap 15: 3, 6, 7, 11, 14, 15, 18.)

Evet, ebediyen ve daima saltanat sürecektir olan Rabb'in dayandığı tek nokta, yarattığı korku, endişe ve verdiği zarardır.

Musa'nın 20. Yüzyıl Versiyonu: Gladyo

Ölümler ülkesinin egemenliğini ele geçirirken, tehditler savuran, kapıları, pencereleri kıracağını söyleyen İştâr'ın, Tevrat'taki versiyonu Musa, 20. yüzyıldaki versiyonu ise ABD'dir. Yöntemleri ise, Hindu Pançatantra metninde geçen *Terör-Neşesi* adlı büyücünün uyguladığı yöntemdir.

Toprak mülkiyeti ve bu mülkiyetin kazanımı olan egemenlik hakları ile özdeşleşen Tanrı düşüncesinin mitolojilerdeki İştâr'ı, Tevrat'ta Musa'ya dönüşmüştür. Mülkiyet ve egemenliği varlığının temeli yapan ABD ise bu işi "gladyo" örgütlerine yaptıracaktır. Yehova'nın terörünü uygulayan terörist Musa'nın 20. yüzyıl versiyonunun yumuşatılmışı IMF, sertleştirilmiş ise gladyodur.

*"Demagnatize (mıknatıslığı giderilmiş komünizmin büyüünün ortadan kaldırılması) adını taşıyan gizli belgede: 'Planın en büyük amacı: Komünist partilerin gücünü, onların maddi temelini, İtalyan ve Fransız hükümetleri ve özellikle sendikalar üzerindeki etkilerini gidermek, İtalya ve Fransa'da Komünizmin kök salması tehlikesini ve böylece tehlikenin ABD'nin çıkarlarını tehdit edişini en aza indirmek için... İtalya'da ve Fransa'da Komünistlerin iktidarını kırmak nihai bir amaçtır ve bunun için her araç kullanılır."*⁴

Pentagon her ne kadar böyle bir belgeyi yalanladıysa da, Makyavelist görüş doğrultusunda her araç kullanıldı. Bu araçların başında "gladyo" yapılanması geliyordu.

Gücü elde etmek için Makyavelist kuralları ödünsüz uygulayan ve elde ettiği gücü korumak için de Makyavel'i bile kısıktırarak yöntemler geliştiren süper güçlerin eylemlerine bir haklılık gerekiyordu. Bu haklılığın başkaları tarafından kabul edilmesinin hiç önemi yoktur, istilacı ruhların tatmin edilmesi gerekir.

İstilacı bir ülke, istilasının gerekçesinin, kendi vatandaşlarının refahı için, yeni ekonomik pazarlar bulmak, ellerinde bulunan artık ilaçları şu ya da bu şekilde paraya çevirmek, kazanç getirecek iş alanları açmak, toprakaltı ve topraküstü zenginliklerini kullanmak olduğunu itiraf etmez. Gerçekler bu somut şeyler olduğu halde bu nedenler iticidir. Bir ülkeyi istila etmek ve egemenliği hakkında söz sahibi olmak için kulağa hoş gelen nedenler gereklidir. "İzm" tehlikesinden kurtarmak, demokrasi ve insan hakları tesis etmek, falanca azınlıkların haklarını korumak gibi.

4 Leo A. Müller, Nato Gizli Birliği ve Alman Öncüleri Gladio (Kontrgerilla) Soğuk Savaşın Mirası, çeviren Emin Karaca, Pencere Yayınları, İstanbul, 2. basım, s.69.

Halk tarafından sevilen ama süper güçlerin oyuncağı olmak istemeyen liderlere, İştar'ın sözcüsü olarak IMF gider; ikna edemez ise, Musa'nın vurucu gücü devreye girer ve soylu düşünceler adına suikastlara ve katliamlara girişir. Gerçekte yerde sürüklenen soylu düşüncelerdir. Vietnam'da, Kamboçya'da, Laos'ta ve daha onlarca yerde bu soylu düşünceler adına, soylu düşünceler katledilmiştir.

ABD kendi ırkçı milliyetçiliğini dünyaya kabul ettirmek için, istila edeceği ülkede suni milliyetçilik rüzgârları estirmektedir. Milliyetçilik adına topraküstünde eylem yapanlar, toprakaltı zenginliklerinin ayakları altından kayıp gittiğini görmekte güçlük çekmişlerdir. Bu toprakaltı zenginliklerinin korunması için direnen insanlara da filanca "izm" in uşığı olarak bakmışlardır. Süper güçler için istila edilecek ülkedeki can kayıplarının önemi yoktur. Aslında insanın önemi yoktur, çünkü onlar için insan nesneden öte bir şey değildir. İlle ona bir sıfat yüklemek gerekiyorsa, o önce bir müşteridir.

Kuzey Vietnam'ın sistemli olarak bombalanmasını emrettikten sonra Başkan Johnson şöyle demiştir:

*"Amerika'nın dünyada yaptığı ve bugün de yapmaya devam ettiği şey, gücünü manevi görevin derin ve ateşli kaynaklarından almaktadır. Ve hiç kimse de, Amerika'nın amacının derinliğini küçümsemeye kalkmasın."*⁵

Küçümserse ne olur? İştar'la başlayıp Musa'yla devam eden "büyük iş"lerde ne olmuşsa o olur.

Bugün dünyanın değişik bölgelerinde birbiri ile ilgisi yokmuş gibi görünen terör olaylarının aslında neden olarak kesiştiğı nokta, süper güçlerin ekonomik çıkarlarıdır. Bu olayların nedenlerini anlamak için 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren birçok olayda başrolü oynayan ABD'nin düşünce dizgelerinin analiz edilmesi gerekir.

⁵ Claude Julien, Amerikan İmparatorluğu, çeviren Tahsin Saraç-Aysel Gülercan. Hitit Yayınları, Ankara, s.37-38.

Özel sermayenin en büyük özelliği, kâr getirecek sektörler aramasıdır. Devletin kamu harcamalarını artırarak, giderlerini vergilerden karşılamaya çalışması rantabilitesi yüksek bir yatırım değildir. Belki bu durum sermayenin ürettiği değerlerin adil bölüşümü için yararlı olabilir. Ancak bunun iki sakıncası var: Birincisi kârlı değildir; ikincisi adil bölüşüm'ü isteyen kim? Üçüncü Dünya ülkelerinin kaynaklan, kârlılığı sağlamak için iyi bir ortamdı. Ama sermaye güvenli ortamlar ister.

Bu satırların yazıldığı sırada **"uluslararası tahkim"** konusu gündemde. Aydınlık dergisinin 18 Temmuz 1999 tarihli 626. sayısında Sn. Emcet Olcaytu "Uluslararası Tahkim" başlıklı yazısında şöyle diyordu:

*"Enerji, ulaşım, haberleşme gibi kamu hizmeti niteliğinde bulunan hizmetlerin 'kaynak yetersizliği ya da kısa sürede sonuçlandırılması gerekçeleri' ile yabancı şirketlerin isteği doğrultusunda 'egemenlik' alanımızdan çıkarılarak 'uluslararası hakemlerin denetimine terk edilmesi' için Anayasa ve yasaların değiştirilmesine teşebbüs edilmesi eğer Atatürk zamanında vaki olsaydı, bu teşebbüs, sahipleri için eminim çok vahim hukuki sonuçlar doğururdu."*6

Bu uluslararası tahkim, ülkenin ekonomisini çökertenler için zorunludur, çünkü ülkeye borç verenler, sermayelerinin güvence altında olmasını isterler. Emperyalist ülkeler, kendi doğası gereği borçlu ülkenin egemenliği üzerinde de söz sahibi olmak isteyeceklerdir. Ama sermayenin korunması ile ilgili bu tedbirler için ilahi bir haklılık gerekir.

Sermayenin güvenliği Vietnam'da tehlikeye düştüğü zaman Kardinal Spelmann yapılan savaşı Haçlı Savaşı'na benzetti. Dünyayı istila etmenin haklı nedenlerine din adamları da bir katkı yapacaklardı elbette. **Bütün Amerika başkanları Yehova'nın mübarek kıldığı insanlar gibi dünyanın kurtuluşu için Amerika'nın kutsal bir görev üstlendiğine inanmışlardır.**

6 Emcet Olcaytu, Aydınlık dergisi. Temmuz 99, sayı 626.

Eisenhower'in seçimlerdeki rakibi Adlai E. Stevenson şöyle demişti: *"Tanrı, bize özgür dünyanın liderliğinden hiç de aşağı olmayan bir görev yüklemiştir."*(7) İşte Tanrı'nın yüklediği bu görev aşkıyla, Üçüncü Dünya'nın zenginliklerinin yanı sıra, özgürlükleri de rafa kaldırılıyordu. CIA'sıyla, gladyosuyla, IMF'siyle Tanrı'nın kendine verdiği görevi yapan ABD. diktatörlerle anlaşma yapmış, birçok ülke seçimini yönlendirmiş, el altından terör eylemlerini ya destekleyip ya da organize ederken, terörü bitirme karşılığında pazarlıklar yapmış. Ne yapsın; Yehova'nın görevlerini yüklenmek kolay değil.

"Büyük İş"in Gönüllüleri

Dünya halklarına, tek isteğinin, insanların açlıktan kurtulduğu, hastalığa karşı korunduğu, herkesin fiziksel yoksulluktan gelen zavallılıktan uzak, kendi yeteneklerini geliştirebileceği geniş bir evrensel toplumun kurulması uğruna çalışmak olduğunu söyleyen ABD Başkanı Lyndon Johnson şöyle diyor:

*"Dünya zengin ve yoksul ülkelere ya da beyaz ve beyaz olmayan insanlara bölünmüş olarak kalmaz. Bu çeşit bölünmeler korkunç anlaşmazlıkların ve önümüzdeki birkaç on yıllık zamanda görülebilecek büyük tehlikelerin tohumlarını besler; çünkü zenginleri yoksullardan ayıran duvar camdandır ve arasından her şey görülür."*8

Aradaki camdan Üçüncü Dünya ülkelerinin toprak altı zenginliklerini gören Johnson, demokrasiyi rafa kaldıran yönetimlerle işbirliği yapmaktan çekinmemiş ve istila ettiği ülkelerde önce terörü başlatarak binlerce kişinin ölümüne neden olmuştur.

7 Claude Julien, Amerikan İmparatorluğu, çeviren Tahsin Saraç-Aysel Gülercan. Hitit Yayınları, Ankara, s.43.

8 Age, s.49.

John F. Kennedy de aynı ülküden söz etmiştir:

*"Şimdiye değin insanoğlu, hiçbir zaman, doğal ortamını denetleyebilecek, açlığa ve susuzluğa son verebilecek, yoksulluğun ve hastalığın üstesinden gelebilecek, bilgisizliği ve yığınların korkunç sefaletini ortadan kaldıracak bir güce sahip olmamıştır. Bizler, bugünkü kuşağı dünya tarihinin en mutlu kuşağı yapmak ya da onu tümenden ortadan kaldırmak gücüne sahibiz."*⁹

Başkan Kennedy daha sonra bu gücü, 145 yıl önce atalarının Tanrı'nın önünde yapmış oldukları yeminden aldığını açıklayacaktı. İnsan haklarının, devletin bir bağışı değil Tanrı'nın bir lütfü olduğunu söyleyecek olan Kennedy, insan hakları adına istilacı politikasını "Tanrı'nın ABD'ye verdiği kaçınılmaz görev" olarak sürdürecekti. **Sermaye Tanrısının yeryüzündeki peygamberi ya da Yehova'nın mübarek kıldığı kişi** gibi konuşan Kennedy'nin 20 Ocak 1961'de yaptığı konuşma ABD'nin uyguladığı ve bundan sonra da uygulayacağı politikanın bir özetidir:

".. .Düşünce ve kültür mirasını paylaştığımız dost ülkelere dürüst davranacağımıza and içeriz. Yoksulluktan kurtulmaya çabalayanlara zincirleri kırmakta yardımcı olacağımıza söz veriz; ve bunu komünizm nüfuzunu önlemek ya da kendi propagandamızı yapmak amacıyla değil, yalnızca adalet duygusuyla gerçekleştireceğimize inanılmasını isteriz. İster ABD yurttaşı olsun ister dünya yurttaşı, sizden istediğimiz özveri açıklığı siz de bizden isteyin. En iyi ödülü bize vicdanımız ve bilincimiz verecektir ve tek yargıcımız tarih olacaktır. Bizim için değerli olan bu ülkeyi yönetirken, Tanrı'dan bizi korumasını ve bize yardımcı olmasını dileyelim.

9 Age, s.50.

*Ama unutmayalım ki, yeryüzünde Tanrı'nın yapacağı işi yapmakla biz görevliyiz. Çok kimse, yeryüzünde Tanrı'nın yapacağı işi yapmanın çok güç olduğunu düşünür. Ama şükürler olsun, Amerikan demokrasisi, bütün öteki siyasal sistemlerden daha çok bu çabayı üstüne almak üzere kendini yetiştirmiş ve hazırlamıştır."*¹⁰

Kennedy'nin söylevinde gerçek payı büyüktü. Kola ve hamburgeri kültür mirası olarak bölüşürken, düşünceyi ise zorla kabul ettiriyordu. Tek yargıcın tarih olduğunu söylemesi de doğrudur. İran, Guatemala, Zaire, Vietnam, Dominik Cumhuriyeti, Endonezya, Yunanistan, Şili, Laos, Kamboçya, Angola gibi daha onlarca Üçüncü Dünya ülkesinin son yüzyıllık tarihleri iyi bir yargıdır gerçekten.

Bir gerçek daha var ki, ilkel çağlardan bugüne kadar değişmeyen; Tanrı, yukarıda niteliği belirtilen "büyük iş"i yapma görevini hep istilacı ülkelere vermiştir. Ortadoğu uygarlıklarının kutsal metinleri incelendiğinde "büyük iş"i yapmak zorunda kalan halkların bu görevi Tanrı'dan aldıklarını görürüz. Gazze, Mekke, Kadeş ve Fırat üzerindeki Kargamış'a kadar gittiği yol üzerinde kazanmış olduğu zaferleri yâd etmek için, Tutmosis tarafından (MÖ 1480 ile 1475) dikilmiş olan Mısır'daki Karnak Dikilitaşı üzerinde, Tanrı şöyle buyurmaktadır: *"Buyruğumla, arzı enine boyuna sana tahsis ediyorum. Ben geldim ve batının toprağını sana çiğneme hakkı veriyorum."* (11) Yazılı olduğu için yaklaşık 4 000 yıllık tarihe kadar inebilmekteyiz. Daha önceki dönemlerde belki Tanrı adına toprak çiğneme hakkı sözlü olarak yapılıyordu, bilemiyoruz.

İşte yaptığının sorumluluğunu üstlenememe, ama nimetleri için katliam yapmayı göze alma eylemi 4 000 yıldır değişmedi. İlahi haklılığın açtığı çiçeklerin meyveleri istilacı ülkelerin halklarına yönelirken, dikenleri istila edilen ülke halklarına batmaktadır.

10 Age, s.50.

11 Roger Garaudy, İsrail Mitler ve Terör, çeviren Cemal Aydın, Pınar Yayınları, 3. basım, İstanbul, Mart 1997. s.35.

Korkuya İtaat

Yehova'nın yaptığı büyük işe övgüler dizen Musa, korkuyu dinsel bir yasa haline getirmiştir. Yehova tehdit ediyor:

"...Eğer senin Allahın Rabbin sözünü dikkatle dinlersen, ve onun gözünde doğru olanı yaparsan, ve onun emirlerine kulak verersen, ve onun bütün kanunlarını tutarsan, Mısırlılara verdiğim hastalıkların hiçbirini sana vermeyeceğim; çünkü ben sana şifa veren Rab'im." (Tevrat/Çıkış, Bap 15: 26.)

Bir olguyu var eden nedenler aynı zamanda onu yok eden nedenlerdir. Yani bir şeyin varlığı neye bağlı ise yokluğu da ona bağlıdır. Klasik bir anlatım ile, sorunun nesnel koşulları ortadan kalkmadıkça, sorunun ortadan kalkması mümkün değildir. Dünyanın hangi bölgesinde olursa olsun, insanların yaşama verdiği anlam, kendi nesnel koşullarında gerçekleşir. Bunu çok iyi yorumlayan sömürü düzeninin mimarları insanlara, namus, milliyetçilik, din gibi kavramları vermişlerdir. Bu kavramı yaşamın genel anlamı ile bütünleyen insan bu kavramlar için var olmuş, aynı zamanda bu kavramlar için ölmüş ya da öldürülmüştür.

Soyut kavramlardan oluşan din, insandaki nesnel gerçek olan **korku** ile şekillenmiştir. Hiçbir din insandaki bu korkunun ortadan kalkması için çaba harcamamıştır; aksine, korkuyu sürekli canlı tutma çabası içindedir. Her türlü kötülüğü yapacak güce sahip olan Yehova'nın iyilik yapmasını istiyorsanız, onun dediklerini koşulsuz yapmanız gerekir. Aksi takdirde doğada mevcut her silahı kullanarak, sizin başınıza büyük felaketler getirebilir. Ama nedense bu felaketler, kendini Tanrı'nın temsilcisi görenlerin eliyle gelmektedir.

Bizi felaketlerle karşılaşmaktan koruyan uymamız gereken kurallar nelerdir? **Tevrat'ın Çıkış bölümüne kadar olan emirler ve talimatlar üç bölümde görülebilir. Birincisi, Yehova'nın mübarek kıldığı kişiye kayıtsız şartsız teslimiyet; ikincisi, bu mübarek kişi ve zürriyeti Yehova adına tüm mülklerin sahibidir; üçüncüsü. birtakım kulların zürriyeti, mübarek kılınan kimselerin zürriyetine hizmet için yaratılmıştır.** Bu üç kurala kimse itiraz etmesin.

Sömürü düzeninin tüm şartlarına tinsel kılıf bulunmuş oluyor böylelikle. Bu düzenin yürümesi için elbette, "korku" kavramının sürekli canlı tutulması gerek. Olgular din ve inanç masumiyetinin çok ötesinde, sadece ekonomik çıkara hizmettir.

Dünyanın tüm nimetleri belirli bir zümrenin elinde kalacak, yönetim yani egemenlik hakları bu mülk sahipliğinden dolayı onların olacak, başkaları da koşulsuz kul olarak hizmet edecekler ve böylelikle ilahi adalet sağlanmış olacak(?) O zaman kesin olarak söyleyebiliriz ki, **ilahi adalet dediğimiz şey ancak emperyalizmde ve kölelik düzeninde vardır. Fazlası da var; üstelik Yehova bu sistemin yürümesi için tamamen terörizmin kurallarını işletiyor.**

Yaklaşık 3 000 yıl önce yazılan Yehova'nın kuralları, günümüz emperyalistlerince hâlâ modası geçmeyen bir sistem olarak kullanılmakta. O ilkellik değişmedi, ama kullanılan silahlar modernleşti ve korkunun canlı tutulması için bilim ve teknikten de yararlandı.

"Senatör Fulbright, haklı olarak kuvvet politikasının çeşitli adlar altında uygulandığını belirtiyor ve ardından şunları ekliyor: Britanyalılar buna 'beyaz adamın angaryası', Fransızlar da 'uygarlaştırma görevi' diyorlardı. 19. yüzyılda Amerikalılar buna 'kaçınılmaz kader' derken, şimdi ise 'gücümüzün sorumlulukları' diyorlar. Bütün bu terimlerin tek ortak yanı, hepsinin de rasyonel bir seçmenin ötesinde istek dışı bir öğeyi kapsamalarıdır. "(12)

İyi niyetli ve soylu (!) düşüncelerle dünyayı yönetme ve sömürme planını uygulayan ABD, kendilerinden daha az şanslı ülkelere yardımcı olmayı, karakterinde kökleşmiş bulunan içgüdünün kaçınılmaz sonucu olarak gördüğünü iddia etmektedir. Oysa içgüdülerinin nedeni Tevrat'a dayanmaktadır.

12 Claude Julien, Amerikan İmparatorluğu, çeviren Tahsin Saraç-Aysel Gülercan, Hitit Yayınları, Ankara, 1969, s.20.

Tocqueville, *"Elli yıldan beri ABD yurttaşlarına durmadan kendilerinin dünyanın tek dindar, özgür ve aydın ulusu oldukları tekrarlanmaktadır"* diye yazıyor. Senatör Beveridge de, *"...Geçen yüzyılın sonunda, Tanrı'nın bütün ırklar arasında, dünyayı batmaktan kurtarıp düzeltmek için Amerika'yı seçtiğini söylerken doğal olarak Tanrı tarafından seçilmiş' Amerikan halkı, her gün ülkesinde gördüğü bu özgürlüğü bütün dünyaya kazandırma zorunluluğu ile karşı karşıya kalmıştı"* diyor.

Evet, Tanrı da özgürlük için verilen bu savaşta başrolü oynamaktadır. Başkan Johnson, 1968 Şubat'ında Saygon'a giden askerleri selamlarken söylediği şu sözlerle aynı inancı dile getiriyordu: *"Savaş meydanlarına birçok ülkenin umutlarını da birlikte götürüyorsunuz. Tanrı sizi korusun."* Başkanın ve savaşan askerlerin kadir-i mutlak Tanrı'nın yardımına ihtiyaçları var çünkü, demektedir Lyndon Johnson; *"özgürlük uğruna yüklendiğiniz görev hiçbir zaman kolay olmamıştır"*. Karşı taraf ne denli tanrıtanımaz bir felsefe benimsiyorsa, bu taraf için de Tanrı'nın korunması o denli gerekli olmaktadır. Tocqueville şöyle söylüyordu bu konuda:

*"Bütün Amerikalılar dinlerine inanırlar mı inanmazlar mı bilmem (...) Ama cumhuriyetçi kurumların desteği için dinin gerekliliğine inandıklarına eminim."*¹³

Gelmiş geçmiş bütün başkanlar, Tanrı'nın seçtiği en üstün ırk olarak Amerikalıların olduğuna inanmışlar ve bu inançla ülkeleri yüceltmek amacıyla istila etmişlerdir. Özgürlük kazandırmak için özgürlüklerini kısıtlamışlar, demokrasi getirmek için cunta rejimleri kurmuşlardır. Bunun için savaş gerekiyorsa savaş, terör gerekiyorsa terör yapmayı kendilerine Tanrı'nın verdiği görevin gerekliliği olarak kabul etmişlerdir. Robert Kennedy 17 Mart 1968'de, başkanlık yarışına girdiğini açıkladığı konuşmasında, *"Gezegeneimizin manevi yönetiminde hakkımız vardır"* derken, 15 Haziran 1954'te Eisenhower'ın şu açıklamalarını teyid ediyordu:

13 Age, s.41.

"...Böylece Amerikanın geçmişinde olduğu gibi geleceğinde de dinsel inancın yüceliğini bir kez daha belirtmiş ve kabul etmiş bulunuyoruz; yine böylece, savaşta olduğu gibi barışta da ülkemizin en büyük ve en güçlü kaynağı olacak bu manevi silahları da durmadan artırıp güçlendireceğiz." (14)

Din Silaha Dönüşüyor

Marconi, atmosferdeki elektromanyetik dalgaları sese dönüştürüp kilometrelerce öteye taşırken, elbette bir gün Hitler'in propaganda bakanının bunu kirlenmiş siyasi çıkarlarına alet edeceğini bilemezdi. Tüm bilimsel ve teknik gelişmeler, aynı uğursuz yazgıyı paylaşma riski taşırlar. Bilim adamı doğaya teslim olmaz, onu anlamaya çalışır; anlar da... Birikimleri ile keşfettiği ürün, insanlaşma sürecine olumlu katkılar içindir. Ama emperyalist düşünce bu ürünlerin kullanım biçimlerini kirlettiği gibi, ürünün masumiyetini de kirlenmiştir. Sadece teknik araçlar değil, kavramlar da bu kirlenmeden payını almıştır.

İnsanların güçsüzlüğü ile yüzleşip duydukları korku sonunda ürettikleri dinin yaklaşık 50 bin yıllık tarihi olduğu saptanmıştır. Oysa insanın tarihi milyonlarca yıldır. Terörün tarihini inceleyenler, terörün insanın tarihi kadar eski olduğunu savlamışlardır. Oysa terörün oluşmasının nesnel koşulları vardır. Nesnel koşullar oluşmayan bir eylem niçin olsun? Terörün tarihi, insanlarda mülkiyet bilincinin olduğu tarihle eşittir. Dinler, mülkiyet ve mülkiyetten doğan egemenlik haklarının, korku üzerine kurulu ruhani kılıfıdır. En azından objektif tarih verileri öyle kullandığını göstermektedir.

14 Age, s.42.

*"Doğauştü güçlerle insan arasındaki ilişki daima bir efendi-köle ilişkisi olarak kalmıştır. Pek korkulan ölüm olayını anlayıp açıklayamamak da bu ilişkinin efendi yararına kökleşmesini sağlamıştır. Efendi öyle güçlüdür ki, ölümden sonra da yardımını ve koruyuculuğunu sürdürecektir."*¹⁵

İlk doğuş aşaması masumane olan din inancının "manevi bir silah"a dönüşmesi yüzyıllardır kullanılmakta, ancak emperyalist bir güç olan ABD tarafından yeni itiraf edilmektedir.

15 Orhan Hançerlioğlu, Felsefe Ansiklopedisi, Remzi Kitabevi, c.1, s.321.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İLAHLARIN ÜRETTİĞİ CELLAT

Sermaye Tanrılarının Musa'ları

Kitab-ı Mukaddes'te görüldüğü gibi Yehova, kesin sınırlarını çizerek, İsrailoğullarına toprak vaat etmiştir. Yani bir ulus, yaptığı ve yapacağı işgaller için tinsel bir kılıf bulmuştur. İbrahim, Yehova ile bu ahdi rüyasında yapmıştır. Ortada bu ahdin yapıldığına dair herhangi bir belge de yok. Olamaz da zaten. Rüşvetin belgesi her ne kadar bulunduysa da, rüya ve düşlerin belgesi henüz yoktur. Ayrıca böyle bir belgenin olması, Yehova'yı soyut varlık olmaktan çıkarıp somut varlığa dönüştürür. Bu tür tartışmalara girmek istemiyorum. Tartışacağımız konu, Tevrat'ta ileri sürülen olayların kimlerin işine geldiği ve neden bugüne kadar getirildiğidir.

General Moşe Dayan, 12 Ağustos 1967 tarihinde Jürusalem Post gazetesine bir demeç veriyor:

"Bizler Tevrat'a sahipsek, bizler kendimizi Tevrat'ın halkı olarak görüyorsak, Tevrat'ta vaat edilen bütün topraklara sahip olmak zorundayız."(1)

Okuyucuya anımsatmak açısından, Yehova'nın İsrail halkına vaat ettiği toprakların net sınırını söyleyelim.

1 Roger Garaudy, İsrail Mitler ve Terör, çeviren Cemal Aydın, Pınar Yayınları, 3. basını, İstanbul, Mart 1997, s.32.

"O günde Rab Abramla ahdedip dedi: Mısır ırmağından büyük ırmağa, Fırat ırmağına kadar, bu diyarı, Kenileri, ve Kenizzileri, ve Kadmonileri, ve Hittileri, ve Perizzileri ve Refaları, ve Amorileri ve Kenânlıları, Girgaşileri, ve Yebusileri senin zürriyetine verdim." (Tevrat/Tekvin, Bap 15: 18-21.) **Abram uyuyor ve rüyasında Yehova ile bir ahit yapıyor. Bu ahde göre Yehova, "en üstün ırk olan millet"e hem topraklar hem de bu topraklarda yaşayan ulusların egemenlik hakkı veriliyor. Böyle bir rüyanın peşinden koşan "en üstün ırk olan millet" ise, zaman geliyor kitle kıyımı yapıyor, zaman geliyor tarihte eşi görülmemiş kıyımlara uğruyor.**

Bir ulus göçebe düzenden yerleşik yaşama geçmek için bir bölgeye yerleşip kendine devlet oluşturabilir. Kurulmuş olan devletlerle ortak çıkar paydasında buluşarak barışçı yollarla sorunu çözebilir; ama görülüp görülmediği bile şüpheli olan bir rüyanın peşinden koşup, savaşlara ve kıyımlara girişmesi, üstelik bunu kutsal inançlar adına yapması aklın işi değildir.

Mademki bütün evreni ve evren içinde yaşayan insanları Yehova yarattı, İsrail'i yerleştirmeyi düşündüğü bölgelerde yaşayan uluslara bu düşmanlığı ve kini niye? Yehova'nın yarattığı kullara kin ve düşmanlık beslemesi O'nun Tanrılık sıfatlarına uygun mu?

Endüstri Devrimi ile önemi ön plana çıkan Ortadoğu petrolleri, Abram'ın gördüğü rüyayı tekrar gündeme getirmiştir. Ve bu rüyada yapılan ahde dayanarak, ABD'nin güdümünde petrolere el konmuştur. Yehova'nın kimliğine bürünen ABD, İsrail'i Musa yerine koyarak, Ortadoğu'da Arap ülkelerinin ortasına göndermiştir. Yehova'nın Firavun'un yüreğini sertleştirdiği gibi, ABD de ikili oynayarak Arap liderlerinin yüreğini sertleştirmiştir. Aynı oyun üç bin yıl sonra tekrar edilmiş, bedel ödeyen yine zavallı insanlar olmuştur.

25 Şubat 1994'te Doktor Baruch Goldstein, atalarının mezarı başında dua etmekte olan Arapları makineli tüfekle tarayarak öldürür. 4 Kasım 1995'te Yigal Amirin "İsrail Savaşçıları" adlı grubu, "Jude ve Samari"nin (şimdiki Batı Şeria) "vaat edilmiş toprağını" Araplara bırakacak her kişiyi katletme kararı alır ve "Allah'ın emri üzerine" İzak Rahin'i katleder. (2)

2 Agy.

Günümüz anlayışı ve yasalarına göre bu olaylar terör. Olayın failleri ise birer terörist. Ama dinsel inançlara göre öyle mi? Onlar, kutsal kitapta Yehova'nın emirlerine karşı gelenleri yok etmişlerdir. Yehova da öyle yapmadı mı?

Terörü oluşturan nesnel koşullar ortadan kalkmadıkça, terörün önlenmesi bir düştten öteye gitmez. Terörizm elbette kötüdür. Bugün terörü reddeden ve yüzyılın vebası olarak gören yöneticiler, teröre neden olan olayların koruyucusu konumuna düşmüşlerdir. Belli düzeyde yaşantımızın bir parçası gibi görülen ve hiç yadırgamadığımız gelenek ve göreneklerimizde "şiddet" vardır. Bu şiddet olgusu, insanda var olduğu kabul edilen yıkıcılığı ön plana çıkarmaktadır. Bu yapıyı daha durağan ve verimsiz hale getiren yöneticiler, el altından şiddeti onaylamaktadırlar.

Emperyalist sistemin yöneticileri, bir anlamda mülkiyet bekçileridir. Elde edilen mülkün kökeni, nesnel koşulların oluşturduğu sosyal adalet ise, o mülkü korumak için şiddete gerek yoktur. Böyle bir ortamda terörü gerektiren şartlar oluşmaz. Ama mülkün temeli, yeryüzündeki mevcut sosyal adalet es geçilerek, "bir zürriyetin adına" işleyen adaletin bir sonucu ise, böyle bir mülkü korumak için "şiddet" kullanma ihtiyacı doğar. Haksız elde edilmiş her mülkün bir de koruma maliyeti vardır. İşte bu koruma maliyeti bir anlamda yöneticiyi terör ortamını üreten kişi konumuna düşürür.

Emperyalist sistemin Yehova'sı sermaye Tanrılarıdır. Sermaye Tanrıları, ülkelerin başına Musa'lar görevlendirir. Kendi ulusu üzerinde sınırsız egemenlik hakkı verilen bu Musa'lar, gerçekte sermaye Tanrılarının talimatları ile iş yaparlar. Musa, Yehova'ya bağlı olmak zorunda; çünkü, kendisini yetki ile donatan o, koruyan o, yani

kendisini var eden o. Çünkü Musa bilir ki; bir gecede kendine ege-menlik ve toprak bağışlayacak kadar güçlü olan Yehova, aynı gücü kullanarak kendini bu haklardan yoksun bırakabilir.

Çıkış nedeni korku, korkunun yarattığı itaat olan bir düşünce yapısında, terörü önlemek mümkün değildir.

İçimizde var olduğu kabul edilen şiddet nasıl korundu bugüne kadar?

*"İlkel insan sonsuz zaman fikrinden yoksun olduğu için, doğallıkla Tanrıların da kendisi gibi ölümlü olduğunu varsayar. Görülmeyen büyük Tanrıların böyle olduğu varsayılırsa, bir insanın etinde ve kanında eyleşen Tanrı'nın aynı yazgıdan kaçınılması beklenemez. İlkel halklar kendi güvenliklerinin, hatta dünyanın güvenliğinin bu Tanrı-insanlardan ya da bedeninde Tanrı'yı taşıyanlardan birinin yaşamına bağlı olduğuna inanır. Bu yüzden de doğallıkla onun yaşamının korunmasına kendilerinininki hatırına en büyük özeni gösterirler. Ama ne kadar dikkat ve özen gösterirlerse gösterebilirler, bu Tanrı-insanın yaşlanmasını, zayıflamasını ve sonunda ölmesini önleyemezler. Ona tapınanlar hesaplarını bu üzücü zorunluluğa dayamak ve bunu en iyi biçimde karşılamak zorundadır. Tehlike korkunçtur; çünkü, eğer doğanın gidişi insan Tanrı'nın yaşamına bağlıysa, onun güçlerinin yavaş yavaş zayıflamasından ve en sonunda ölümlü ortadan kalkmasından ne felaketler beklenmez ki? **Bu tehlikelerden kurtulmanın bir tek yolu vardır: Tanrı'yı öldürmek.** Tanrı kralın, güçlerinin zayıflamaya başladığı belirtilerini gösterir göstermez öldürülmesi ve ruhunun tehdit edici çürümeyle ciddi biçimde bozulmadan önce güçlü kuvvetli bir ardılına aktarılması gerekir." (3)*

İlkel kökeni bu düşünceler zincirinden oluşan gelenek ve görenekler binlerce yıl, her kültürde birtakım değişimler göstererek günümüze kadar gelmiştir. (Esasında hilafetin de ilkel kökeni bu düşünce zincirinin bir sonucudur.)

3 James G. Frazer, Altın Dal/ Dinin ve Folklorun Kökleri, çeviren Mehmet H. Doğan, Payel Yayınları, İstanbul, Aralık 1991, c.I, s.213.

Kökene doğanın gidişini denetlemek ve kötülükleri ortadan kaldırmak için kendi bedenini (ki daha tanımı yapılmamış şekli ile ötanazi) ve ileri aşamalarda Tanrı'yı öldürmeye kadar giden bu düşünce nasıl yayılmıştır kültürlere?

İlkel insan zayıf düşmeden önce ölmeyi ya da öldürmeyi yeğler; böylece gelecek yaşamda ruhları, yaşlılıktan ve hastalıktan zayıflamış ve yıpranmış olacağına, bedenlerinden ayrıldığı andaki gibi taptaze ve güçlü kuvvetli başlayacaktır yaşamaya. Bu konuda çok zengin örnekler saptamıştır insanbilimci Frazer.

Kendini öldürmeyle başlayan bu inanç, *(bu ölümlerin birçoğu dinsel törenler eşliğinde yapılır ve öldürme eylemini genellikle görevlendirilmiş din adamları yapardı. Günümüzde bile birçok yerde kurbanlar, din adamı tarafından ya da kutsanmış bıçaklarla yapılmaktadır)* daha sonra başkalarını ve bugüne gelinen noktada ise hayvanları öldürme şekline dönüşmüştür.

İnsanın uygarlaşma tarihinde, özellikle Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi sayılan kralların öldürülmesi ilginçtir. Kongo halkı, papaları Chitemo doğal bir ölümle ölecek olursa dünyanın yok olacağına, sadece onun gücü ve ustalığıyla ayakta tuttuğu yeryüzünün ortadan kalkacağına inanırlardı. Bunun için de, papa hastalanıp ölmeye yüz tutunca onun ardılı olacak insan elinde bir ip ve sopayla papanın evine giderek onu boğar ya da ölünceye kadar sopayla döverdi. Etiyopyalı krallara Tanrı gibi tapılırdı, ama zamanı gelince de Tanrısal bir düşünceyle öldürülürlerdi. Orta Afrika'da Unyoro krallığında töre, kral ciddi biçimde hastalanırsa ya da yaşlılıktan dolayı zayıflarsa kendi karıları tarafından öldürülmeyi emrediyor, çünkü, eski bir kehanete göre kralın doğal bir ölümle ölmesi halinde taht, hanedanın elinden gitmiş olacaktır. *(Bir egemenlik uğruna ne katliamlar yapılıyor.)* Yukarı Kongo'da Kibanga kralı sonuna yaklaşır gibi olduğunda büyücüler boynuna ip geçirir ve ölünceye kadar sıkarlardı.(4)

4 Age, s.215.

Kralı iple boğmadaki amaç, kutsal olan kralın kanının yere ak-mamasıdır. Bu inanç Osmanlılarda da vardı. Yavuz kardeşleri ile egemenlik kavgasına düşmüştür.

"Nihayet 24 Nisan 1513'te Bursa Yenişehir'de, iki kardeşin kuvvetleri karşılaştı. Yavuz, ağabeyinin kuvvetlerini rahatça dağıttı. Esir edilen Sultan Ahmed, yay kirişi ile boğuldu. 47 yaşında idi. Sultan Ahmed'in 6 oğlundan 5'i de 2 ay sonra aynı şekilde, mukaddes sayılan kanlarının akıtılmaması için. Türklerin binlerce yıldan beri, hanedan üyelerine tatbik ettikleri usulle, yay kirişiyle boğulmak suretiyle, idam edildi." (5)

Bu inanışlar sadece Afrika kıtasında değil Avrupa ve Asya kıtalarında devlet kurmuş uygarlıklarda da vardı. **Güney Amerika'da tarih sahnesinden geçen Aztek ve İnkalarda da durum farklı değildi.** Bütün bu uygarlıklardan haberi olmayan Kuzey Amerika yerlilerinde de bu tür gelenek ve görenekler olduğu belgelenmiştir. Hepsinin dinsel inançlarının kökeni, "şiddet" paydasında kesişmeleridir.

Bugünkü yasa ve gelenek göreneklerimizde göre, "katil", "cani" ve hatta "cellat" diye nitelediğimiz öldürme eylemini gerçekleştirenler, o dönemin kutsal sayılan insanlarıydı.

Kutsaldılar; inanç uğruna öldürüyorlardı,

Kutsaldılar; doğa ve toplumun kötü gidişini önlemek için kendilerine verilmiş olan görevi yapıyorlardı,

Kutsaldılar; öteki yaşama daha dinç ve Tanrıyı hoşnut ederek hazırlanıyorlardı,

Kutsaldılar; Tanrı adına davranıyor ve Tanrı'nın emirlerini yerine getiriyorlardı.

Tanrı, devlet, millet ve ümmeti adına toplumun düzenini sağlamak amacıyla, inançları için katliam yapanlara biz katil desek de, kendi açılarından yararlı bir iş yapmaktadırlar. Bir eline kutsal kitabı, diğer eline bayrağı alıp miting meydanlarında oy toplama kavgasında olanlar, aslında soyut olarak değil somut olarak terörü desteklemektedirler.

5 Yılmaz Öztuna, Büyük Osmanlı Tarihi, Ötüken Yayınevi, c.2, s.7.

21. yüzyıla adım attığımız bugünlerde insanlının içindeki ırk, mezhep, milliyet gibi zaaflları canlı tutmak amacıyla ve onlar adına eylem yapanlara biz katil ya da cani desek de onlar, hu inanç sahiplerine göre birer kahramandır.

20. yüzyılda bir general 3 000 yıl önce görülmüş rüyayı gündeme getirerek *"Biz Tevrat'a sahipsek..."* diye başlıyor ve *"...vaat edilmiş bütün topraklara sahip olmak zorundayız"* diye bitiriyor demecini. İnsanlar bu düşünüşüne kendi çocuklarını kendi elleri ile kesmeyi bile göze alıyor. Ne uğruna; *"Bir zürriyeti diğer zürriyete efendi yapma uğruna"*.

Korkunun yarattığı koşulsuz itaat ile insanın içindeki şiddet, "kurban" eyleminde kesişir. Korku, itaat ve şiddet; nesnel gerçeklere yabancılaştırılan insanın içine düştüğü "şeytan üçgeni"dir. Bu üç kavram, çağdaş eğitimden uzaklaştırma ile beslenir.

Yehova, önce mübarek kıldığı, sonra zürriyetini en üstün zürriyet saydığı ve sonra da topraklar bağışlayıp "Cumhur'un Babası" ilan ettiği İbrahim'i her nedense "sınama" gereksinimi duyuyor ve kendi çocuğunu kurban etmesini istiyor. İbrahim de itiraz etmiyor ve tam keseceği anda Yehova ona kurban etmesi için bir koç ve mesaj iletmesi için meleğini gönderiyor. Melek şöyle diyor;

"Zatım hakkı için yemin ettim, Rab buyurur, mademki bu şeyi yaptın, ve biricik oğlunu esirgemedin, seni ziyadesiyle mübarek kılacağım..." (Tevrat/Tekvin, Bap 22: 16-17.)

Çocuğunu Yehova'ya kurban edecek kadar iradeden yoksun kulluk görevlerini yerine getirirsen, mübarek kılınırsın. Ve ancak o zaman sahip olduğun yetkilerin koruyucusu olurum demek istiyor Yehova. Bu nedenle, dinsel inançlar uğruna yapılan katliamlar, kutsallık kılıfına bürünmüşlerdir.

Günümüzün Yehova'sı olan sermaye Tanrıları, melekleri IMF'yi göndererek, yönetici konumundaki İbrahim'lerden kurban isterler. İbrahim'ler de istenen kurbanı her zaman koşulsuz olarak vermeye hazırdılar.

Toplumda var olan birtakım eğilimleri canlı tutarak, zamanı gelince karışıklık yaratan ve bundan ekonomik güç ve egemenlik hakkı elde eden düşünce terörist bir düşüncedir. Yoksa **gerçekte çocuğunu öldüren, aydınları diri diri yakan, inancı uğruna her an ölmeye ve öldürmeye hazır olanlar, kendilerini geliştirememiş zavallı birer tetikçiden başka bir şey değiller.** Terörist, bu ortamı kendi çıkarı doğrultusunda çirkinleştirerek kullanan düşünce yapısıdır. Gelin görün ki, terörü üreten bu düşünce yapısı, aynı zamanda terörle mücadele de etmektedir. Bu nedenle emperyalist sistemin düşünürleri, terörizmin doğal olduğunu ve yeryüzünden kalkmasının mümkün olmadığını savlamaktadırlar. Oysa sık sık tekrar ettiğim gibi, bir eylemi var eden nesnel koşullar ortadan kalkınca, eylemin kendisi de ortadan kalkar.

Kutsal kitap Tevrat Yehova'yı "cenk eri" olarak tanımlayınca, elbette dinsel inançların kökeninde kan olması olağan sayılır. Olağan olmayan, bu düşünce yapısının kokmuş yemek gibi sürekli pişirilip ortaya atılmasıdır.

Kanın Ölesiye Sunduğu Yaşam

İlkel çağların daha uygar toplulukları, ağaç ruhunu öldürerek, Tanrıların isteğini yerine getirmişlerdir. Ağaçların, ormanlar kralının bir üyesi oldukları ve kralın ruhunu taşıdıklarına inanılırdı. Ağaçta bir can ve ruh vardı. Böyle olunca, ağaç gibi canlı bir varlığı Tanrı ile bütünleştirmenin bir sakıncası yoktu. Ona tapınanların inancına göre, ağaçlara meyve verdirme, ürünleri büyütme gibi doğaüstü güçler ormanlar kralının egemenliğindeydi. Bu yüzden ona tapınanlar için onun yaşamı çok değerliydi.

Bedenleşmiş kutsal ruhu taşıyan ağaçlar, gerektiğinde insan yerine kurban edilebilirdi. Bugün de birçok yerde, şans ya da uğur getirdiğine inanılan başak, darı, sarımsak gibi bitkilerin kurutulmuş demetler halinde saklanması kökeninde bu inanç dizgesi yatar.

Yine Tanrı'nın gücünü taşıyan bu bitkilerin yenmesi ile, Tanrısal güç ve enerji bunu yiyene aktarılmalıdır. Antropolojik literatürde tahıl ruhu Tanrısal güç ve enerjiyi simgeler. Ve tahıl ruhu kimi zaman insan, kimi zaman da hayvan şeklinde betimlenmekte ve her iki halde de kutsal törenlerle yenmektedir. James G. Frazer'in araştırmalarına göre, Avrupa'da köylüler hasat yemeklerini, tahıl ruhunun temsilcileri olarak gördükleri hayvanların kutsal törenlerle yenmesini örnek göstermektedirler. İsveç, Wermland'de, çiftçinin karısı son demetin tanelerini kullanarak küçük bir somun ekmek pişirir; bu somun bütün ev halkına paylaşılır ve yenir. Burada somun ekmek bir genç kız olarak düşünülen tahıl-ruhunu temsil eder.

Doğu Hint Adaları'nda Borneo'da pirinç hasadının kapanışında her klan hep birlikte yenilen kutsal yemekte buluşur. Klanın her üyesinin bu yemeğe yeni üründen bir parça pirinçle katılması zorunludur. Doğa ve dengelerin korunması adına tahılların bu şekilde öldürülmesi ve yenmesi daha uygarca bir davranıştır. Biçim ve içerik olarak daha uygar sayılan bu davranış biçimi ülkemizde, belirli zamanlarda (aşure günü) hâlâ uygulanmaktadır. **Her ne kadar Nuh'un tufandan sonra oluşturduğu ilk yemek olarak adlandırılmakta ise de, aşure inancının kökeninde yatan bu düşüncedir.** Dinsel törenlerde, fakir ve muhtaç bırakılan insanlara yemek dağıtma "zekât" olduğu kadar, İslamiyetten çok önceki inançlardan gelen bir düşüncenin ürünüdür.

Tahıl ruhundan hayvana geçiş tarımcı halkların avcı ve çoban kabilelere dönüşü zamanında olmuştur. Avcıların ve çobanların taptıkları ve öldürdükleri Tanrılar, başka doğaüstü varlıkların bedenleşmeleri olarak bakılan hayvanlar değil, saf ve basit hayvanlardır. Kalifornia Kızılderilileri iri bir akbabaya taparlardı. Yılda bir kez, kuş şöleni adını verdikleri şenlikte kuşlardan birini törenle bas tapınaklarına getirirler ve kanından bir damlayı bile boşa akıtmaksızın kuşu öldürürlerdi. Buna benzer törenleri birçok klan uygulardı. **Buradaki mantık; kuş ne kadar öldürülürse o kadar çoğalırdı.**

Kutsal hayvanın kanı çok değerlidir.

Yılda bir kez kutsal hayvanı öldürme, hemen hemen yeryüzündeki bütün uygarlıklarda değişik biçimde yaşanmıştır.

Eric Fromm'a göre:

"Derin, arkaik bir deneyim düzeyinde kan çok özel bir maddedir. Hemen her zaman kan, yaşamla ve yaşam gücüyle bir tutulmuştur ve bedenden doğan üç kutsal maddeden biridir. Öteki iki kutsal madde ersuyu ve süttür. Ersuyu, erkeği anlatıma kavuştururken, süt de dişiye ve anne yaratıcılığını anlatıma kavuşturur. Kan, erkek ile dişi arasındaki farklılığı aşar, en derin deneyim katmanlarında, kişi, kan akıtarak, yaşam gücünü büyüsel bir biçimde ele geçirir. Kanın dinsel amaçla kullanıldığı çok iyi bilinmektedir. İbrani tapınaklarındaki din adamları, ayinin bir parçası olarak kesilen hayvanların kanını çevreye serperlerdi. Aztek din adamları, Tanrılarına, kurbanlarının hâlâ çırpınan yüreklerini sunarlardı. Birçok kuttöresel göreneklerde kardeşlik, ilgili kişilerin kanları birbirine karıştırılarak simgesel biçimde onaylanır."(6)

Bugün terörist politikacıların ürettiği kiralık katiller, televizyon aracılığı ile feryat eden, yakınlarının yokluğuna ağlayan insanların acılarını sunmaktadır kendi Tanrılarına.

Nedir kan sevicilik ile terörün ilgisi?

İnsanın içinde henüz uygarlaşmayan bu ilkel düşünce, ileri aşamalarda başkaları tarafından kullanılarak terörist yaratılacaktır. Bir insanı (üstelik hiç tanımadığı ve bilmediği) silahla ya da bombalıyarak, hatta kalabalık mekânlarda zehir saçarak öldürmek istemenin altında yatan ilkeliliğin kaynağı bu değil de nedir?

6 Eric Fromm, İnsandaki Yıkıcılığın Kökenleri, Payel Yayınları, çeviren Şükrü Alpagut, İstanbul, Mart 1985, c.2, s.7-8.

"Ve Rab Sodom üzerine ve Gomorra üzerine Rab tarafından göklerden kükürt ve ateş yağdırdı; ve o şehirleri, ve bütün Havzayı, ve şehirlerde oturanların hepsini, ve toprağın nebatını altüst etti."(Tevrat/Tekvin, Bap 19: 24-25.)

Tevrat bu tür, yakılan, yıkılan şehirlerin hikayeleriyle doludur.

Kendi ekonomik durumlarını daha da güçlendirmek için, Üçüncü Dünya ülkeleri ya da geri bırakılmış ülkelerin hammadde kaynaklarını yutmak ve egemenliklerini ele geçirmek için maşa olarak kullanılan bu insanların içinde uyumuş olan ilkel inanç, gerekli ortam oluştuğunda "kan dökmek" şeklinde ortaya çıkacaktır. Çünkü kan dökme, yıkıcılıktan öte, bu yıkıcılıktan beslenme anlamını da taşımaktadır.

Uydurulan "izm"ler, gerçekte ülkelerin toprakaltı zenginliklerine göz koyan kan emici canavarların düşünce ve niyetlerini saklamak için sürülmüştür ortaya. Eline sadece bilgi verilmiş ama bilinçlendirilmemiş, duygu verilmiş ama duyarlı hale getirilmemiş insanlar, kendilerine pişirilip sunulan nesnel gerçeklere aykırı değerler uğruna, kan kokusu peşine düşmüş cellat gibi dolaşmaktadırlar aramızda. Bu cellatların boynundaki ipleri duruma göre gevşetip bırakanlar, terörü önlemek için başka "izm"ler uydurmakla zaman geçirmekteler. **Globalleşme, Yeni Dünya Düzeni, Uluslararası Tahkim** gibi.

Başkanlıktan sonra anılarını yazan Eisenhower, kitabının daha ilk sayfasında *"İran, hemen hemen komünistlerin kucağına düşmeye hazırды... Batı Avrupa'yla Ortadoğu petrolünün hiçbir durumda komünistlerin eline geçmemesi gerektiği üzerine dikkat çektim."* Anılarının sonuç bölümünde ise, İke, Kore ve Hind-i Çin savaşlarının sonunu hatırlatarak şunları ekler: *"Komünizmin ilerleyişi durdurulmuş, İran ve Guatemala gibi dünyanın bazı yerlerinde, attığı kollar kesilmiştir."*(7)

7 Claude Julien, Amerikan İmparatorluğu, çeviren Tahsin Saraç-Aysel Gülercan, Hitit Yayınları, Ankara, 1969.

ABD sözü geçen ülkelerde bu kolları kesmeseydi ne olacaktı? Elbette öteki kolun sözcüleri de belki anılarında şöyle diyeceklerdi: *"Bu ülkelerde emperyalizmin kolları kesilmiştir."* Ama bu arada bu ülkelerdeki halkın bir kısmı, ülke milliyetçiliği ve din değerleri adına kardeşlerini boğazlarken, diğerleri de emperyalizm, özgürlük, eşitlik gibi değerlerle kıyıma girişmekteydi. Bu kıyımların yarattığı kargaşanın toz dumanı altında, ülkelerin toprakaltı zenginlikleri ile egemenlik hakları istilacıların eline geçmektedir.

Tüm varlığını kan dökmeye bağlamış bir insanın ölümle cezalandırılması çoğu zaman terörü önlemez. Kime hizmet ettiğinin bilincinde olmayan bu terörist, yattığı ölüm uykusunda vatana ve millete hizmet ettiğini zannedecek kadar bilgisizdir. Ne yaptığını ve kimlere hizmet ettiğini bilen insanların çıktığı kıvılcımlarda, içindeki yok etme, yıkma, parçalama ve kan içme kültürünün kalıntıları ile hareket etmeye başlar.

Kanı Kanıksamış Çocuklar

Balonu şişirdiğiniz zaman en zayıf yerinden patlar. Böyle yapıda bir insanın kendini ortaya koymak için, demokratik yöntemleri ortaya koyması beklenemez. 24 Ocak 1999 tarihli Posta gazetesi, ülkemizde 1999 yılının ilk ayında ordu ve emniyet teşkilatı dışında sivil vatandaşların elinde bulunan ruhsatlı silahların sayısının 4 milyondan fazla olduğunu yazmıştır. Ruhsatsız silahların sayısı ise bilinmemektedir. Nüfusun yaklaşık üçte biri 18 yaşından küçüktür. Kalanların yarısı ise kadın. Bir varsayım olarak kadınların silah taşımadığı düşünülürse, demek kalan erkek nüfusunun hemen hemen yarısı silahlı. Üstelik, raporlara göre köktendincilerin pompalı tüfeği tercih ettikleri bildirilmektedir.

Bir milli ma ya da derby diye nitelenen matan sonra, milyonlarca insan sevinçlerini silahları ile blşmekte. Ellerinde ciddi bir meslek, üretkenlik ve yaratıcılık özellikleri verilmeyen insanlara sadece "milliyet" ve "din" gibi değerler verildiği zaman, varlığını bu değerlere bağladığı için bu değerler uğruna ölür de öldürür de. Çünkü kişi hangi değerler için var olursa, o değerler için yok olur.

Okuryazarlık oranı yüksek olmayan böyle bir toplumda, bu denli silahlanmaya göz yummak, terörizmi alttan alta desteklemekten başka bir anlam taşımaz. Bu silahlanmaya göz yumanların terörizme karşı olduklarını söylemeleri de komik.

Kan dökme ve kan içme kültürünün kalıntıları günümüzde canlı olarak durmaktadır. Günay Güner, kurban konusunu araştıran Gürbüz Erginer'in *Kurban Bayramının Kökenleri ve Anadolu'da Kurban Ritüelleri* adlı araştırma kitabı için şunları söylüyor:

"Tarih içinde belli kodları ve buna karşılık gelen anlamları içeren kurban, günümüzde geçmiştekinden farklı olarak şiddeti içselleştiren bir işlev görmekte; grup değerlerini bireyin zgr bilinci aleyhine, daha ocuk yaştan başlayarak beslemesiyle kentlinin gereksinim duyduğu hoşgrl ve zgr düşünceli birey tipinin oluşup gelişmesini, tıpkı geleneğin diğer unsurlarında olduğu gibi engellemektedir.

Her ne kadar gelenek bugünden yarına değişmeyecek bir gerçeklik ise de, kaba gücün, vahşetin ulaştığı boyut düşünüldüğünde, genelde şiddetin özelde ise kurbanın yaşamımızdaki payının azalmasını dilemeden yapamıyor insan.

Kesilen her canla yitirdiğimiz, azar azar tükettiğimiz insancılığımız, sevgimiz, özgürlüğümüz, başkaldırı ruhumuz olmuyor mu? İnsanca olanın ölümüyle, insan kurbanının arasındaki fark çok mu büyük?"(8)

8 Günay Güner, Cumhuriyet Kitap Eki, sayı 449.

Güner. bunları dedikten sonra, hepimizin üzerinde dikkatle durmamızı gerektiren şu soruyu yöneltiyor:

"İbrahim peygamber dönemi için ileri bir aşama olan hayvan kurbanı, caddelerinde boğa kovalayan, çocukların Tabula rasa' gözlerinde canlar boğazlanıp oluk oluk kan akıtılan bir zaman için hangi düzeyi ifade eder? Ve bir soru daha: Kanı kanıksamış çocuklar hangi aşkı büyütebilir?"(9)

Kanı kanıksamış çocuklar, Sivas'ta yakılmış aydınları, Çorum'da, Kahramanmaraş'ta yollarda evlerinde katledilen insanları, teröre kurban edilmiş, yaşlı ve çocukları bir dizi film gibi seyredeler.

Kanı kanıksamış çocuklar, ülkelerini severler, ama ülke kendilerini sevsin diye bir şey yapmazlar. Kanı kanıksamış çocuklar *"Kurşun sıkın da bir, yiyen de"* diyen politikacıları alkışlar. Kanı kanıksamış çocuklar, kanı kanıksamış yeni nesiller üretirler.

Terörü ortadan kaldırmanın ilk şartı, egemenliği elinde bulunduranların terörü yok etmek istemeleridir. Terörü yaratan ortamlar desteklendikçe, terör kaçınılmaz olacaktır. Her dönemde terörün akıttığı kanla beslenen insan kılığındaki yönetici canavarlar gelmiştir tarih sahnesine. Ve bu canavarlar, insanlık dışı düşlerini, kurban seçilen teröristlerin döktüğü kanla gerçekleştirmişlerdir. Kurban seçilen bu teröristlerin ise görevleri bittiğinde ya öldürülmüşler ya da uzun süre koruma altına alınmışlardır.

"Bir sosyalist olan Jean Jaures; oluşturulan tedhiş eylemlerinin, ülkedeki siyasal ve ticari rezaletler yüzünden geliştiğini ileri sürerek, hükümetin basına getirmek istediği yasaları eleştiriyor ve ortaya çıkardığı siyasal ve ticari yolsuzlukları gazetelerde yayımlıyordu. Jaures, Cumhurbaşkanı olan kayınbabasının durumundan yararlanan birinin adının kaçakçılık olayına karıştığını açıklıyor, ayrıca güneydeki demiryolu yolsuzluğundan Panama şirketindeki dolandırıcılıktan söz ediyordu.

9 Age.

Bu yazısının sonunda Jaures, *'Bu dolandırıcı siyasetçi ile, katil terörist sürgüne gönderilmek üzere aynı gemiye bindirildikleri gün, ikisinin kendi aralarında hoşbeşe başladıkları görülecek ve ikisinin de aynı toplumsal düzenin birbirini tamamlayan iki yüzü olduğu anlaşılacaktır'* diyordu."(10)

Jaures'in karşı çıkmasına rağmen Fransa'da basın yasası çıkıyor ve sadece teröristler ceza görüyordu. Bataklik korunmuş, bu bataklığın ürettiği sinekler geçici olarak yok edilmiştir.

Sömürünün Tinsel Kılıfı

Yehova, Musa aracılığıyla Mısır'ı talan etmiştir. Daha öncesine dönüp, İsrailoğullarının Mısır'ın zenginleşmesine nasıl katkı yaptıklarını görelim.

Tufan olmuş, Yehova kendine tam itaat edecek bir avuç insanla dünyayı yeniden düzenlemeye başlamıştır. Bu arada pişmanlık da duymuş olduğunu belirtmiştik. Şimdi Tevrat'a göre dünyada bir ezen (mübarek), bir de ezilen sınıfların nasıl oluştuğuna bakalım.

"Ve Nuh çiftçi olmağa başladı, ve bir bağ dikti; ve şaraptan içip sarhoş oldu; ve çadırının içinde çıplak oldu. Ve Kenânın atası olan Ham, babasının çıplaklığını gördü, ve dışarda iki kardeşine söyledi. Ve Sam ile Yafet bir esvap alıp onu kendi iki omuzları üzerine koydular, ve geri geri gidip babalarının çıplaklığını örttüler; ve yüzleri geri olup babalarının çıplaklığını görmediler. Ve Nuh şarabından ay ildi, ve küçük oğlunun kendisine yaptığını anladı. Ve dedi:

10 Devrimler ve Karşı Devrimler Ansiklopedisi, Gelişim Yayınları, s.85.

*Kenan lânetli olsun,
Kardeşlerine kullar kulu olacaktır. Ve dedi:
Samın Allahı Rab mübarek olsun,
Ve Kenan ona kul olsun.
Allah Yafete genişlik versin,
Ve Samın çadırlarında otursun;
Ve Kenan ona kul olsun."* (Tevrat/Tekvin, Bap 9: 20-27.)

Anlatılan olay bu. **Ham, büyük bir hata yapmıştır. Gerçeği görüp, gerçeği söylemiştir.** Mübarek kılınan bir kişinin ayıbını tesadüfen görmüştür. Üstelik oldukça medeni olarak, gidip kardeşleri ile görüşmüş ve babalarının bu ayıbını ortadan kaldırmaya çalışmıştır.

Dinsel inançların "gerçeğe ya da bilgiye" düşmanlığının ikinci örneği ile karşılaşmaktayız. Birinci örnekte anımsanacağı üzere, yılan, gerçeği söylemiştir. Yılan lanetlendiği gibi, Ham da lanetlenmiştir. Üstelik, cezaların ferdileştirilmesi ilkesine aykırı olarak, Ham'da türeyecek bir zürriyet lanetlenmiştir.

Gerçekte böyle bir cezalandırma yok. Ancak, zaten pratikte yaşanan köleci-feodal sisteme tinsel bir kılıf monte edilmiştir. Böylelikle köleler ya da emeği sömürülenler, bu olumsuz durumun nedenini atası Ham'a bağlayacak ve bu dünyadaki sömürücülerin yakasında düşeceklerdir.

Şam'ın ümmeti mübarek oluyor ve anladığım kadarıyla ruhban sınıfını oluşturuyor. Yafet'in ümmeti ise genişlikle ödüllendirilecek, mal mülk sahibi olacaktır. Yani ekonomik olarak güçlü olanlar, yetkileri de ellerinde bulunduracaklar, bu arada ruhban sınıf da bunların çadırında oturacaktır.

Mübarek insanın ayıbını görüp ortaya çıkararak Ham cezalandırılmış, ayıpları görmemezlikten gelenler ise ödüllendirilmiştir.

Bir zümrenin köleleştirilmesi için kutsal ittifak böylelikle kurulmuş olmaktadır. Yehova'nın mübarekleri sömürü düzeninden yana olduklarını bir kez daha vurgulamışlardır.

Diller Farklı Oluyor

Dinsel inançların temel düşüncelerinden biri birbirini anlamak değil, anlamamak üzerine kuruludur. Anlaşılmayan şeyler üzerinde ortak mutabakat vardır. Kendilerine göre bu ortak mutabakat derin bilgidir. Nesnel gerçekleri çıkış almayan bu derin bilgiler hep boşlukta sallanmaktadır. Dinsel inancın en önemli sorunu; anlamak değil inanmaktır. Koşulsuz inanç, anlamamanın önüne set çeker. Güncel tartışmalarda din adamı, yanıt veremediği sorular karşısında hemen kaşlarını çatarak, "Yoksa sen inanmıyor musun?" diye sert ve tehdit edici şekilde sorar.

Din, ne anlatmak gereksinimi duyar ne de anlaşılacak. Onun tek gereksinimi koşulsuz inanılmaktır. Her ne kadar böyle bir gereksinim duymazsa bile, sadece bir hadis için yüzlerce cilt kitap yazabilirler. Çünkü, **yanlışın bahanesi çoktur, doğrunun nedeni tektir.**

Dünyanın gidişini değiştiren ve devrim niteliği taşıyan bilimsel yasalar bir kitapçık ya da broşür halindedir. Nesnel ilişkilere dayalı somut bilgileri, yüzlerce, hatta binlerce cilt kitapla anlatmaya gerek yoktur. Açıktır. Çünkü bir yerde bilimin amacı anlaşılmasıdır. Bilim kendisine inanılması için herhangi bir çaba sarf etmez. Hele korkuyu hiç kullanmaz. Einstein'ın ortaya attığı "İzafiyet Teorisi" kaç kitaptan oluşmuş ki?

Tevrat'a dönelim:

"Ve bütün dünyanın dili bir, ve sözü birdi." (Tevrat/Tekvin, Bap 11: 1.) Bir kentin kuruluşu anlatılmakta, herkes birbirine yardımcı olmakta ve aynı dili konuşmaktalar. Daha sonra kent halkı Babil Kulesi'ni yapmaya karar veriyor. Rab kullarının ne yaptığını görmek için iniyor:

"Ve Rab dedi: İşte bir kavmdırlar, ve onların hepsinin bir dili var; ... Gelin, inelim, ve birbirinin dilini anlamasınlar diye, onların dilini orada karıştıralım." (Tevrat/Tekvin, Bap 11: 6-7.)

Değişik bölgelerde yaşayıp, farklı dilleri konuşan insanlara bilimsel bir açıklama getiremeyen Musa böyle anlatıyor Tevrat'ta. Burada ilginç bir saptama var; **Yehova, insanların birbirini anlamasından rahatsızlık duymaktadır. Dinsel inançların bilmeye ve anlamaya karşı düşmanlıklarına bir örnek daha.**

İnanç mı Kâr mı?

Babil'de insanların birbirini anlamasını önlemek için dillerini karıştıran Yehova, bildiğiniz gibi toprak vaat etmiştir. Vaat edilmiş kutsal toprakları kendine yurt edinen Nuh'un oğlu Şam'ın zürriyetinden olan Abram, milletiyle birlikte kıtlıkla karşı karşıya kalır. Mısır'da bolluk ve bereket vardır. Firavunların yönetiminde bulunan Mısır'dan ürün alınması gerekmektedir. Bu olayın Tevrat'ta yazılı oluşumu aynen şöyle:

"Ve memlekette kıtlık oldu; ve Abram orada misafir olmak üzere Mısıra gitti; çünkü, memlekette kıtlık ağırdı. Ve vaki oldu ki, Mısıra gitmesi yaklaştığı zaman, karısı Saraya dedi: İşte biliyorum ki, sen görünüşü güzel bir kadınsın; ve olur ki, Mısırlılar seni görünce: Bu onun karısıdır derler; ve beni öldürürler, fakat seni sağ bırakırlar. Senin yüzünden bana iyi davranılsın, ve senin sebebinle canım yaşasın diye: Onun kızkardeşiyim de." (Tevrat/Tekvin, Bap 12: 10-13.)

Bundan sonraki bölümlerde olaylar tahmin edildiği gibi geliyor ve Abram, karısını kız kardeşi olarak tanıtıyor. Firavun kadını alıyor, daha sonra gerçek anlaşılıyor ve Abram koyun, siğir, eşek, deve alarak geri dönüyor.

Aradan binlerce yıl geçti. İnsanlık 20. yüzyılın ortalarına doğru eşi görülmemiş bir Yahudi kıyımına tanık olarak girdi. **Bu kıyımı yapanlar Nürnberg mahkemelerinde, Yahudileri öldüren silah ve araçların yine Yahudi firmalarınca üretildiğini söylediler.**

Daha sonra da, ortaya atılan bu iddiaların gerçek olduğu belgelendi. İkinci paylaşım savaşındaki Yahudi katliamı bütün dünya halklarının dikkatlerinin yoğunlaşmasına neden olmuştu. Bu yoğunlukla gözden kaçan iki oluşum vardı.

Birincisi; **katliama uğrayanlar sadece Yahudi değildi**. Dünyanın dikkatleri faşist ve Nazi yönetimlerin vahşeti üzerine toplanmışken, emperyalizmin yaptığı kıyımlar gözden kaçtı. Oysa bu kıyımların boyutu, Nazilerin yaptığından çok daha fazlaydı. Savaş sonrası yenik düşen Nazizmin kirli çamaşırları, emperyalist ülkeler tarafından teşhir edilince, emperyalizmin dünyayı yumuşak işgali yasal haklılık kazandı. Amacım Nazizmin savunusunu yapmak değildir. Bir diğer bakış açısı ile, **Nazizm, emperyalist düşüncenin vurucu gücüydü**. Bu vurucu gücün çirkinliğini sergileyen sömürü düzeninin mimarları, olumsuz eylemleri kamuoyundan gizlemeyi başardılar. Hitler ve çevresi de, kendilerinin dünyayı yönetmek için Tanrı tarafından gönderildiklerine inanmaktaydılar. Onlar da kendi milletlerinin en üstün ırk olduğunu savunmaktaydılar. Ne fark etti ki; **filler çarpıştı, otlar ezildi. Propaganda gücü ile iktidara gelen Nazizm, aynı propaganda gücünü kullanan emperyalistlerce harcanıp, değişik isimlerle yeniden yaşatıldı**.

İkinci paylaşım savaşının bitiminden sonra, soğuk savaş döneminin ürettiği cellatların, Üçüncü Dünya ülkelerinde yaptığı kıyım, Nazilerin Yahudilere yaptığını bile gölgede bırakmıştı.

İkinci gözden kaçan durum ise; ikinci paylaşım savaşının mağdurlarını oynayan (*ki gerçekten, masum halk katledildi*) Yahudiler, bunu fırsat bilerek, Tanrı'nın kendilerine vaat etmiş topraklara gittiler. Ellerinde kendilerini haklı kılacak iki nedenleri oluşmuştu; uğradıkları kitle katliamı ve Tanrı'nın emirleri.

İşte bu amaçlarına ulaşmak için, Yahudi kıyımına göz yuman Yahudilerin olduğu bir gerçek. Ama kendi ulusunun bile kıyımına soylu bir düşünceyle göz yumdular. Çirkin eylemler yine soylu düşüncelerle sunuldu insanlara.

Kutsal kitaplarda, alacağı ürün için karısını firavuna vermeyi yeğleyen düşünce, sahip olacağı topraklar için kendi milletinin kıyımını da yeğleyebilirdi.

Mısır dönüşünde Abram ve Lut o kadar zenginleştiler ki, aralarında bölüşüm kavgası başladı.

"Ve birlikte oturmak için yer onları taşıyamıyordu; çünkü onların malı çoktu, ve birlikte oturamıyorlardı. Ve Abramın sürülerinin çobanları ile, Lûtun sürülerinin çobanları arasında çekişme oldu." (Tevrat/Tekvin, Bap 13: 6-7.)

Yehova'nın yeryüzündeki temsilcisi Nuh'un belirlemesi ile, genişleyecek olan Şam'ın torunları arasında bölüşüm kavgası çıktı. Tanrı'nın emriyle zenginleşen insanlar, Tanrı'nın emri olmadığı için, bölüşüme, dayanışmaya ve barışa yanaşmıyorlardı. Elbette temeli, ekonomik ya da inanç sömürsüne dayanan bir varlığa sahip olma kavgası olacaktı. Paylaşım, bu sisteme ters olduğu için, Yehova'nın emirlerine de ters olacaktı. Yehova'nın kul ve hizmetli olarak tayin ettiği bir zürriyet ile, mübarek tayin ettiği bir zürriyet nasıl paylaşım yaparlardı?

Sonradan bir çözüm bulundu. Tanrı'nın kendi emirlerine verdiği mülkleri, içindeki insanlar ile bölüştüler. Barış şöyle başlıyor; Abram Lut'a diyor ki, *"Rica ederim benimle senin aranda ve benim çobanlarımla senin çobanların arasında çekişme olmasın; çünkü biz kardeşiz"*. Kutsal kitaba göre kardeş olan bu iki insan, yeryüzünü kimseye danışmadan bölüştüler. Abram, Kenan diyarında oturup, Tanrı'nın emri ile sömürü düzenini sürdürürken; Lut'un payına Erden Havzası düştü.

Şimdi de emperyalist ülkeler masa başında, dünya halklarına danışmadan sadece yöneticileri ile ittifak yapıp, birtakım barış anlaşmaları yapıyorlar. Hangi tür anlaşmaların neye karşılık olduğunu ise, o an bedel ödeyenler bilemiyor ve o anlaşmalar, yüzlerce yıl sonra yazılacak tarihin konusu oluyorlar.

Mübarek Olanlar Hile Yapar mı?

Yapar. Bu benim iddiam değil, **Tevrat öyle söylüyor.** Abram 99 yaşında iken Tanrı ona görünüyor ve yaptığı hizmetlerden dolayı ödüllendiriyor. Önce adını değiştiriyor; ona "*yüce baba*" anlamına gelen "*İbrahim*" adını veriyor ve binlerce yıl dünyanın siyasi yazgısını belirleyecek ahdini yapıyor.

Bu ahitle pratik yaşamda oluşmuş sınıf farkları Yehova tarafından onaylanıyor. Yüzyıllardır insanlık **Tanrı-Hükümdar-Baba**'dan oluşan üçgenin geriliğinde ve adaletsizliğinde kıvranmıştır. Tüm evrenin sahibi olduğunu söyleyen Tanrı, hazinesinden krallara bağış yapmakta, sebepsiz zenginleşmeye olanak sağlamaktadır. Evrene sahiplik sadece toprak sahipliği değil, bir de bu topraklarda yaşayan insanlar ve bu toprağı işleyen aletlerin sahipliğini de içerir.

İnancı yönetmek iyi bir ranttır. İnancı yönetenler, bu rantı elde edebilmek için, önce inanç sistemlerinden ve inancın getirdiği ahlak düzeninden taviz vermek zorundadırlar. **Hem ahlaklı hem de inançlı olmak, zavallılaştırılmış halkın işidir.** Tanrı'nın kendilerine sunduğu bu mülkleri yönetmek adına, mübarek kişiler her türlü hile, yalan ve sahtekârlığa başvururlar. İnanç bayrağını elinde tutanlar, 148 kg altına ve İsviçre topraklarının yarısı kadar bir toprağına sahip olma kavgasındalar. Yoksa insanların mutluluğı asla ve asla onların sorunu değildir. Kutsal kitap bu konuda kendilerinin önünü açmıştır.

Dünyayı yönetmek için, egemenlik hakkının bir kısım insanların elinde olması gerekmektedir. Tanrı, bu gereklilik sonucu egemenlik hakkını İbrahim'e devrederken, ayrıca ona "cumhurun babası" unvanını da vermiştir. Verdiğı bununla sınırlı değil, bir de "**Bütün Kenan diyarını ebediyen**" İbrahim'in zürriyetine vermişti. Anımsanacağı üzere İbrahim'in zürriyeti iki sınıfa ayrılmıştı; bir kardeşin zürriyetinin, diğer kardeşin zürriyetine kulluğı sağlanmıştı. Yani **bir zürriyet, Tanrı tarafından makbul yönetici sınıfı, diğer zürriyet ise, kulluk edecek lanetli sınıf.**

Ama Tanrı'nın bazı şartları var: İbrahim ile yapılmış ahdin, daha sonra gelecek nesiller tarafından da koşulsuz olarak kabul edilmesi.

Bu çerçeve içerisinde ilk şart sünnet geleneğidir.

Tanrılık yetkileri ile donatılan İbrahim, kenan diyarına sahip olma karşılığında, milletinde bulunan tüm erkekleri sünnet ettirmiştir. *(Bu arada sünnet geleneğinin Yahudilikten çok önce oluştuğunu belirtmeliyim. Mitolojilere göre Zeus'un anası sayılan ve Reia da denilen Ana Tanrıça'nın adı Frigler'e Kybele olarak geçmiştir.)* Sözü Server Tanilli Hocamıza bırakalım:

"Friglerin Küçük Asya'da öteden beri kökleşen gelenekleri benimseyip sürdürdüklerini sanatlardan çok dinleri gösterir. En eski kült, Büyük Ana-Tanrıça Kybele'nin kültüydü. ... Ana Tanrıçaya ayrılan kutsal kentün gerek dinsel, gerek ticari yönetimi Attis'in adını taşıyan birtakım başrahiplerce yerine getiriliyordu. . . Tanrı ve Tanrıça adına görkemli ayinler yapılırdı. Burada iki yüksek rahip bulunuyordu, bunlardan birisi Attis'in adını taşıyordu ve maiyetinde 'Gal' adı verilen rahipler vardı. Gal'lerin erkeklikleri giderilmişti ve bu ameliyatı dinsel tapınmanın coşkunuğu içerisinde kendi kendilerine uygularlardı."(11)

Sünnet daha sonra bu eylemin yumuşatılmış şekli olarak, önce Tevrat'a girdi, ardından günümüze kadar geldi.

Yehova'nın İbrahim'le yapmış olduğu bu ahit, daha sonra bir kitle katliamının aracı olarak kullanılacaktır.

Hivi memleketinin kralı Hamor'un oğlu Şekem, Yakup'un kızı Dina'ya gönül veriyor ve onunla yattıyor. Olay duyulunca Yakup ve oğulları hem kederlenip hem de kızıyorlar. *"... Yakupun kızı ile yatmakla İsrailde çirkin olanı yaptı; ve böyle iş olmaz."* (Tevrar/Tekvin. Bap 34: 7.) Hamor, olayı kabullenip, Yakup'un kızını, oğlu Şekem'e istiyor. Uzun pazarlıklardan sonra, Hamor'un ve halkının erkeklerinin sünnet olması şartı ile kızlarını vermeyi kabul ediyorlar. Kral Hamor, sünnet şartını kabul ediyor ve halkının erkeklerini de sünnet olması için ikna ediyor. Bundan sonrasını Tevrat'tan izleyelim:

11 S. Tanilli. Yüzyılların Gerçeği ve Mirası, c.I, s. 140.

"Ve şehrinin kapısından bütün çıkanlar Hamoru ve oğlu Şekemi dinlediler; bütün erkekler sünnet oldular. Ve üçüncü günde vaki oldu ki, onlar sızı çekmekte iken, Yakubun iki oğlu, Dinanın kardeşleri Şimeon ve Levi (bu Levi'ye dikkat: daha sonra terörist Musa'nın atası olacaktır- S.M.) her biri kılıcını alıp korkusuz şehre girdiler, ...ve şehri yağma ettiler; çünkü kızkardeşlerini munda etmişlerdi. Onların koyunlarını ve sığırlarını ve eşeklerini, ve şehirde olanı ve kırdada olanı aldılar ve bütün mallarını, ve bütün çocuklarını ve kadınlarını ele geçirdiler, onları ve evde olan her şeyi yağma ettiler." (Tevrat/Tekvin, Bap 34: 24-29.)

Namusunu korumak için bir şehri yağmalayan Yakup, anımsanacağı üzere, iki kız kardeş ile evlenmişti. Kayınbabasının mallarını çalmıştı. Bir Lüffah* karşılığı, diğer karısına kiralanmıştı. En önemlisi, bu konuyu anlatacağım, babası İshak, egemenlik haklarını diğer oğlu Essav'a devretmeyi düşünürken, kardeşini ve babasını, hile ve yalan ile atlatmış, babasının kendini kutsamasını sağlamıştı. Kardeşinin korkusunda başka şehirlere kaçmıştı. İşte bu Yakup, sözde namus için, Yehova'nın ahdini araç olarak kullanarak, bir şehri yağmalamış ve ele geçirmiştir.

Bu anlatılan konular, bir çete savaşı değil, Tevrat'tan hiç değişiklik yapılmadan alınan bölümlerdir.

Mitolojilerde terör başlı başına bir araştırma konusudur. Bu araştırmanın çok kısa zamanda yapılması, insanın içindeki şiddetin canlı tutulmasının gerekçelerine bir açıklık kazandırabilir. Kutsal kitapta anlatılan bu olay adı konmamış terörden başka nedir ki!

Şimdi egemenliği ele geçirmek üzere, mübarek kılınan kişilerin yaptığı hilelere örnek verelim. Bu hileler önemli; çünkü, daha sonraki yıllarda egemen güçler, yaptıkları her hileye tinsel kılıf bulacaklardır.

* Lüffah: Büyük ve geniş yapraklı, kokulu bir bitki olup evvelce büyücülükle kullanılırdı.

Kurallarını doğadan ve doğayı oluşturan maddeler arasındaki nesnel ilişkilerden alan her yönetim biçimi halkına mutluluk verir. Bu tür yönetim biçimlerinde amaç halkın mutluluğudur. Ama kurallarını nesnel gerçeklerin dışında, tinsel güçlere dayayan yönetim biçimlerinin amacı halkın mutluluğu değil güvenliğidir.

Mutluluk ile güvenlik arasındaki fark çok büyüktür. Emperyalist ülkeler, Üçüncü Dünya ülkelerini güvenlik adına işgal ederler. Bu tür ülkelerin, "*eğitim, sağlık, kültür*" gibi insanların mutluluğu ile ilgili harcamalarına bakın, güvenlik için yapılan harcamalardan çok düşüktür. Çünkü, hileli yollardan elde edilmiş egemenlik haklarının korunmasına gereksinim duyulur. (*Bu konuyu, Benden Sonra Tufan Partisi adlı kitabımda kara mizah olarak işlemiştim, bu nedenle tekrarından kaçındım.*)

"Ve İbrahim kendisine ait olan her şeyi İshaka verdi." (Tevrat/Tekvin, Bap 25: 5.)

Bundan anlıyoruz ki, egemenlik hakkı da İshak'ındır. Ancak İshak'ın egemenlik hakkının devri bu kadar kolay olmamıştır.

"Ve vaki oldu ki, İshak kocamış olup gözleri göremediği zaman, büyük oğlu Esavı çağırdı, ve ona dedi: Ey oğlum; ve ona, işte ben, dedi. Ve dedi: İşte, şimdi kocadım; öleceğim günü bilmiyorum. Ve şimdi silâhlarını, ok kılıfını ve yayını al, ve kıra çıkıp benim için av avla; ve benim için sevdiğim gibi lezzetli yemek yap, ve bana getir de yiyeyim; ta ki, ben ölmeden önce canım seni mübarek kılsın." (Tevrat/Tekvin, Bap 27: 1-4.)

İshak, oğlu Esav'a devredecektir, Yehova'nın kendisine bağışladığı egemenlik hakkını, yani adı konmamış halifeliliği.

İshak'ın çok karısı vardır. Esav'ın annesi olmayan diğer karısı Rebeka, kendi oğlu Yakup'u uyarıyor. Kadın paniklemiştir, çünkü egemenlik, kumalarından birinin oğluna gidecektir. Osmanlı padişah analarının Tevrat'taki versiyonu olan bu kadın, hile ve yalan ile Yakup'un mübarek kılınmasını sağlıyor.

Olay şöyle gelişiyor: İshak'ın gözü görmüyor. Bunu değerlendiren Yakup, Esav'ın kılığına girerek ona av eti getiriyor. Hatta ava gidip gelmeye vakti olmadığı için, annesi yakında bulunan bir hayvanı keserek, yemek yapıyor ve av eti olarak yutturuyor İshak'a. Ve İshak da oğlu Esav zannederek Yakup'u mübarek kılıp egemenlik hakkını ona devrediyor. Egemenlik hakkının devri anında söylenenler de kayda değer:

"Ve yaklaşıp onu öptü, ve esvabının kokusunu kokladı, ve- onu mübarek kılıp dedi:

Bak, oğlumun kokusu

Rabbin mübarek kıldığı kırım kokusu gibidir;

Ve Allah sana göklerin çiğinden,

Ve yerin semizliğinden,

Buğdayın ve yeni şarabın çokluğunu versin;

Kavmlar sana kulluk etsinler,

Ve milletler sana baş iğsinler;

Kardeşlerine efendi ol,

Ve ananın oğulları sana baş iğsinler;

Sana lanet edenler lânetli olsunlar,

Ve seni mübarek kılanlar mübarek olsunlar."(Tevrat/Tekvin, Bap 27: 27-29.)

Kardeşinin kılığına girerek, hile ve yalan ile egemenlik hakkını ele geçiren Yakup, kardeşi Esav'ın gelişiyile birlikte korkuyor. Daha sonra bunların hile olduğunu anlayan İshak, hakkı geri alacağına hile yapan oğlunu koruyor ve Esav onu öldürmesin diye kaçmasını öğütüyor. Kaçış sırasında akşam bir yerde konaklayan Yakup, rüyasında Rabb'i ile konuşuyor. Rab Yakup'a şöyle der:

".. .üzerinde yatmakta olduğun diyarı sana ve senin zürriyetine vereceğim; ve senin zürriyetin yerin tozu gibi olacak, ve garba, ve şarka, ve şimale, ve cenuba yayılacaksın; ve yerin bütün kabileleri sende ve zürriyetinde mübarek kılınacaktır. Ve işte ben seninle beraberim, ve gideceğin her yerde seni tutacağım..."(Tevrat/Tekvin, Bap 28: 13-15.)

Hileci ve yalancı olan Yakup'a, hem İshak hem de Yehova sahip çıkmış ve desteklemiştir.

Yehova daha önce de bir katili korumuştur. Yaptığı ayırım yüzünden, Kain'in kardeşini öldürmesine ortam hazırlayan Yehova *"Her kim ki Kain'i öldürürse yedi kez öcü alınacaktır"* diyor. İşte bu kardeş katili, daha sonra bir şehir kuracak kadar çoğalıyor, çocuk ve torun sahibi oluyor. Birkaç göbekten torunu olan Lamek, iki insanı öldürüyor. Gerekçesi ise; *"Çünkü beni yaraladığı için bir adamı, berelediği için bir genci öldürdüm"* oluyor ve devam ediyor Lamek: *"Eğer Kain'in yedi kere öcü alınacaksa, Lamek'in de yetmiş yedi kere alınacaktır."* Böylelikle Yehova'nın katilleri koruma davranışı, kulları tarafından da benimsenmiş oluyor.

İşte bu ve buna benzer olayların sonucunda diyebiliriz ki; dinsel inançlar, toplumsal ilişkileri gerekli olan ahlak kurallarına göre değil, Tanrısal tabulara dayandırılır. Mülkiyet ve egemenlik haklarını, sömürülen halkın zararına kullanan sistemde yasalar, Tanrısal tabulara bağlanırsa, adalet, mülk sahibinden yana işler.

Karaborsanın Kutsallığı

Kutsal kitaplara yakınlığı olan her insan, İshak'ın oğlu Yusuf'un başına gelenleri bilir. Bu nedenle detaylarına inmeden kısaca anımsatmak istiyorum. **Babası İshak tarafından çok sevilen Yusufu, kardeşleri kıskanmaktadır.** Büyük olasılıkla, adı konmamış hilafeti Yusuf'a devredeceğini düşünen kardeşler bir tuzak hazırlar. Kırdı, Yusufu bir kuyuya atarlar, amaçları onu orada ölüme terk etmektir. Sonra, onu satmanın daha kazançlı bir iş olduğunu düşünerek, köle tüccarlarına satarlar. Dinsel inançlardaki "kul", emperyalist düşüncenin "müşteri"si ile aynı anlamı taşır. İkisinde de insani değerler geri plandadır. İnsanda var olan zaafı ise, inançların ve emperyalizmin kullandığı araçlardır. İnançtaki korkuya denk gelen, emperyalist düşüncedeki sahip olma duygusudur. **Korkarak itaat eden ve sonuçta teslim olanın kavuştuğu sahte mutluluğa,** emperyalist düşünce satın alarak elde ettiği güvenlik duygusuyla ulaşılır.

Köle olarak Mısır'a gelen Yusuf, birçok olayla karşılaşır. Yusuf'un kâhinlik özelliği onu birçok sıkıntıdan kurtarır. Rabb'in sevgili kulu olan Yusuf, ayrıca saf ve güzeldi. "...*Ve Yusuf endamı güzel ve bakılıştta güzeldi.*" (Tevrat/Tekvin, Bap 39: 6.) Bu arada, kendisi ile yatmak isteyen efendisinin karısını reddedince bir komplo neticesinde zindana atılıyor. Kendisi zindandayken, Firavun bir rüya görüyor. Tahmin edersiniz, bu rüyayı Yusuf'tan başka kimse çözemez. Yusuf'un rüyaları yormaya yatkınlığı doğal karşılanmalı, çünkü, bir ulusu rüyalarında gördükleri şekilde yönetmekteler.

Yusuf Firavun'un gördüğü rüyayı yorumlarken, yaşamının da fırsatını yakalamış oluyor ve şöyle yorumuyor rüyayı:

".. Allah yapmak üzere olduğu şeyi Firavuna bildirdi... Firavuna dediğim şey budur; işte bütün Mısır diyarına yedi büyük bolluk yılı gelecektir; ve ondan sonra yedi kıtlık yılı çıkacaktır; ve Mısır diyarında bütün bolluk unutulacaktır; ve diyarı kıtlık telef edecektir." (Tevrat/ Tekvin, Bap 41: 25-30.)

Sorunu böylelikle ortaya koyan Yusuf çözümünü de önerecektir.

"Ve şimdi Firavun akıllı ve hikmetli bir adam arasın, ve onu Mısır diyarı üzerine koysun... ve yedi bolluk yılında Mısır diyarının beşte birini alsın. Ve bu gelecek iyi yılların bütün yiyeceğini toplasınlar; ve buğdayı şehirlerde yiyecek olarak Firavunun eli altında yığsınlar, ve saklasınlar. Ve bu yiyecek Mısır diyarında olacak yedi kıtlık yılı için memlekete zahire olacaktır; ta ki memleket kıtlıkta kırılmasın." (Tevrat/Tekvin, Bap 41: 33-36.)

Yehova, Firavun'u uyarmaktadır. Büyük çatışmaya gireceği Firavun'u böyle uyarması, iyilik ve kötülük kavramını tekrar düşündürmektedir. Rüyayı yorumlayan Yusuf, başlangıçta halkın yararına gibi görülen ve alınması gereken önlemleri şöyle sıralamakta:

- *Firavun akıllı ve hikmetli bir adam görevlendirecektir. Elbette hem akıllı hem de Rabb'e dayandığı için Yusuf olacaktır bu kişi.*
- *Yönetme yetkisinin büyük bölümü bu kişiye devredilecektir.*
- *Bütün diyarlara Mısırlı memurlar konacak. Halkın hoşnutsuzluğunu bastırabilmek için bu memurlara önemli ölçüde gereksinim var.*
- *Mısır diyarının beşte birini Firavun almalı ki, daha sonra tamamına sahip olsun.*
- *Devlet yönetiminin üst kademelerinde dönen dolaplardan haberi olmayan halk, her yıl yaptığı gibi ürününü satacaktır. Yehova-Firavun-din adamı üçgeni çıkar paydasında buluşarak, rüyaya kehanetle ülkeyi yönetirken, halkın nasıl soyulacağı planları yapılmış, bu planda da başarılı olmuşlardır.*
- *Toplanan bütün buğdaylar, Firavun'un olacaktır.*

Din adamını temsil eden Yusuf, halkın zayıf taraflarını ve kıtlıkta neler yapabileceklerini kestirerek, inancına ters olan Firavun ile işbirliğine girişmiştir. Firavun, ne Yusuf'un ne de atalarının dinine inanmıyordu. Halkı soymak konusunda çıkarlar birleşince, inançlar rafa kaldırılmıştır. Yehova da her zamanki gibi, mülkü ve egemenliği elinde bulundurandan yana olmuştur.

Günümüzde de böyle; yüzyıllardır İslam inançlarına karşı Haçlı Seferleri yapılmaktaydı. Bu seferleri düzenleyen Hıristiyanlar, inanç adına asker topluyor ve bu savaşta ölenlerin şehit olacağını söylüyorlardı. Bu savaşlara karşı çıkan İslam ülkelerinin halkları ise, yine inanç adına saldırılara karşı koyuyor ve savaşta ölenlerin şehit olacağını bildiriyorlardı. Bir tarafa göre şehit olanlar, öteki tarafa göre mundardı.

Aradan yüzyıllar geçti, İslamiyette kutsal sayılan Kabe'yi, diğer Müslüman bir ülkeye karşı Hıristiyanlar korudu. Peki bütün bu ölenlerin günahı neydi? (*Amerika'nın Irak'ı bombalamasının gerçek nedeni yukarıdaki bölümlerde işlenmişti.*)

Halkı sömürmek ve yeryüzü Tanrılarına kul etmek amacıyla Yehova'nın temsilcisi Yusuf ile, kendini Tanrı sanan Firavun'un işbirliği, emperyalist sistemin mimarlarına her zaman örnek olmuştur.

İkinci paylaşım savaşıdan sonra Amerika, Rusya'nın yayılmasını önlemek için, "**yeşil kuşak**" projesi geliştirmiştir. Türkiye, İran, Afganistan gibi ülkelerde, gericiği, irticayı yeniden hortlatmış, bir anlamda Müslümanlığı desteklemiştir. **Varşova Paktı'nın kendisini feshetmesinden sonra, yeşil kuşağın rengi biraz daha açılmış olarak, hüzünlü tebessümlü Fethullah Hoca'yı ve düşüncesini desteklemeye başlamıştır.** ABD'nin yaptıkları, kurduğu sistemin gereği olarak kendi içinde tutarlıdır. **İstilacı ülke için, ne demokrasi ne de insan hakları, ne çağdaşlık ne de halkın mutluluğu önemli değildir Onlar için önemli olan, kendi gereksinimlerini sağlayacak hammadde kaynaklarının güvence altına alınmasıdır.**

Din emperyalizmin kullandığı en önemli silahtır. Eisenhower, sonunda bunu itiraf etmek zorunda kalmıştır. Emperyalist güçler ile dinin zaman zaman savaştıkları görülmüştür, aralarında amaç farklılığı olduğundan değil, oluşan pastanın bölüşümünde paylara razı olunmadığından çıkmıştır bu savaşlar.

Yusuf un emperyalistlere örnek olan sömürü planına tekrar dönelim.

"Ve Firavun Yusuf a dedi: Mademki Allah sana bütün bu şeyi bildirdi, senin gibi akıllı ve hikmetli adam yoktur" (Tevrat/Tekvin, Bap 41: 39) diyen Firavun tüm yetkiyi Yusuf'a veriyor, ama bir şartı var: "...ben, yalnız tahtta senden büyük olacağım." (Tevrat/Tekvin, Bap 41: 40.) Üçgen kesinleşti. **Yehova-tek yönetici ve karar organı Firavun-din adamını temsilen Yusuf.** Burada gözden kaçırılmaması gereken bir durum var; Firavun, Yehova'nın büyüklüğünü ve hikmetini kabul ediyor. Gerçekte her zaman kabul ediyor, **ama İsrailoğullarının yöneticileri, Firavun'un Yehova'ya inanmadığını sık sık söyleyerek, Mısır'ı talan etmişlerdir.**

Devlet mührünü Yusuf'a teslim eden Firavun, sahip olacağı toprakları işlemek üzere, halkı biraz daha köleleştirme hazırlıklarına girişirken, sfenksler ve piramitler yaptırıyor ve zevku safanın kollarına teslim oluyordu.

Bu arada kehanet gerçekleşiyor, bolluktan sonra kıtlık geliyor.

"Ve bütün Mısır diyarı aç kalınca, kavın Firavuna ekmek için feryat ettiler, ve Firavun bütün Mısırlılara dedi: Yusuf'a gidin; onun size diyeceğini yapın. Ve kıtlık bütün yeryüzü üzerinde idi, ve Yusuf yiyecek bulunan bütün yerleri açıp Mısırlılara satıyordu..." (Tevrat/Tekvin, Bap 41: 55-56.)

Tevrat'ın bundan sonraki bölümünde, kıtlığın sadece Mısır'da olmadığını, tüm çevre devletlerde olduğunu, Yusuf'un kardeşleri ve babası ile görüştüğünü öğreniyoruz. Firavun, Yusuf'un ailesine Mısır'da mülkler veriyor. *(Daha sonra bu mülklerin "üs" olarak kullanıldığı görülecektir.)* Yusuf bütün kabilesini Mısır'a yerleştirmiştir.

"Ve Yusuf, babasını ve kardeşlerini ve babasının bütün evini ailelerine göre ekmekle besledi." (Tevrat/Tekvin, Bap 47: 12.)

Ailesini böyle kurtaran Yusuf, Mısır halkına neleri layık gördü?

"Ve bütün memlekette ekmek yoktu; çünkü kıtlık çok ağırdı, ve kıtlık yüzünden Mısır diyarı ve Kenan diyarı zebun oldular. Ve Yusuf, satın aldıkları buğdaya bedel Mısır diyarında ve Kenan diyarında bulunan bütün parayı topladı; ve Yusuf parayı Firavunun evine getirdi. Ve Mısır diyarında ve Kenan diyarında para tükenince, bütün Mısırlılar Yusuf'a geldiler, ve dediler: Bize ekmek ver, niçin senin karşında ölelim? Çünkü para bitti." (Tevrat/Tekvin, Bap 47: 13-15.)

Ama sırtını Tanrı'nın kutsal, yönetimin ise maddi gücüne dayayan Yusuf, açlıktan inleyen halk için kendine ve temsil ettiği sisteme yaraşır bir çözüm bulur.

"Ve Yusuf dedi: Davarlarınızı verin, eğer para bitti ise, davarlarınıza bedel veririm. Ve davarlarını Yusuf'a getirdiler; ve Yusuf atlara bedel, ve koyun sürülerine bedel, ve sığır sürülerine bedel, ve eşeklere bedel onlara ekmek verdi; ve bütün davarlara bedel o sene onları ekmekle besledi." (Tevrat/Tekvin, Bap 47: 16-17.)

Bugün yönetime gelenlerin kendi yakınlarına çıkar sağlamalarını bu düşünceye göre yadırgamamak gerekir. Kendi yakınlarını Ramses Őehrine yerleştirip, iktidarın tüm nimetlerinden faydalandıran, mübarek kılınmıŐ Yusuf'un halkı Firavun adına nasıl kullaŐtırdıėını, Tekvin, Bap 47'de izleyelim.

"Ve o yıl sona erince ikinci yılda ona geldiler, ve kendisine dediler: Efendimden gizlemeyeceğiz ki, para tükendi; ve davar sürüleri efendimindir: bedenlerimiz ve toprağımızdan başka efendimin önünde bir Şey kalmadı; hem biz, hem toprağımız senin gözlerinin önünde niçin lelim? Bizi ve toprağımızı ekmekle satın al, ve biz ve toprağımız Firavuna kle olalım; ve tohum ver, yaŐayalım. ve lmeyelim, ve toprak l olmasın.

"Böylece Yusuf Mısırın bütün toprağını Firavuna satın aldı; çünkü Mısırlılar, her biri kendi tarlasını sattı, çünkü kıtlık onla-rı sıkıŐtırıyordu; ve toprak Firavunun oldu... Ancak khinlerin toprağını satın almadı; çünkü khinlere Firavun tarafından tayin vardı, ve Firavunun onlara verdiği tayinleri yerlerdi; bunun için topraklarını satmadılar." (Tevrat/Tekvin, Bap 47: 18-20, 22.)

Şimdi olayın net fotoğrafı ortaya ıktı. Bu olayların analizini yapmaya gerek yok, ama insan düşünmeden edemiyor. retime hiçbir katkısı olmayan khinler, (dönemin din adamı statüsünde) Firavun'un kendilerine baėıŐlamıŐ olduğu topraklarda oturmaktalar ve tek görevleri inançları yaymak. Bu nedenle bütün halkı etkileyen kıtlık, kendilerini etkilememekte. Firavun aldığı paydan küçük bir kısmını dağıtarak hem inançları yaygınlaŐtırmıŐ hem de sömürü düzeninin devamını sağlamıştır.

nce parasından, sonra taŐınır mallarından, daha sonrada toprakları ve emeklerinden vazgeçen halk, doğal olarak Firavun'un mlk konumuna düŐürülmüŐtür. Bu işleri de Tanrı'nın mübarek kıldığı Yusuf organize etmiştir.

Yusuf bu yaptıkları için ödölsüz kalmayacak, önce babası egemenlik hakkını devredecek, sonra da Yehova onu kutsayacaktır. Firavun'u güçlendirip zenginleştiren Yusuf'un mübarek kılınması, ekonomik çıkarlar karşısında, inançların hiç önemli olmadığını ibret verici bir belgesidir.

Bir Not

Tevrat'ta anlatılan Yusuf ve babası İsrail'in yaşamöyküsü ile Yunan ve Roma mitolojilerinde, ekili toprağın Tanrıçası ve özellikle buğday Tanrıçası olarak bilinen Demeter ve kızı Persephone'nin yaşamöyküsünde koşutluk vardır. Aslen çiftçi olan İsrail'in oğlu Yusuf, kardeşleri tarafından tuzağa düşürölüp, önce bir kuyuya atılmış, sonra da kuyudan çıkarılıp Mısırlı esir tüccarlarına satılmıştır.

Zeus ve Demeter'in kızı olan Persephone ise, amcası tarafından kaçırılmış, Ölüler diyarı sayılan bir mağaraya götürölmüştür. Mitolojilerdeki ölüler ülkesinin mağarası, tektanrılı dinde kuyuya dönüşmüştür.

Anne Demeter ve baba İsrail'in yaşamlarının büyük bir bölümü kaybolan ve kaçırılan çocuklarını aramakla geçmiştir. **Tevrat'ta olayların tanığı, İsrail'in diğer oğlu Ruben, mitolojilerde ise tanık güneştir**, ki daha sonra Ruben babası tarafından şöyle tanıtılmıştır: "*Ruben benim ilkim, kudretim, kuvvetimin başlangıcı; itibarda birinci ve kuvvette birinci...*" (Tevrat/Tekvin, Bap 49: 3.) **Böylelikle güneş kültü, tektanrılı dinlerde Ruben'in kimliği ile devam etmektedir.**

Tanrıça Demeter, Keleos'un karısı Metaneira'nın hizmetine girer ve kendisine emanet edilmiş çocuk olan Triptolemos'a yeryüzünde buğday kültürünü yayma görevi verir. Yusuf da hizmetli olarak bir ailenin yanında kalmıştır ve buğday yaşamının en önemli parçasını oluşturmuştur.

Demeter mitosunda da kıtlık başgösterir.

"Ne var ki, Demeter'in kendi isteğiyle sürgünde yaşaması, toprağı kısırlaştırmakta ve bu yüzden de dünyanın düzeni bozulmaktaydı."(12)

Tanrıça Demeter buğdayın bereketi ile özdeşti. Yusuf ise buğdayın yönetim gücünü simgeler. Mitolojilerdeki bereket, tektanrılı dinlere yönetim olarak geçmiştir. Bu noktada mitosların biraz daha adaletli oldukları akla geliyor; çünkü mitoslarda kıtlığın olması dünya düzeninin bozulması ile eşanlamli iken, tektanrılı dinde sömürme aracı olarak kullanılmıştır.

Vasiyetnamede Terör

Açlığa mahkûm edilen halk, Firavun'dan yana köleleştirildi, mallara, toprağı ve insana el kondu, yetki Firavun'da, yürütme ise Yusuf ta kaldı. Sıra, İsrailoğullarının egemenlik haklarının vasiyet yoluyla Yusuf a devredilmesine geldi. **Yehova Yakup'un adını "İsrail" olarak değiştirmiştir.** Bakalım İsrail 12 oğluna neleri vasiyet etmiştir. Oğulların isimlerinin yanına parantez içinde anlamları not düşülmüştür.

"Ruben (bakın bir oğul) benim ilkim, kudretim, kuvvetimin başlangıcı; İtibarda birinci ve ve kuvvette birinci sensin... "Şimeon ve Levi (kelime anlamları işitme ve bağlanmadır) kardeşler; Zorbalık silâhları onların kılıçlarıdır... "Yahuda (methedilmiş), kardeşlerin seni övecekler; Elin senin düşmanlarının boynunda olacaktır; Babanın oğulları senin önünde secde edeceklerdir; Yahuda bir aslan yavrusudur... "Silo gelinceye kadar, Saltanatı asası Yahudadan, Hükümdarlıkı asası da ayaklarının altından gitmeyecektir; Ve milletlerin itaati ona olacaktır..."

12 Pierre Grimal, Mitoloji Sözlüğü, "Yunan ve Roma", çeviren Sevgi Tamgüç, Sosyal Yayınları, İstanbul, 1997, s. 147.

"Zehulun (ikâmet) deniz kıyısında oturacaktır... "İssakar. (satın alınmış) koyun ağıllan arasında yatan, Kuvvetli eşektir:

"Ve iyi olan bir dinlenme yeri. Ve hoş giden bir memleket gördü; Ve yük taşımak için omuzunu iğdi, Ve iş altında bir hizmetçi oldu.

"Dan, (hükmetti) İsrail sıptlarından biri olarak, Kavmına hükmedecektir.

"Dan, yolda bir yılan, Yolda bir engerek olacaktır... "Gad, (uğurlu) bir çete onun üzerine salacaktır; Fakat kendisi onların topukları üzerine salacaktır.

"Aşerden (mutlu) çıkan ekmek semiz olacaktır, Ve kırallara mahsus lezzetli yiyecekleri hasıl edecektir. "Naflali (güreşim) saliverilmiş geyiktir, Güzel sözler söyler. "Yusuf (artırsın) meyvalı bir dal, Kaynak başında meyvalı bir daldır; Onun filizleri duvarın üzerinden aşar... "Ve sana yardım edecek olan, Babanın Allahı ile, Ve Kadir ile kuvvetlendirildi; O ki, yukarıdan göklerin bereketlerle, Aşağıda yatan deryanın bereketlerle, Meme ve rahim bereketleri ile seni mübarek kılacaktır...

"...Ve kardeşlerinin arasında reis olanın başının tepesi üzerinde olacaklar.

"Benyamin yırtıcı bir kurttur; Sabahlayın avı yutar, Ve akşamlayın ganimeti paylaşır." (Tevrat/Tekvin, Bap 49: 3, 5, 8-10, 13-17, 19,29,21,22,25-27.)

Böylelikle bundan sonraki devletin yönetim biçimi ve sosyal yapısı kurulmuş olur. Devletin sınırları ise zaten Yehova tarafından çizilmişti. Yusuf bütün birimlerin başına getirilmiştir. Vasiyetin en ilginç yanlarından biri, oğul isimlerinin kelime anlamları ile kendilerine yüklenmiş sıfatlar arasındaki ilişkidir.

Ruben ilk oğuldur ve kudret ve kuvvetin başlangıcı olarak tanımlanmaktadır. Anaerkil yapıdan babaerkil yapıya geçiş yaparken, oğulların kuvvet ve kudret olma geleneği tektanrılı dinlere girmiş bulunmaktadırlar. Kuvvet ve itibarın koşutluğu işlenmektedir. İtibar, kuvvettedir deniyor. Kaba kuvvet felsefecilerinin hareket noktası bu olsa gerek. Bu 3 000 yıllık düşünce geri bıraktırılmış ülkelerin kültürlerinde hâlâ canlılığını korumakta. Bilim ve teknik ilerlemiş, gökler fethedilmiş, karıncaların yaşamı elektronik kameralarla gözlem altına alınmış, ama kaba kuvvet ilkelliği kasıtlı olarak korunmuştur. Filmlerde kahramanlar, güçlü ve pazuludur. Herkesi döver. O dövükçe biz koltuklarımızda huzur buluyoruz. İçimizdeki vahşet, terbiye edileceğine beslenmektedir.

İşitme ve bağlanma anlamları taşıyan Şimon ve Levi; zorbalık silahlarını kılıç edineceklerdir. Anımsarsınız, bu iki kardeş, kendilerinin şartını yerine getirmek için sünnet olan insanları, hasta yataklarında katletmişler ve mallarını yağmalamışlardı. Kılıç imgesi birçok dinsel temada işlenmiştir. Korkuyu, korkuda itaati çağrıştıran kılıç, burada zorbalık olarak ruhani anlamını bulmaktadır.

Adı, methedilmiş anlamına gelen Yahuda'nın eli ise devamlı düşmanlarının boynunda olacaktır. Düşman dedikleri ise, istilaya karşı olanlar, ülkelerini bu sinsi işgalcilere karşı korumaya çalışanlar, ayıplarını ortaya çıkaranlar, gerçeği söyleyenlerdir. Bu insanlara karşı Yahuda bir aslan yavrusu kesilir.

İkamet anlamına gelen Zebulun ise, Yehova'nın vaat ettiği toprakların adresinin bir parçası.

Satın alınmış anlamına gelen İssakar ise, kurulan sistemin yük taşıyan eşeğinin atalarıdır. Köyden kente göçün de imgesi olan İssakar, omuzlarını eğip, yük taşımakla görevli bir hizmetçi. Fazla bir şey de istemez, ağıllarda bile yatmaya razı. Emperyalist sistemde emekçilerin imgesi de olan İssakar, perişan edilmiş Mısır halkı gibi, emeği ve geleceği sömürülendir. Bu kadar efendiye, hizmet edecek kullar gerekir.

Hükmetti anlamındaki Dan ise, yolda bir engerek yılanıdır. Bu sinsi engerek yılanı, Yehova'nın hizmetinde olacak ve kavmine hükmedecektir.

Okuyucuyu sıkmak istemiyorum, ama Gad'ın çetelerle savaşı ve kendisinin ayrıca bir çete oluşu; mutluluğun sadece kıratların sofrasında bulunabilecek semiz bir ekmeğe olduğu: Benyamin'in yırtıcı bir kurt oluşu, gündüz elde ettiği ganimetleri, akşam suç ortakları ile bölüşmesi ve bütün bunların başına Yusuf'un getirilip, iktidarın kaynağına yerleştirilmesi, bence bir tesadüf değildir.

Emperyalistlerce sömürülen ülkelerde, yukarıda sayılan özelliklerin hepsi mevcuttur. Çeteler oluşur, yırtıcı kurt kimliğindeki insanlar, elde ettikleri ganimetleri bölüşür; mutsuzluk sinsî bir yılan gibi aramızda gezinirken, mutluluk ancak bu sistemi kuranların yakaladığı ayrıcalıklara dönüşür. Zorbalık geçer akçe olur; emekçiler karın tokluğuna yük taşırlar; bütün bunları yapanlar ise, iktidarın nimetlerinden faydalanırlar.

Bu vasiyet emperyalistlerce hep yerine getirilmiştir. 20. yüzyılın başlarında, Meksika'yı işgal eden ABD'nin bu ülkede yaptıkları yüzeysel olarak bile incelense, bu vasiyetin önerdiği gibi bir teşkilatın kurulmuş olduğu ortaya çıkar.

Yehova'nın 20. yüzyıl versiyonu olan sermaye Tanrıları, Musa'nın görevlerini ABD başkanlarına yüklemişler ve Meksika'nın işgaline karar vermişlerdir. Nasıl ki, Yehova, Mısır firavununu kontrol altında tutuyorsa, sermaye Tanrıları da Meksika'da Diaz'ı, Madero'yu, Huerta'yı kontrol altında tutuyordu. Hem de İsrail'in çocuklarına bıraktığı vasiyetin yöntemleri ile.

BEŞİNCİ BÖLÜM İNANÇLARIN BİREYSEL ETKİLERİ

Beynimde sürekli canlandırdığım bir fantezi vardır. Sigmund Freud ve Eric Fromm, kendi bilgileri ile Musa'nın çok yakın görüştüğü arkadaşı olsalardı, görülen rüyaları ve yapılan kehanetleri ve hatta olaylar karşısında yapılan davranışları analiz etselerdi ve Musa'da buna saygı gösterseydi, dünyanın tarihi nasıl gelişirdi? Elbette bu sorunun yanıtı hiçbir zaman olmayacaktır. Yine de böyle bir varsayımın üreteceği olumluluğu düşünerek mutlu bir şekilde tebessüm etmekten kendimi alamam. Sonra aniden beynimdeki **totalitarizm** canavarı boy gösterir ve bu bilim adamlarının dinsel inançlar adına katledilme olasılığı düşer aklıma, iyi ki öyle bir şey olmadı diye düşünürüm.

Tarihte ne olmuşsa, öyle olması gerektiği için olmuştur. Bu düşünceye inanırım. Ne tür olumsuzluklar olursa olsun, o insanlığın tarihidir. Dinsel inançların bilime ve bilmeye karşı düşmanlıkları tarih bilimi için de geçerlidir. Dünümüzdeki olayları objektif olarak değerlendirebilmek için, tarihimizin objektif olarak bilinmesi zorunludur.

Örneğin ben kişi olarak, insanların dinsel inançları ile mutlu olmasına saygı duyarım. Eğer inanmakla mutluluğu yakalayabiliyorlar ise, buna kimsenin müdahale etme hakkı yoktur. Bugün tarihte binlerce din ve milyonlarca Tanrı adından söz edilmektedir. Bu gerçek, hiç kimse tarafından reddedilemez. Tarihi kirleten ve insanlığı mutsuz eden inançlar değil, inançların kullanılış biçimidir. Birçok kavram gibi inançlar da totalitarizm tarafından kirletilmiş ve Eisenhower'in de itiraf ettiği gibi, emperyalistlerce manevi bir silaha dönüştürülmüştür.

Bilgiye boğulup, bilinçten uzaklaştırılan insanlar, Tanrılarına hizmet ettiklerini düşünürlerken, gerçekte "yeryüzü Tanrıları"na hizmet ettiklerinin farkında değiller. Bu dünyada mutluluğu düş haline getiren yeryüzü Tanrıları, öteki dünyanın nimetlerini dolar bazında paraya çevirmişlerdir.

Totaliter rejimler, insan özlemlerini, kendi çıkarları için araç olarak kullanmışlardır. "Savaşı durduramayan, önleme güçsüzlüğü yaşayan insan, Savaş Tanrısı'nı üreterek bu isteğini dile getirmiş ve ona inanmıştır. Buna inanmakla geçireceği zamanlan, bu savaşa neden olan olguların neler olduğu üzerine harcasaydı, Savaş Tanrısı'na inanmak yerine, evreni barışa götüren yolun çakıl taşlarından biri oldu.

Ölümü, yaşamın bir parçası olarak algılamayan ve doğanın bu adaletini özümsemeyen insan, ölümü reddedişini, Tanrı'yı ölümsüzleştirme olarak dile getirmiştir.

Yaşamının değişik zamanlarında, egemen güçlerin haksızlıklarına boyun eğmek zorunda kalan insan, özlediği adalete ulaşamayınca, Adalet Tanrısı'nın varlığına sığınmıştır. Sığınacağı Adalet Tanrısı'nı üreteceğine, adaletsizliğin gerçek nedenlerini araştırıp bulsaydı, Tanrısından önce adalete kavuşurdu. Adaletin doğduğu beşik Tanrıların mezarı olacaktır.

Egemen güçlerin, kendini umutsuzluğa ve sefaletle sürüklemesinin çaresizliğine, öteki dünyada ödüllendirileceği avuntusu ile katlanmıştır. Bu dünyada kendi emeğine sahip çıkamayan insan, öteki dünyanın mutlu nimetlerine sahip çıkmıştır.

Kendini tanıma zorluğu çeken, doğal olarak çevresini de tanıma zorluğu çekecektir. Kendini umutsuzluk ve perişanlığa sürükleyen nedenler hemen yanı başında dururken, sorunların nedenlerini önce gökyüzüne yücelttiği ve sonra yeryüzüne indirdiği Tanrılara bağlamıştır. Nedenleri araştırıp bulmak bir nevi korku vermiştir insanlara. Nedeni bulmaktansa, onunla yüzleşmemek daha kolay gelmiştir insanlığa.

Din adamlarının şerrinden veya hükümdarların gazabından korunma Tanrısı yoktur. Egemen güçler bu tür Tanrıların yaratılmasına izin vermezler. Kötülüklerin nedenlerini araştırma ya da bilim Tanrısı da yoktur, nedenleri gizlemek uğruna, insan beynini kaosa sürükleyen kavramların Tanrısı yaratılmıştır hep. Düşünmek için değil inanmak için; reddetmek için değil kabullenmek için; eylem için değil, durağanlık için; insanın hayatını kolaylaştırmak için değil, sömürmek için...

Para Tanrısı veya çıkar Tanrısı da yoktur. Bu kadar inanç içerisinde parasını bölüşemeyen insan, Tanrısını bölüşmüştü. Para herkese yetmez, ancak. Tanrı herkese yeterdi. Para bir değişim, Tanrı ise yönetim aracı idi. Parayı ve egemenlik haklarını kendileri için saklayan idareciler, Tanrı'yı saklamadan bölüşmüşlerdir. Tanrı'ya inanç, saf ve temiz insanların yüreklerine akarken, bunun getirdiği rant, idarecilerin hazinelerine akmakta idi. Halk, Tanrısı adına savaşırken, bu halkı savaşa sürenler, egemenlik hakları ve paranın peşindeydiler.

Geçimini güvence altına alma Tanrısı da yoktur, olamazdı da. Çünkü, Tanrıları yaratanlar ile ona inananlar aynı duygu ve düşüncüyü paylaşmıyorlardı. Eğer paylaşmış olsalardı, sosyal güvenlik Tanrısı, evrim Tanrısı ya da emek Tanrısı gibi Tanrıları da göürdük tarih sahnesinde.'

Bütün bu kargaşaya son vermek için, Yehova gelmiştir tarih sahnesine. Tüm nitelikleri kendi kişiliğinde odaklayan Yehova birçok inancı değiştirmiş, ama sömürü üzerine kurulan düzenin temellerini de sağlamlaştırmıştır.

İnsanı insan yapan değerlerin "mülkiyet"e ve mülkiyetin getirdiği egemenlik hakkına bağlanması, birçok mutsuzluğun kaynağıdır. "Ne, nasıl" sorularına yanıt veren Musa, kim için sorusunu adaletli olarak yanıtlayamadığı için, egemen güçlerin sarıldığı "kurtarıcı ip"e dönüşmüştür. Mülk ve egemenlik hakkını belirli sınıfların tekeline alan Musa, bu sakat görüşü ile, başka inançlara da örnek olacak ve dünyayı savaşlarla kan gölüne çevirecektir. "Bir zürriyetin, diğer zürriyete tutsak ve hizmetli" olduğu vurgulanan kutsal kitabın yarattığı toplumda, insan psikolojisi nasıl şekillenir? Şimdi ona bakalım.

1 Geniş bilgi için bkz. Sedat Memili, Kendini Arayan Tanrı, Kaynak Yayınları, Mart 2000.

Nesneye Dönüşen İnsan

Freud ve Ortodoks görüşe göre, cinsellik ve ölüm içgüdüsünün kişinin dışavurulmuş bileşeni sadistlik, kendine yönelmesi ise mazoşistliktir.

Birçok sorunun kaynağını oluşturan "mülkiyet bilinci"nin ölçsüz gelişmesi, insanda sahip olma duygusunu da ölçsüz geliştirmiştir. Sahip olma tutkusunu her aşamada besleyen kültür, sonunda, birtakım olay ve kişilerin denetimine sahip olmaya da göz dizecektir. Güce sahip olma, doyuruldukça artan bir açlıktır. Ekonomistler marjinal fayda teorisinin sadece "para"ya sahip olma tutkusunda yetersiz kaldığını ileri sürerler. Oysa güç kavramı içinde bu teori geçersizdir. Başlangıçta masum gibi görülen gerekçelerle elde edilmeye çalışılan güç sonunda, "mutlak sahip olma" güdüsüne kaynaklık eder. Elde edilen güç ile kişi arasında karşılıklı bir egemenlik-tutsaklık ilişkisi oluşur. Gücü elinde tutan kişi bir anlamda egemen olurken, ayrıca üretilmiş gücünün de tutsağı olur. Aynı anda hem efendi hem kuldur. Efendidir, elindeki güçle yönetimi ele geçirir, kişi ve olayları denetleme isteğiyle yanıp tutuşur; kuldur, gücünü artırmaktan başka seçeneği yoktur. O artık kendi manyetik gücünün çekim alanına girmiştir. Çünkü kişiyi var eden değerler, aynı zamanda yok eden değerlerdir. Güç ile varlığını özdeşleştiren kişi, gücünün elinden gitmesi ile varlığının tehlikeye düşeceğini bilmektedir.

İbrahim, İshak, Yakup gibi mübarek kişiler, gücün sahip olunan mülklerde olduğunu görerek, bu mülklere sahip olmak için, terörden katliama kadar her şeyi yapmışlardır. Çünkü onlar için insanlar mutlu edilecek varlıklar değil birer nesnedir. Bunları var eden güçtür. Bu gücün ellerinden çıkmaması için, gereğinde firavunlara hizmet etmişlerdir.

Güçlendikçe kendisinde Tanrısal bir nitelik gören "sahip olma" çılgını, diğer insanlardan kendini soyutlar ve tek başına kalır. Bu aşamada içinde büyüttüğü idealleri vardır. Sahip olamadığı ideallere düşünde sahip olmaya yönelir. Terörün tetikçilerini bir nevi donkişotvari davranan insanlar olarak niteleyen ve şiddetin kavranması için üretilmiş teorileri inceleyen sosyolog John Corbin şöyle diyor:

"Bu teoriler, zihinsel tasarımlar ile maddi dünya arasında bir diyalektiğe işaret ederler. Gerçeklik akar, ideal olan ise sabittir. Maddi dünyanın yapısı sürekli, ama zihinsel tasarımlar süreksizdir. Tasarımlar gerçeği çarpıtır, gerçeklik tasarımlara meydan okur. Ortaya çıkan diyalektik, dünyaya uymak için değişen tasarımlara ve tasarıma uymak için değişen dünyaya yol açar. Tutarlılık kaygısı insan eylemi için bir motordur." (2)

Kendi tasarımları ile dünya gerçeği arasında gelgit yapan ve idealleri ile ilkel insandan kalma kalıtsal bir düşünceyle doğanın ve dünyanın gidişine yön vereceğini düşünen insan, terör mühendislerince kullanılacak bir terörist haline gelmiştir. Yıkılmaya programlanan bu insan için artık, kimlerin nelerin yıkılacağı önemli değildir. İnandığı tek bir Tanrı vardı; yıkmak, yok etmek, parçalamak.

Bilimsel düşünceler, üretimin insanca bölüşümü, sevgi ve sevinçlerin paylaşımı, çağdaşlaşma, resim yapma, müzik dinleme, şiir söyleme zevkleri böyle yıkılmıştır. Dinsel inançların egemen olduğu ülkede kaç aile, tuval üzerine resim yapmaya çalışan çocuğunu, müteahhitlik yapmaya çalışan çocuğuna yeğlemiştir?

Terörist sadece, kendini bomba yapıp adresi, verilmiş karakollara giden değildir. O, içinde var olan düşünceyi eyleme geçirmiştir. Peki sevinçleri öldüren, yok eden, insanları nesne haline dönüştürerek onları sadece inanan bir müşteri konumuna düşüren de terörist değil midir?

2 David Riches, Antropolojik Açıdan Şiddet, çeviren Dilek Hattatoğlu. Ayrıntı Yavınevi, İstanbul. Ekim 1989, s.43-44.

Terörün her türlü insanlık dışıdır.

Yakın zamanda İstanbul'da bir işyerine benzin dökülüp yakılmıştı. Televizyon, rastlantı sonucu amatör bir kamera tarafından çekilen görüntüleri yayınlıyordu. O insanların çığlıkları ile yüzleşen herkes bu eylemleri yapanlara lanetler yağdırmaklıydı. Elbette binlerce kez lanet olsun. Ama bu eylemi yaptırınlar aramızda erdemli insanlar gibi dolaşmaya devam ettikçe, bizim de kendi erdemimizden şüphe etmek gerekir.

Düşmanın Varlığı ile Beslenen Sadist

Yıkıcı için, kimi ya da hangi sevinçleri, ne zaman öldüreceği ya da yok edeceği önemli değildir. Önemli olan yıkmaya Tanrısının kulluğunu tam anlamı ile yerine getirmektir. Çünkü yıkıcı korkaktır. Yıkıcıya göre denetlenemeyen kişi, düşünce ve nesnelere yok edilmelidir. Bu yönüyle yıkıcı, sadistten ayrılır.

"Sadist kişiliğe göre her canlı denetlenebilir. Başka bir anlatımla canlı varlıklar, yaşayan, çırpınan, kıpırdayan denetim nesnelere dönüştürülebilir."³

Sadist, yaşamında efendi olmak istediği için, kendisini efendi yapacak nesnelere yaşam niteliğini korur.

O karşısındaki insanların ve varlıkların çaresizliği ile beslenen bir zavallıdır. Ezilen, tutsak edilen, yaşam değerleri ve insanca nitelikleri zayıflatılmış insanın çaresizliği ile beslenir sadist.

Güç, onun ilahı ve bu gücü besleyen teslim alınmış nesneleredir. Bu nedenle ilansız yapamayan sadist güçlü olmak zorundadır. Tarihsel süreç içerisinde gücü oluşturan kaynaklar ne ise, sadistin sahip olmak istedikleri de odur. Kendi adaletsizliğini adaletli bir şekilde uygulayan sadist, gücü elinde bulundurmanın avantajlarına sıkı sıkıya sarılmak ister; kendini güvende hissettiren bu gücün varlığıdır.

³ Eric Fromm, İnsandaki Yıkıcılığın Kökenleri, çeviren Şükrü Alpagut, İstanbul, 1985, c.2, s.51.

Bu nedenle egemenlik hakkını kullanabileceği her nesne onun düşmanıdır. Ancak **bu öyle bir düşman ki. varlığı sadistin vicdanına terk edilmiştir.**

Sadist, saygı duymayacağı düşmanının varlığını teminat altına alır. Çünkü, bir başka anlatımla, sadisti var eden düşmanın kendisidir. Bu düşmanın yokluğu, sadistin yaşam kaynağının da yokluğu demektir.

Sadist saygı duyduğu bir düşman ile karşılaştığında, varlığını tehlikede hisseder ve elindeki güce dayanarak onu yok etme kararı alır. Ancak bunun için maşa gereklidir. İşte o maşalar her zaman ölüme gönderebilecekleri teröristlerdir.

Bu verilerin ışığı altında, önceki bölümlerde örneklerini verdiğim Yehova-Firavun ve Yusuf-halk çatışması tekrar gözden geçirilmeli. Tüm evrenin yaratıcısı ve her şeye gücü yeten Yehova, Firavun'u yok etmektense, ona işkence ediyor. Sadece ona değil halkına da... Önce kurbağalar, atsinekleri, hayvanları öldüren mikrop, dolu gibi afetleri gönderiyor. Çünkü Firavun Yehova'nın yaşam kaynağıdır. Aynı şekilde Yusuf, halkın önce parasını, sonra davalarını, sonra topraklarını ve bedenlerinin kullanma hakkını Firavun adına alıyor. Bir başka anlatımla, Yehova'nın yaşam kaynağını besliyor. Ama her iki durum da sadistliğin tipik örnekleridir.

Teröristler, Sadist Yönetim Biçimlerinin Tetikçileridir

Vasiyetnamesinde Şimeon ve Levi için; *"Zorbalık silahları onların kılıçlarıdır"* diyen İsrail, bir anlamda teröristin tanımını da yapmış olmaktadır. Yıkıcılık konusunda bilimsel araştırmalar yapan Eric Fromm yıkıcılığı, kinci yıkıcılık ve esrik yıkıcılık olarak sınıflara ayırmıştır.

Kinci yıkıcılığa tipik olarak "kan davası"nı örnek veren Fromm, *"Bir kişiye ya da özdeşleştiği toplumun üyelerine çektirilen yoğun ve haksız acıya gösterilen kendiliğinden tepkidir"* tanısını koyar. Bu eylemin niteliklerini ise şöyle açıklar: Zarar verdikten sonra meydana geldiği için, tehdit edici bir tehlikeye karşı savunma niteliği taşımayan ve çok daha büyük yoğunlukta olduğu için kana susamış olan zalimlerin davranışı olarak saptanmıştır. Kan davasında kana susamışlık doyurulmaz niteliktedir. **"Kin" in bu özelliğini ise "öç ateşi"** olarak tanımlayan Fromm, Üçüncü Dünya ülkelerindeki kabile ve sınır çatışmalarını buna örnek göstermiştir. *(Birtakım siyasi hedefleri olanlar elbette Üçüncü Dünya ülkelerinin bu zayıflıklarından yararlanacaklardır. Dünyanın bir bölgesinde, Müslümanlığa karşı birleşip terör yaratanlar, diğer bir bölgesinde Müslümanlığı korumak için terör yaratmışlardır. Nedenler hep o bölge halklarının zayıflıkları üzerine şekillenmiştir.)*

Ancak bu tür yıkıcılık hedefin belli olması yönünden terör eyleminden ayrılır. Kan davasında hedef; zarar vereni cezalandırmaktır. Aynı yıkıcılık kökeninden hareket etmiş olsalar bile amaçları bakımından farklıdır. **Kinci yıkıcılıkta çoğu zaman ekonomik çıkarlar söz konusu olmayabilir.** Üyesi bulunan topluluğun gelenek ve göreneklere ile yüzyıllardan süzülüp gelen kültürlerin ürettiği sonuç olabilir. Ancak bu tür yıkıcılığın varlığını bilerek, onu sürekli canlı tutan ve bu olumsuz yıkıcılığı egemen güçlerin belirli bir amaca yöneltmesi ile başlar terörizmin sınırı.

Tekvin, Bap 34'te anlatılan olayı anımsayalım. Yakup'un kızı Dina ile, ailenin rızası dışında yatan Hamor kralının oğlu Şekem ve halkının başına gelen bu tür bir olaydır. **Kan davası şeklinde başlayan olay, egemenlik gücünün gövde gösterisine dönüşmüş ve ardından kitle kıyımı gerçekleşmiştir.**

Bölgesel değer yargılarının farklılığı ile birbirine yabancılaşan ve anlaşmalarını önleyen bir idare sistemi bu olguyu her zaman kendi çıkarına kullanabilir. Bir ülkede yaşayan farklı etnik grupların ya da farklı siyasal görüşteki insanların düşüncelerine kin tohumları ekerek, hatta bu kini besleyip canlı tutarak, gerektiğinde egemenlik hakkı için kullanan ve "sadist" diye nitelediğimiz yönetimler, terör için uygun ortamı bulmuşlardır. Terörü yönlendirenin hedefi, teröristin eylemini hedefsiz kılar.

Esrik yıkıcılık ise daha bireysel bir nitelik taşır. Bu kavramı Fromm şöyle tanımlar:

"Güçsüzlüğün ve soyutlanmışlığın ayırıcılığı olmaktan acı çeken insanın kendinden geçme durumuna benzeyen bir esrime (vesde gelme) durumu gerçekleştirerek varoluşsal yükünü omuzlarından atmaya, böylelikle kendi içinde birliğe yeniden ulaşmaya çabalamasıdır." (4)

Kinci yıkıcılık, dışarıya yönelmiş bir tehdit iken, esrik yıkıcılık kendine yönelmiş bir tehdittir.

Her iki yıkıcılık da terörist kişiliği besleyen kaynaktır. İçinde esrik ya da kinci yıkıcılık olan her insan terörist midir? Hayır öyle bir savım yok. Ancak bu yapı, terörizmin felsefesini benimseyen insanların ortaya çıkması için uygun ortamlardır.

Terör silahların ağzı ile konuşur. Onun sesi korku ve şiddeti üretir. Bu silahın tetiğini çeken el de korku ve şiddetin ürettiği bir varlıktır. Sorun ne bu ses, ne de tetiği çeken eldir. Sorun terörü yaratan ortamdır.

Yehova "büyük iş"ini, yani bir ulusu işkence ile yok edip, mallarını yağma ve talan işini tamamladıktan sonra, Rabb'e terennüm eden halkın söyledikleri, korku ve şiddetin yarattığı bir itaatten başka bir şey değildir.

"Rab cenk eridir, İsmi Yehovadır" diye başlıyor; *".. .ve sana karşı ayaklananları azametinin çokluğunda yıkarsın... öfkenin soluğu... çapulu bölüşerek canın doyması... çekilen kılıçla helak etme... kavmler işitip titrediler... Edomun emirleri korktu... Moabın yiğitleri titredi... üzerlerine korku ve dehşet düştü... bazunun büyüklüğü ile taş gibi hareketsiz kaldılar..."* diye devam ediyor ve Çıkış, Bap 14 şöyle bitiyor: *"Ve kavm Rabden korktu, ve Rabbe, ve kulu Musaya inandılar."*

4 Age, s. 17.

Terör konusunda araştırma yapan bilim adamları, terörün olmazsa olmaz iki unsurundan söz etmekte: Korku ve şiddet.

Kitabı Mukaddes'e inancın kökeni de korku ve şiddete dayalıdır.

Korku ve şiddet mülkiyet Tanrısının yaşam kaynağıdır, terörist düşüncenin yaşam kaynağı olduğu gibi. Günlük yaşam biçiminde hem dinsel inançlar temel alınacak hem de insan mutluluğu sağlanacak; bu mümkün değildir. İtaatinin kaynağı korku ve şiddet olan bir sistem mutluluk üretmez.

Totalitarizmin etkisinde kalan kültürümüz de korku ve şiddeti beslemektedir. Bugün televizyonlardan pervasızca verilmiş filmleri gözden geçirin lütfen. Kaç kahraman karşılaştığı bir sorunu çözmek için, kütüphaneye ya da bilim adamlarına koşmuştur? Kaç kahramanın elinde, silah ya da sopa yerine kitap görmüşsünüzdür? Ya da kaç kahraman, kendisine karşı geleni dövmeden veya öldürmeden sorunu çözmüştür? Varsa da bir elin parmakları kadar azdır.

Kutsal kitabın mübarek insanları da, şehirleri yok edip yıkarak kavimleri yola getirmişlerdir. Böylelikle korku ve şiddetin yaratılması Tanrısal bir nitelik olunca, elbette Tanrı'nın yeryüzündeki görevlerini yapmakla memur edilen ABD aynı yöntemleri kullanacaktır.

Şiddetin Ataları ve Terör

Yukarıda da belirttiğim gibi, genelde terörün tanımı yapılırken içinde mutlaka "korku" ve "şiddet" vardır. Özellikle en genel tanımı ile terör; toplumda korku ve güvensizlik yaratma amacını güden siyasal savaşım yöntemi olarak tanımlanırken, bu yöntemin de şiddete dayalı olduğu belirtilir. "Şiddet" kavramı hakkında kısa bir açıklama yapmakta yarar var.

Antropolog David Riches **şiddeti yasadışı fiziksel zor kullanım** olarak tanımlar.(5) Ancak şiddet kavramını analiz ettiği makalesinde birçok boyutuyla ele aldığı halde, yasalara uyan şiddet hakkında bir görüş ortaya atmamıştır.

Yasalara uymayan fiziksel zor, genel anlamda toplum tepkisi görünürken, ayrıca yasaların yaptırım gücü ile de karşılaşır. Daha başka bir anlatımla, demokrasinin tüm kuralları ile işlediği bir yönetim sisteminde yasadışı fiziksel zor'un yasaların yaptırım gücü ile karşılaşması gerekir. Yurttaşlar bu konuda yasalara güven duymalıdır. "Fiziksel zor"un yasalarda belirtilen yaptırım gücü ile karşılaşmaması ile güven duygusunun alacağı yara, terörün yaratacağından daha tehlikeli boyutlara ulaşır. Yasaların adil uygulanmaması aslında yaratılmış en büyük terörlerden biridir. Bu, etkileri uzun süre devam edecek olan **gizli bir terör ortamı** yaratır.

Yasaların adil uygulanmamasından doğan ayrıcalık, gizli teröristlere sunulan bir primdir. Yusuf, yönetimin en üstünde bir insan olarak, yasaları kullanmada bir ayrıcalık yapmış ve kendi yakınları ile, sistemin misyonerleri olan din adamlarını kollamıştır. İnsan davranışlarındaki en önemli paradokslardan biri, kendine yapılan ayrıcalığı kabul etmesidir. Başkalarına bir ayrıcalık yapıldığı zaman, bir gün kendisinin de aynı ayrıcalığa kavuşacağını ümit eden insan, bu adaletsizlik karşısında suskun kalmaktadır. **Kendisine ayrıcalık yapılmasından ümidi kestiği an, bu haksızlıklara başkaldırmaktadır.** Totaliter rejimler insan içindeki ümidi canlı tutma konusunda uzmanlaşmışlardır. Oysa çağdaş ve bilimsel düşünen insanı yönlendiren ve motive eden umut değil, hedeftir.

Yüzeysel düşünen insan rüşvet olayını doğal bir eylemiş gibi görür. Çünkü, zorunlu kaldığında kendisi de rüşvet vererek sorununu çözeceğini ümit etmektedir. Böyle ümitler kendini çıkmaza sürüklediği an rüşvet olayının tehlikesinden söz eder. Rüşvet, toplumu kemiren ve şiddet olaylarına ortam hazırlayan bir olgudur.

5 David Riches, Antropolojik Açıdan Şiddet, çeviren Dilek Hattatoğlu. Ayrıntı Yayınevi. İstanbul. Ekim 1989, s. 13.

Ama Kitabı Mukaddes'te adı rüşvet olmayan bir kiralamadan söz edilmekte. **Yakup'un birçok karısı vardır. Anlaşıldığı kadarı ile her gece biriyle kalmaktadır.** Bir gün kadınlardan biri, diğerinin elinde lüffah (bir meyve) görüyor ve bir kısmını kendisine vermesini rica ediyor. Lüffahı elinde tutan Lea ile, lüffahı isteyen Rahel arasındaki diyalogun devamını Tevrat'tan izleyelim:

"...Kocamı aldığın yetmiyor mu? oğlumun lüffahlarını da mı alacaksın? Ve Rahel dedi: Öyle ise, oğlunun lüffahlarına bedel bu gece seninle yatacak. Ve Yakup akşamlayın kırdan geldi, ve Lea onu karşılamaya çıkıp dedi: Benim yanıma gireceksin; çünkü seni oğlumun lüffahları ile kiraladım..." (Tevrat/Tekvin, Bap 30: 15-16.)

Yakup, *"Niye, ben kiralık adam mıyım?"* diye itiraz etmiyor ve o gece Lea ile yatıyor. Şimdi bundan sonrası da ilginç:

"Ve Allah Leayı işitti, ve gebe kalıp Yakuba beşinci bir oğul doğurdu. Ve Lea dedi: Allah ücretimi verdi, çünkü cariyemi kocama verdim; ve onun adını İssakar koydu." (Tevrat/Tekvin, Bap 30: 17-18.)

İşte bu **satın alınmış anlamına gelen İssakar**; Yakup'un vasiyetnamesinde *"koyun ağıllarında yatan kuvvetli eşek"* diye nitelendirecek ve onu iş altında ezilen hizmetli yapacaktır.

Şiddet konusunda bu olayları anlatışımın nedeni şu: Birçok kez tanık olduğum şekilde, seyrettiği bir filmde kötülük yapan aktör, filmin kahramanından kıyasıya dayak yediği zaman izleyenlerin büyük bölümü rahat nefes almışlar ve böyle bir vahşeti onaylamışlardır. Bu özelliği çok iyi bilen totaliter sistemin yapımcıları milyonlarca dolar harcayarak, özellikle ticari kazanç elde etmek için toplum kültürünün ne denli erozyana uğradığını düşünmeden, **bir sorunu "şiddet"le çözen sahneler** üretmişlerdir. Rüşvet, şiddetle ilgisi yok gibi görülen olgudur. Oysa elinde gücü bulduranın yapabileceği, olanaklı olan bir kötülüğü yapmaması için kendisine ödenen bir bedeldir.

Elinde bulunan yetkiyi olumsuz kullanabileceği mesajı veren kimse, bu olumsuzluktan rüşvet ile vazgeçer. Rüşvetin doğal karşılanması, şiddetin gizli bir kabulüdür. Filmlerde kötünün dayak yemesinin onaylanması ve rüşvet gibi oluşumlar fiziksel zorun meşrulaştırılmasıdır. *"Asmayalım da besleyelim mi"* düşüncesinin altında yatan, fiziksel zorun meşrulaştırılmasından başka bir şey değildir.

Bir de yasalara dayanarak yapılan fiziksel zor vardır. Her iki hal de demokrasinin tüm kurumları ile iflas ettiğinin göstergeleridir.

Korku insani bir olaydır ve yarı bilgiden kaynaklanır. Sokak çetelerinin kol gezdiği bir metropolün karanlık sokağından geçmek zorunda kalan hiçbir insan, uzaydan gelmesi olanaklı bir tehlikeden korkmaz. Ama sokak çetelerinden korkar. Elektrik kavramından hiç haberci olmayan bir insan elektrikten korkmaz. Çünkü zihninde ne böyle bir bilgi vardır, ne de tasarımı. Elektrik mühendisi de korkmaz. Çünkü o teknik olarak, elektriğin tehlikeli ya da tehlikesiz koşullarını bilir. Elektrikten korkanlar, elektrikten haberi olup da bu konuda tam bilgi sahibi olmayanlardır. Daha açık bir anlatımla; bilinçsiz bilgi korku yaratır. Çünkü bilinçsiz bilgi, yarı bilgidir.

Şiddet her zaman korku yaratmıştır, ne zaman ve nasıl uygulanacağı bilinmediği için. Şiddetin asıl amacı ise güvensiz ve belirsiz bir ortam yaratmaktır.

Teröre kaynaklık eden şiddet olaylarında neden-sonuç ilişkisi olarak dört kitle vardır.

Şiddeti **tasarlayanlar** (*Yehova'nın özdeşi sermaye Tanrıları*).

Şiddeti **uygulayanlar** (*Yehova'nın Musa'sı-totaliter rejimlerin yöneticileri*).

Şiddetin **kurbanları** (*canları ve malları ile bedel ödeyenler*).

Şiddetin **tanıkları** (*hedef kitle-ülke halkı*).

Şiddeti tasarlayan Yehova, Musa'yı görevlendirerek, Mısır halkını teröre kurban etmiş ve İsrail halkına ve diğer halklara verdiği korku ile hedefine ulaşmıştır. Güncel olaylara göre söylersek, şiddeti tasarlayan totaliter rejimlerin sermaye Tanrıları, emperyalist ülke başkanlarını görevlendirerek, bir ülkede terör yaratıyor, bir kısım insan canı ile bedel öderken, diğerleri korkularından itaat ediyor.

Bu arada ülkenin doğal kaynaklarının kullanım hakkı, sermaye Tanrılarının denetimine geçiyor. Tevrat bugün yazılmış olsaydı, bu çirkin olaylar, kutsal bir olay olarak anlatılacaktı.

Terör Bir Hak Arama mıdır?

Terör eylemlerini demokratik olmayan bir hak arama olarak niteleyen Niyazi Unsal, *"Terörist eylemler yalnız bozuk düzenlerde ya da geri kalmış yerlerde değil, çoğu gelişmiş toplumlarda, hak arama, isteme ve alma yöntemlerinin iyi işlediği yerlerde de görülür"* dedikten sonra şöyle devam ediyor:

".. .Demokratik eylem etkinliklerinde amaç, hak arama, isteme alma ya da bir amacı gerçekleştirme, 'ben de varım' ya da 'biz de varız' deme ile sınırlıdır. Böylesi eylemler yürürlükteki yasaların 'suç' saydığı sınırı aşmamalıdır. Eylem yasaların suç saydığı sınırı aşar, zora, şiddete ve silahlı bir eylem olgularına dönüşürse bu eylem demokratik eylem özelliğini yitirir. Terör olgusu'na dönüşür. Demokratik eylemlerde zor, şiddet ve silahlı eylem olguları görülmez.

"Eylem olgusu, zoru, şiddeti ve silahlı eylem olgularını içeriyorsa bu olguya 'terör'; olguyu gerçekleştirenlere de terörist denir." (6)

Terörün demokratik olmayan bir hak arama yöntemi olarak anlaşılabilmesi için öncelikle **"hak"** kavramının analizini yapmak gerekir. Hukukçular elbette bu kavram üzerinde titizlikle durmaktalar. Bu kavramın gözden kaçan bir boyutunu gündeme getirmek istiyorum.

6 Niyazi Unsal (Erzincan eski Senatörü), Terör Olgusu ve Türkiye, Ankara, 1996, s.8.

Bollukta tüm ürünleri toplayan ve kıtlıkta kendi yurttaşlarına parayla sattıktan sonra, parası tükenen halkını Firavun adına köleleştiren Yusuf ne kadar haklıydı?

Kardeşi Sultan Ahmed'i kutsal kanı yere akması diye boğdurduktan sonra, Ahmed'in 6 oğlundan 5'ini de iki ay sonra aynı şekilde boğduran Yavuz'u haklılığın hangi aşamasına tutturmak gerek?

ABD dış yardım adı altında 853 milyon doları Meksika'ya yatırım yaptıktan sonra bu sermayeyi güvence altına almak için Meksika iç savaşını körüklemesi ve neticede ülkenin toprakaltı zenginliklerine el koyması hak mıdır?

Yehova'nın emri olduğunu ileri sürerek, bir kavmi sünnet ettirip, onlar yaralıyken şehre girip, halkını kılıçtan geçirmek de hak olsa gerek (!)

Şimdi bu eylemler haklı eylemler mi?

Evrenin oluşumundan beri, mitolojilerde güneşin doğudan doğup, batıdan batmakta olduğu söylenmekte. Tektanrılı dinlere gelinceye kadar milyarlarca insan bu olayı böyle bilmekte. Bir gün Galileo çıkıp *"Ey insanlar! Yanlış biliyorsunuz; Güneş yerinde duruyor, dünya dönüyor"* dediği zaman haklı mıydı?

Haklıysa niçin öldürüldü?

Osmanlı padişahları, Tevrat'ın mübarek kişileri, ya da ABD başkanları hükümranlıklarının devamı için katilliği meşru olarak görebilir ve haklı sayabilirler. -Hiçbir zaman onaylamıyorum ama- belki dönemleri onu gerektiriyordu. Yani (belki), haklı olabilirler, ancak doğru değillerdi.

Galileo ise, hem haklı hem de doğruydü. Doğru; doğayı oluşturan maddeler arasındaki nesnel ilişkidir. İçerisinde haklılığı da barındırır. Ama haklılık her zaman doğruyu barındırmaz. Haklılık zamana ve mekâna göre değişen bir kavramdır. Barış zamanlarında adam öldürmek bir cinayettir. Ama savaş zamanlarında öldürmek vatanseverliğin bir ölçüsüdür. Bu nedenle yasalar doğru olmadıkta hak ve suç gibi kavramların kesin doğruluğundan söz edilemez.

Yakın zamanda ülkemizde cebinde yabancı sigara ve döviz ile yakalananlar cezaya çarptırıldıklarında, gün geldi onları ziyarete gidenler, harçlık olarak döviz, hediye olarak da yabancı sigara bıraktılar.

Terörizm olgusunun haklılığı ya da haksızlığı üzerinde kafa yormak bir açıdan realiteden uzaklaşmadır. Haklılığa yöneldiğimiz zaman, terör eylemini, teröristin kişiliği aşamasında bırakmak zorunda kalırız. Ama doğruya yöneldiğimizde, terörü yaratan nedenleri somut olarak saptayabiliriz.

Haklılık kavramına tutunduğumuzda, terörden bıkmış halkın içinde biriken enerji, teröristlerin kişiliğine yönelir ve ayrı bir terör ortamının yaratılmasına neden olur. Oysa "doğru'luga yönelmiş bir politika, nesnel ilişkileri somut olarak saptamamızı sağlayacağından, terör bataklığının kurutulmasına katkı yapılmış olur.

Olayı bu bağlamda ele aldığımız zaman terör eylemlerinin, aysbergin görünen kısmıyla değil, görünmeyen kısmıyla ilgilenmek gereği doğar. Terörist eylemlerini ve teröristin amacı bölümünde sayın Unsal şu açıklamayı yapmaktadır:

"Terörist eylemlerde terörün amacı, üzerinde durduğu konuyu gündemde tutmak, ortamı bu doğrultuda geliştirmek ve canlı tutmak, bir 'güç' olduğunu kanıtlamak, bunu gerçekleştirmek için korku yaratmak, karışıklıklar çıkarmak, toplum düzenini bozmak, böylece halkı ve görevlileri yıldırma, 'gelin görüşelim' ya da 'şu işi halledelim' deme noktasına getirmek."(7)

Teröristin amacı gibi görünen bu eylemler, gerçekte teröristin amacına ulaşmak için uyguladığı yöntemlerdir. Yöntemi amaç olarak gördüğümüz zaman, terördeki gerçek amacı kaybetme olasılığımız çıkar ortaya. **"Gelin görüşelim" ya da "şu işi halledelim" dediği zaman, görüşülecek ya da halledilecek işlerin ne olduğu objektif olarak yansıtılmalıdır kamuoyuna.**

7 Niyazi Unsal (Erzincan eski Senatörü), Terör Olgusu ve Türkiye, Ankara, 1996, s.9.

Unutmamak gerekir ki; **Yehova, Firavun'la uğraşıp, Mısır halkını yok ettiği zaman, gerçek amacın İsrailoğullarının kendine ve Musa'ya inanılmasını sağlamak olduğunu Tevrat'tan öğreniyoruz.**

Cumhuriyet'in kurulmasından bugüne kadar ülkede estirilen politik rüzgârların eşliğinde; Mustafa Kemal'in ilke ve devrimlerinden ödün verilmeye başlandığı 1946'lı yıllardan itibaren, çok partili sisteme geçiş, ardından 27 Mayıs hareketi, 68 gençlik olayları, 12 Mart ve sağ-sol çatışmaları, 12 Eylül kültürel ve ahlak erozyonunun başlangıcı, Atatürk'ün kurumlarının Atatürk adına kapatılması, ardından **PKK terörüne** bakıp, terörün doğal olduğunu savlamak yanlıştır. Bugünlerde hortlatılan ve kapıda bekletilen irticai hareketin silahlandığını sağır sultan bile bilmektedir. Bitmeye yüz tutan her bir terör eylemi yerine yenisi ısıtılıp hazırlanmaktadır. Bunlar doğal değildir. Oğulları için *"zorbalık silahları onların kılıçlarıdır"* diyerek öven Yakup'tan sonra Kennedy *".. .bilgisizliği ve yığınların korkunç sefaletini ortadan kaldıracak...ya da onu tümünden ortadan kaldıracak güce sahibiz"* deyip, dünya jandarmalığını Tanrı adına üstlendiğini dünyaya ilan ediyordu.

Yönettiği ya da yönetmek istediği ülke halklarını "yığın" olarak görmek eski bir gelenektir. MÖ I. binyılın başlarında Van Gölü bölgesinde devlet kurmuş Urartu Kralı I. Sarduaris, kendine *"Yığınların Kralı"* unvanı vermiştir.

Tanrı'nın görevini yapmak için yeryüzünde görevli bulunan ABD başkanının, halkları yığın olarak görmesi kadar doğal bir şey yoktur. İşte bu yığınları yönetmekle görevli mübarek kişiler, kendi ekonomik çıkarlarının gerektirdiği ölçüde terör yaratmakta bir sakınca görmemişlerdir.

Terör, doğayı oluşturan maddelerin nesnel ilişkilerin değil, mülkiyete tutsak cellatların ürettiği kirlenmiş aklın ürünüdür.

SONUÇ

Terör, Olumsuzlukların Nedeni Değil Sonucudur

Radikal gazetesinin 7 Kasım 1998 tarihli sayısında, "Devletin İlegal Örgütlenmesi" başlığıyla yayımlanan makalesinde Doğu Perinçek şöyle diyor:

"...Bu yüzyılın ulusal ve emekçi kazanımları yıkıldıkça, devletin şiddet ve denetim aygıtı devasa boyutlara ulaşmaktadır. Aslında bu süreç, hâkim sınıfların geçirdiği karakter değişikliğiyle birlikte yaşanmaktadır. Sanayi ve ticaret burjuvazisi daha etkisiz planlara itilirken, uyuşturucu ve silah mafyası ile rant sahipleri iktidarın merkezine yerleşmektedir. Hâkim sınıf mafyalaşmaktadır. Sistem, üretimi yöneten kesimlerden, üretimi yağmalayan kesimlerin eline geçmiştir... Kuşkusuz her devlet, kabileden devlete geçişten bu yana bir yeraltı örgütüne sahip olmuştur. Ancak ilk devlet, emperyalizm çağının devleti kadar dizginsiz bir şekilde ve güçlü bir yalan mekanizmasına muhtaç değildi. Günümüz devleti, insanlık tarihinin en ağır sömürsüne ve yabancılaşmasına bekçilik ettiği için, şiddet ve yalan aygıtını alabildiğine büyütülmüştür... Türkiye'nin mafyadan kurtulması, bağımsızlık ve demokrasi sorunudur."(1)

Bu sorun, sadece Türkiye'nin değil, emperyalizm tehditi altında yaşamak zorunda bırakılan Üçüncü Dünya ülkelerinin tamamı için söz konusudur.

Terör, asla yalnızlığı sevmez, başka sorunlarla birlikte var olur. Tepeden inme yöntemlerle terörün önüne geçildiği görülmemiş, ertelendiğine tanık olunmuştur.

1 Doğu Perinçek, "Devletin İlegal Örgütlenmesi", Radikal, 1 Kasım 1998.

Dinsel kaynaklı düşüncelerle beslenen terörü, birçok olumsuz eylemin nedeni olarak görenler vardır. **Oysa terör olumsuzlukların nedeni değil sonucudur. Tek başına terörün üzerine gidip, diğer olumsuzluklar görmezden gelinirse, terörü ortadan kaldırmak mümkün değildir.**

Ülke milli gelirinin yüzde 80'inin, nüfusun yüzde 20'si tarafından bölüşülmesi; okumuşluk oranının tüm Avrupa ülkelerinden geri olması; eğitim ve sağlık harcamalarında bazı Afrika ülkelerinden bile geri kalmış olmamız; rant ekonomisinin on milyondan fazla işsiz yaratması; asgari ücretin 20 kg kestane bile almaya yetmemesi terörün sonuçları değildir. Ama bu ortamlar terörün sevdiği ortamlardır.

Demokratik sistem, öncelikle halkın mutluluğunu düşünür. Onların yaşamsal sorunlarını çözer. Düşük gelir düzeyine, mesleksizliğe ve eğitimsizliğe tutsak edilmiş bir ulusla seçimlere gidildiği zaman, halkın bilinçli tercihinden söz etmek mümkün olamaz. **Mısır halkının Yusuf'a gelip; "Senin karşında niçin ölelim, işte bedenlerimiz, onu Firavuna veriyoruz" dediği zaman, halk bilinçli bir tercih mi yapmıştı?**

"Genel bir tanımlama ile demokrasi; bütün özgürlüklerin somutlanabildiği, insanın bedensel, zihinsel ve toplumsal varlık olarak en iyi durumda olabileceği koşullar yaratma olanağının sağlandığı, tüm halkın, siyasi iktidarın kullanılmasına katılma hakkının bilinçli, sürekli ve etkin biçimde gerçekleştirildiği bir yaşam biçimidir." (2)

Demokrasi, temelini insan haklarından alır ve bir bütündür. Bu yönüyle emperyalist sistemi benimsemiş yönetim biçimlerinde demokrasiden söz etmek aldatmacadır. Varlık nedenini dinsel inançlara bağlayarak, egemenliğin Tanrısal bir görev olduğunu savunmak, demokrasi ile yan yana düşmez.

Perinçek'in makalesinde ileri sürdüğü gibi, ülkelerin sorunu terör değil; demokrasi ve bağımsızlık sorunudur.

2 Faruk Pekin, Demokrasi ve Sendikal Haklar Özgürlüğü ve Sosyal Haklar, Alan Yayıncılık, İstanbul, Haziran 1985, s.13.

Corbin, **şiddet** kavramını antropolojik olarak ele alırken, "*Symbolist yaklaşım, şiddetin maddi olduğu kadar zihinsel de olduğunu vurgular. Maddi olarak şiddet, nesnelere çarpıtmak, hasara uğratmak veya yok etmek için zor uygulanmasıyla ilgilidir; zihinsel olarak ise kimliklerin tecavüze uğramasıyla. Zihinsel tasarımdaki bir terim tehdit edildiği zaman tecavüz gerçekleşmiş olur; tecavüzün yoğunluğu, hem tehdidin gücüne hem de terimin tasarımdaki önemine bağlıdır*" demekle şiddetin çıkmazlarına işaret etmektedir. Şiddete şiddetle karşılık verme eylemini ise ringe çıkmış boksörlere benzeten Corbin, "*Bu açıdan hem yumruk atan hem de yumruk yiyen boksörler hem mütecaviz hem de mağdurdurlar*" der.

Terörün, demokratik ve ulusal bağımsızlığını çözmüş toplumlarda gelişmesi zayıf bir olasılıktır. Şiddetin yönü nereden gelirse gelsin onu meşrulaştıran düşünce doğru olamaz. Şiddeti uygulayanlar göreceli "haklılık" kavramına sığınabilir, onunla teselli bulabilirler. Ama her haklılık doğru olmadığı da bir gerçektir.

Peki ne olacak? Hem hammadde kaynaklarına göz diken diğer ülkelerin yarattığı kargaşa, hem de inançlardan süzülüp gelen kan dökmenin dinsel haklılığının estirdiği rüzgârlarda teröre teslim mi olalım? Elbette hayır. Çözüm uzaklarda değil.

1923 yılında İzmir İktisat Kongresi'nin açılış nutkunda Mustafa Kemal, "*Zannolmasın ki biz ecnebi sermayesine hasım bulunuyoruz. Hayır. Fakat mazide, Tanzimat devrinde ecnebi sermayesi müstesna bir mevkiye malikti. Devlet ve hükümet ecnebi sermayesinin jandarmalığından başka bir şey yapmamıştır. Her millet gibi Türkiye de buna muvafakat edemez. Burasını esir ülkesi yaptırmayız*" (3) derken çok uzağı gören bir lider olarak, kendisinden sonra gelecek olan yönetimlere altın bir anahtar sunmaktaydı.

Evet, ülkemiz vataniyle, milletiyle bölünmez bir bütündür. Ama ülkemizin yeraltı zenginliklerinden hava sahasına kadar olan değerleri de bu bütünlük içinde görülmeli, insanımızın yarınları ve geleceği yabancı sermayeye peşkeş çekilmemelidir.

3 Orhan Hançerlioğlu, Felsefe Ansiklopedisi, "Kavramlar ve Akımlar," Remzi Kitabevi, İstanbul, 1. basım, 1976.

Yabancı sermayeyi kullanmanın birtakım kuralları vardır, ama bu kurallar asla egemenlik haklarımıza yönelmemelidir.

Bugün ülkemizde yaşanan sorunların çözümü, yine bu sorunların içindedir. **Ulusumuzun yazgısı, Yehova'nın 20. yüzyıl versiyonu olan sermaye Tanrılarının vicdanına terk edilmemelidir.** Onların Musa'ları kendi halklarının refahı için, nasıl ki, Sodom ve Gomorro'yu yıktılsa, ülkemizi de o hale getirmek amacındalar. Çözümü kendi içimizde aramalı ve Mustafa Kemal'in ortaya koyduğu görüşler, bir söylem olmaktan çıkıp pratik yaşama geçirilmelidir. *"Ulusal egemenlik, ekonomik egemenlikle pekiştirilmelidir, yoksa kazanılan askeri ve siyasi basanlardan bir şey çıkmaz."* (4) Sadece bununla da yetinmemiş, açıklık getirmiştir Mustafa Kemal: *"Biz istiklalimizi emin bulundurmak için heyeti umumiyemizce bizi mahfetmek isteyen emperyalizme karşı heyeti milliyece mücadeleyi caiz gören bir mesleği takip eden insanlarız."*

Tüm kurum ve kuruluşları ile **Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik, Devrimcilik** ilkelerinin benimsendiği bir ortamda 20. yüzyıl Musa'ları çaresiz kalır.

Urartu Kralı I. Sarduaris gibi halkını yığın olarak gören kralı örnek alan emperyalist ülkenin sözcüleri, ülkeleri istila etmede Musa'nın yöntemlerini benimsemişlerdir. **İnanna ve İştar'lar her zaman var olabilir, ama unutmamak gerekir ki; bu terörist ruhlar demokrasi ve ulusal bağımsızlığa değer veren laik ortamlarda yaşam kaynağı bulamazlar.**

Türkiye, İnanna ve İştar ruhlu despotların iştahını kabartan "ölüler" ülkesi değildir. Ortaçağ inançlarında "Haç"ın varlığından korkan kan emici vampirler vardı. Bugün ise her yolu mubah gören Musa'nın versiyonları Kemalist düşünceden korkmaktadırlar.

Çözüm göklerde değil, hemen yanı başımızdadır: Demokrasiye ve ulusal bağımsızlığa sahip çıkmak.

4 Orhan Hançerlioğlu, Felsefe Ansiklopedisi, "Kavramlar ve Akımlar," Remzi Kitabevi, İstanbul, 1. basım, 1976.